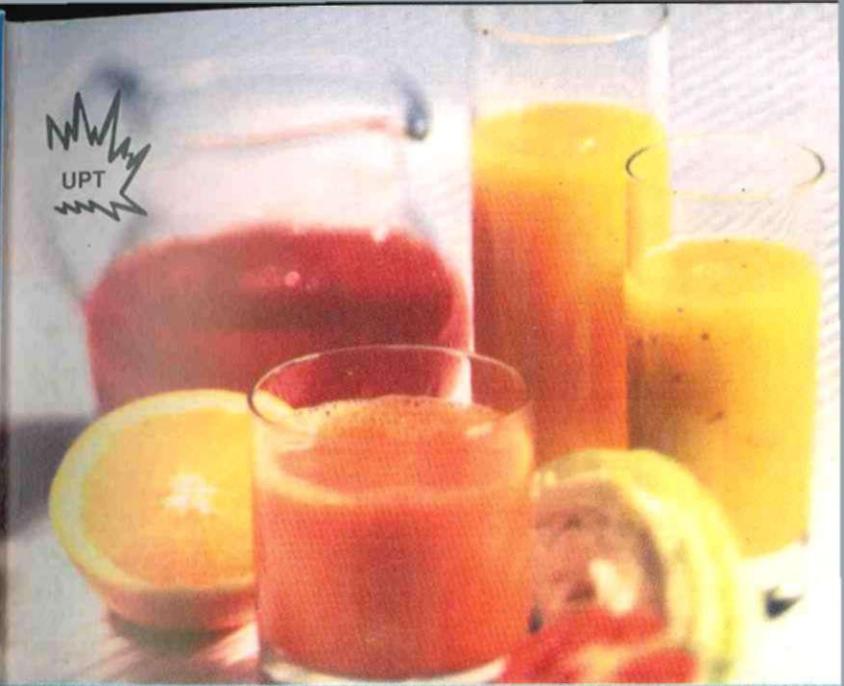

DR. NORMAN W. WALKER • **SOKOVI OD SVJEŽEG VOĆA I POVRĆA**

Određene tvari, npr. za život presudni organski minerali i soli, u našoj prehrani ili posve nedostaju ili nisu ni izdaleka sadržani u dovoljnim količinama. Ta činjenica je po Walkeru glavni uzrok svih bolesti.

Ova knjiga govori o tome kako možete na najbolji način opskrbiti svoje tijelo nužno potrebnim mineralima i vitaminima.

Autor

Stručnjak za prehranu dr. Norman Walker dokazao je svojim životom da ispravnom prehranom i duševnom ravnotežom može čovjek doživjeti visoku starost i pritom sačuvati životnu snagu za zdrav život. Doživio je 116 godina, pisao i objavljivao svoja djela do pred samu smrt, kao nadaleko poznati autor koji je snažno djelovao na mnoge lječnike i stručnjake za prehranu.

DR. NORMAN W. WALKER

SOKOVI OD SVJEŽEG VOĆA I POVRĆA

Napitci bogati životnom snagom
za zdrav život

Dr. Norman W. Walker

SOKOVI OD SVJEŽEG VO A I POVR A

Napitci bogati životnom snagom za zdrav život

Sadržaj

Predgovor Manfreda G. Langera	7
Predgovor Dr. med. R. D. Pope	8
Svježi sokovi od vo a i povr a	9
Što nedostaje vašem tijelu?	14
Encimi	15
Zdravlj je pretpostavka zadovoljnog života	17
Zašto da ne jedemo cjevitno vo e i povr e?	20
Kuhana hrana	22
Moj prvi sok od mrkve	25
Sokovi nisu koncentrirane namirnice	27
Zaštita od pesticida i sredstava za prskanje	30
Koliko soka možete popiti bez razmišljanja?	32
 Sokovi - primjena i korisnost	37
Prehlade	100
Endokrine žlijezde	102
Ocat	104
Mlijeko	107
Prirodno ra anje	110
Pomažu li sokovi kod lije enja kostiju?	115
Na što trebate paziti	118
Odstranjivanje otrova	121
 Sirovi sokovi od vo a i povr a	125
Terapeutске primjene kod odre enih bolesti	127
Recepti	130
 Bolesti i recepti	143
Sadržaj vitalnih tvari u vo u	181
Sadržaj vitalnih tvari u povr u	185

Predgovor

Manfred G. Langer

Literatura

O Autoru

Stvarno kazalo

191

193

195

Dr. Walker bio je jedan od najznamenitijih lječnika za zdravlje i stručnjaka za prehranu u SAD-u. Njegove knjige bile su uzor mnogim lječnicima, istraživačima i autorima. Među su i Harvey i Marilyn Diamond, autori bestselera "Sposoban za život" koristili iskustva dr. Valkera u svojim studijama o prehrani.

Dr. Walker bio je jedan od pionira koji je ukazivao na veliko značenje što ga sokovi od voća i povrća imaju za ovjekovo zdravlje. Svojim brojnim publikacijama bitno je pridonio tome da se danas u svakom američkom domaćinstvu piju velike količine sokova. Nažalost, u većini slučajeva radi se o pasteriziranim tvornim sokovima, a ne o svježem pripremljenim domaćim napitcima iz voća i povrća.

Knjige dr. Walkera (ak*) su temeljite i sadržajno bogate da bi ih trebalo pročitati svaki ovjek kojem je imalo stalno do vlastita zdravlja. Stoga smo preveli i objavili itavu niz njegovih knjiga. Evo najvažnijih naslova:

"Sjajno zdravlje"
"Voda može razoriti vaše zdravlje"
"Dnevno svježa salata održava vaše zdravlje"
"Sokovi od svježeg voća i povrća"
"Zdrava probava bez zatvaranja"
"I vi možete opet biti mlađi"
"Povratak prirodi"

Svoju zadnju knjigu dr. Walker je napisao u 113. godini života. I poslije stoljeća rođendana obavljao je poslove u kući i u vrtu, te se još uvijek vozio na biciklu. Bio je posve svjestan svojih mogućnosti sve do smrti u 116. godini.

Dr. Walker nadživio je svoje kritike i podrugljivce. Danas slovi kao preteča svih zagovaratelja prirodnog i zdravog načina života.

Predgovor

Dr. med. R. D. Pope

Ja rado priznajem da me je kod priređivanja ove knjige dr. Norman W. Walker uvelike zadužio svojim neumornim radom.

Dr. Walker dao mijе bez ikakvih predrasuda na raspolaganje rezultate svojih istraživanja, svojih pokusa i analiza, te mi na taj način omogućio da priredim i objavim temeljit i sveobuhvatan priručnik o sokovima. Zahvaljujući njegovoj susretljivosti mogao sam napisati uputstva za terapeutsku primjenu voće, salata i povrća, ako se uzimaju sirovi u obliku svježe pripremljenih sokova.

Nadam se da ova knjiga će biti samo korisno i praktično poticajno djelo za sve studente medicine, liječnike i ostale ljudske zdravstvene ustanove, nego će pomoći i svim ljudima da iz prirodnih živežnih namirnica izvuku najbolju korist.

SVJEŽI SOKOVI OD VOĆA I POVRĆA

Ljudi su tek prije dva stolje a došli do spoznaje daje stanje ovje jeg tijela neraskidivo povezano s kvalitetom prehrane i njenom primjerenošeu potrebama tijela. Tijekom protekla dvaju stolje a posve uje se postupno sve više pažnje funkcijama ovje jeg tijela, vrsti i na inu na koje tijelo koristi životnu energiju - minerale, vitamine i druge stvari iz kojih se sastoji prehrana.

U cijelom svijetu postižu se - na podruju terapije pomo u sokova - fenomenalni uspjesi te se na taj na in pomaže tijelu u svim nevoljama i bolestima. Me utim, mnogi ljudi još uvijek nisu informirani o važnosti prehrane i svježih sokova od vo a i povr a za ovjekovo zdravlje.

Koliku vrijednost kriju u sebi svježi sokovi pokazalo se ve na prekretnici 19. i 20. stolje a. Njihovu vrijednost priznali su brojni lije nici, iscjelitelji i stru njaci za prehranu. Djelotvornost tih sokova sastoji se u injenici da se odvajanjem vitalne energije i vode od vlaknastih tvari teku a prehrana brzo probavlja. Probavni procesi potrebni da se hranjiva tvar odvoji od vlaknastih, otpadnih tvari zahtijevaju odre eno vremensko trajanje. Probava cjelovitog vo a i povr a traži energiju, a izvor energije leži u hranjivim tvarima. Jedan dio "teške" hrane koju ovjek jede koristi se kao "pogonsko gorivo" koje tu energiju stavlja u pogon.

Evo nam odgovora na esto postavljeno pitanje: zašto se vo e, salate i povr a ne bi smjelo jesti cijelo, zašto se moraju praviti sokovi? Vlakna nemaju nikakvu hranjivu vrijednost, ali imaju itekako korisnu i potrebnu svrhu. Ona djeluju poput "metle" u probavnom kanalu i omogu uju brzu probavu, lako

vlakna u debelom crijevu izgledaju kao mikrosopski sitni dijeli i celuloze, pošto su prošli kroz želudac, dvanaesterac te sedam i pol metara dugo tanko crijevo, taje vlaknasta tvar za debelo crijevo još uvijek balast, ali balast koji mu je potreban. Naime, bez te vlaknaste tvari kao balasla debelo crijevo - ali i tijelo kao cijelina - ne bi bilo zdravo.

Zato se strogo odmjerena prehrana ne smije sastojati samo od svježeg vo a, ili salata od sirova povr a razi itih vrsta. O pravilnom izboru i pripremanju salata mogu se na i pobliža uputstva i preko 100 recepata u mojoj knjizi *"Dnevno svježe salate održavaju vaše zdravlje"*. Novo izdanje te knjige sadrži u prilogu sastav vitamina kod najvažnijih živežnih namirnica.

Praktički je gotovo nemogu e iz bilo kojeg sjemena proizvesti savršen proizvod, pa ak ni organskom nadogradnjom. Razlog leži u tome što kod uzgoja biljaka igraju presudnu ulogu mnoge injenice koje mogu biti vrlo razli ite od zemlje do zemlje.

Danas postoje bezbrojne vrste živežnih namirnica. Razli ite vrste mrkve razlikuju se s obzirom na sadržaj minerala, a to vrijedi i za ostale vrste biljnih namirnica.

Moje informacije o vitaminima u živežnim namirnicama smatrajte op enitim smjernicama, jer tlo, klima, mjesto, kao i na in uzgoja mogu biti vrlo razli iti.

Koristimo li kod pripremanja hrane što više razli itih vrsta vo a, salata i povr a, ne moramo se brinuti oko toga jesmo li dobili dovoljno minerala i vitamina koji su potrebni našem tijelu.

Ako možemo dobivati organski uzgojene živežne namirnice, mi smo u mnogo povoljnijem i sretnijem položaju, u usporedbi s ljudima koji moraju uzimati ono što im se na e pri ruci, bez obzira na kvalitetu. No, ne bi bilo u redu da u supermarketu ili prodavaonici vo a i povr a, gdje nam valja

kupiti živežne namirnice, previše cjepidla imo. Ako se vaše osobno poimanje pravilno uzgojene hrane uzdiglo visoko iznad op enitog poimanja, onda je po mom mišljenju najbolje da se preselite na selo i uzbajate vlastitu hranu.

Pro itajte s tim u vezi moju knjigu *"Povratak prirodi"*.

Ukoliko niste uvijek u stanju kupiti one živežne namirnice koje biste htjeli, kupujte stvari koje su po kvaliteti najbolje.

Nastojte kupovati najsavježiju i najkvalitetniju robu koju možete na i. Bez obzira na to ho ete li svoje vo e i povr e koristiti za salate ili sokove.

Što nedostaje vašem tijelu?

Meni je posve jasno da moje tijelo ne može biti u potpunosti zadovoljeno encimima, ukoliko ne pijem svježe sirove sokove u dovoljnim koli inama.

A kako je s vama?

Vi ste sami odgovorni za prehranu svog tijela. Morate znati da vam život ovisi o hrani.

Vaše tijelo sastavljeno je iz milijardi i milijardi mikroskopski sitnih stanica. Vaša egzistencija ovisi o njima. Stanicama je potrebna hrana, životonasna hrana. Isklju ivo o vama ovisi ho e li vas to što jedete odvesti u prežderavanje ili u pothranjenost!

Encimi

Klju na funkcija u djelovanju hrane na vaše tijelo je sam život sadržan u vašoj hrani i vitaminima koje nazivamo encimima.

Encim je vitamin koji hrani tijelo i održava ga na životu, vitamin skriven u sjemenu, klijanju i rastu biljaka. Taj princip života poznat je kao encim.

Encimi se opisuju kao kompleksne supstancije koje nam mogu avaju probaviti hrana i odaslati je u krv. Me utim, encimi nisu nikakve "supstancije", ve je to nedoku iva, magnetska, kozmi ka energija samog principa života, usko povezana sa svim akcijama i aktivnostima svake molekule u ljudskom tijelu, u biljkama i u svim inim životnim oblicima.

Kad se jednom domognemo te spoznaje, postaje nam jasno zašto moramo birati hrana razumom i umije em, zašto mora biti sirova, nekuhana i neobra ena.

Mi ne možemo istovremeno posjedovati život i smrt, ni u svom tijelu, ni u vo u. ni u salatama, ni u povr u, ni u sjemenkama, ni u sjemenu. Gdje ima života, tu su encimi.

Encimi podnose temperature preko 45°C. Na temeperaturi preko 50°C postaju neaktivni, baš kao što ljudsko tijelo postaje neaktivno u vru oj vodi. Kod temperature od 54°C gasi se život ve ine eneima.

U sjemenu se encimi nalaze u nekakvom stanju uspavanoosti. Pod odgovaraju im uvjetima ostaju stotinama i tisu ama godina u slanju sanjivog života. Najbolji primjer za to su pšeni na zrna u piramidama koja su još imala sposobnost klijanja.

Pa i u leševima prapovijesnih životinja, koji su prona eni u najsjevernijim podru jima, u Sibiru i ostalim regijama, gdje su se prije 50.000 godina za vrijeme iznenadnog zale enja odjednom smrznuli, utvr eno je mnoštvo encima koji su po

slali aktivni kad se leš otopio na normalnu tjelesnu temperaturu. To znači da se encimi mogu bez ošte enja konzervirati na niskim temperaturama.

Život sam po sebi nije mogu e objasniti; i zato opisujem encime kao kozmi ki princip energije ili kao vibraciju koja u molekulama prouzro uje kemijski postupak ili promjenu te stvara reakcije, a da se za vrijeme tog procesa sami encimi ne mijenjaju, ne razaraju, odnosno ne potroše. Druk ije re eno, encimi su katalizatori, i kao takvi iziskuju procese ili promjene, a da pritom njihovo stanje ostaje nepromijenjeno.

S tim kratkим pojašnjenjem vi ete sigurno uvažiti veliko zna enje razuma, logike i inteligencije kod izbora živežnih namirnica s kojima prehranjujete svoje tijelo. Ovdje govorimo o sirovoj hrani, ali i o njenoj pripremi, ona mora biti tako pripremljena i pojedena da na najbrži i najdjelotvorniji na in prehranjuje stanice i tkivo vašeg tijela.

Obnova (regeneracija) je pravilo života. Da ne jedemo, mi bismo umrli. Ako ne uzimamo hranu koja naše tijelo ispravno prehranjuje, mi ne samo što smo prijevremeno umrijeti, mi smo na svom životnom putu biti nasmrt bolesni.

Ako svoje tijelo danomice opskrblijujemo elementima iz kojih je sastavljeno, možemo posjedovati dobro zdravlje, pod uvjetom da i ostalim pretpostavkama svog bi a, svoje duše i svog duha posve ujemo odre enu pažnju i obzirnost.

Možemo jesti najbolju hranu na svijetu, ali ona ne e sprije iti propadanje našeg tijela, ako u sebi budemo stalno nosili ljutnju, bojazan, brigu, frustracije i negativno raspoloženje.

Zdravlje je pretpostavka zadovoljnog života

Svaka radost i svaki profesionalni uspjeh zasnivaju se na blagostanju i vitalnosti tijela.

Hrana mora biti životonosna (organska). Soli i minerali moraju biti živi, to zna i organski, kako bi ih ljudsko tijelo moglo prihvati i primijeniti za okrijepu i obnovu svojih stanica i tkiva.

Sun eve zrake prenose energiju u biljni svijet i na taj na in aktiviraju encime. Pomo u te snage anorganski elementi pretvaraju se u organske, u elemente koji nose u sebi život, koji su poželjni kao hrana.

Zahvaljuju i znanstvenom istraživanju mi smo danas u stanju analizirati elemente sadržane u živežnim namirnicama, temeljito ih poznavati te uravnoteženo unositi u svoje tijelo prema odgovaraju im potrebama.

Naše tijelo sastoji se od mnogo elemenata. Najvažniji su:

Kisik	Kalcij	Natrij	Klor
Ugljik	Fosfor	Magnezij	Fluor
Voda	Kalij	Željezo	Silicij
Dušik	Sumpor	Jod	Mangan

Svaka "reparatura" i svaka obnova našeg tijela, osim u slu aju nesre a, mora zapo eti iznutra. Ako krv, stanice i tkivo, organi, žljezde i svi ostali dijelovi tijela ne sadrže te elemente u ispravnom odnosu, ili ako neki od tih elemenata nisu dovoljno zastupljeni, dolazi do neuravnoteženosti tijela te se razvija stanje poznato kao toksemija, a tokseinija nije

ništa drugo do trovanje (vidi tako er)/: John H. Tilden "Mit Toxamie fangen alle Krankheiten / S tokseinjom po inju sve bolesti".

Da bismo sa uvali ispravnu ravnotežu za svoje zdravlje, mora pretežni dio hrane koju jedemo sadržavati žive, vitalne, organske elemente. Ti elementi nalaze se u svježem sirovom vo u, salatama, povr u, jezgrama i sjemenkama. Sve pojedinosti možete na i u mojoj knjizi "Dnevno svježa salata održava vaše zdravlje".

Kisik je jedan od najvažnijih elemenata. Kuhanjem hrane kisik nestaje. Većina eneima uništava se na temperaturi od 54°C i tako se gubi najveći dio životne energije koja nam je potrebna kao hrana.

injenica da su generacijama živjeli i još uvijek žive milijuni ljudi koji jedva da su - ako su uopće - jeli nešto drugo do kuhanu hranu, nije nikakav dokaz da su egzistirali radi konzumiranja kuhanih živežnih namirnica. Takvi ljudi nalaze se zapravo u stanju svojevrsnog dekadentnog egzistiranja, što im njihovo otrovanje tijelo dozvoljava. Zar bi nam bolnice u protivnom bile prepune i preoptere ene? Zašto se godišnje proda vagone i vagone tableta za ublažavanje bolova? Zašto su bolesti srca, še erna bolest, rak, plu ne bolesti, prijevremena senilnost i prijevremena smrt tako este?

Naš Stvoritelj stvorio je ljudsko tijelo s velikom snagom odolijevanja svim tjelesnim grijesima. Kad jedemo nešto što za nas "nije dobro", odnosno što nije u skladu s našom potrebom za hranom i uravnoveženim uzimanjem hrane, mi patimo. Bolovi i grčevi nas opominju, a s vremenom prepustaju bolestima i napoljetku brojnim kroničnim oboljenjima koja su zahvatila pretežni dio ovje anstva.

Cesto se posljedice ne pojavljuju odmah, zahvaljujući enormnoj snazi odolijevanja našeg tijela traje to danima, mjesecima i godinama, sve dok se ne utvrdi ozbiljno oboljenje.

Kad ovjek jednom krene prirodnim putem u nastojanju da ponovno zadobije i sa uva svoje zdravlje, kad se ponovno domogne sreće koje to ostvarenje nosi sa sobom, kad se taj sreća preobražava u svakodnevnu praksu, bude mu esto žao što većina ljudi ne razmišlja o toj temi, već svjesno i postupno tonje sve dublje u stanje otrovanosti i dekadencije - premda bi im samo malo znanja moglo pomoći da izbjegnu prijevremeno i esto puta veoma bolno upropastavanje. Preko 170 godina postoji kod nas "učenje o prirodnom zdravlju" koje je pomoglo brojnim ljudima, ali još uvijek nije rašireno u onoj mjeri da bi svi ljudi bili o njemu informirani te bi po njemu i živjeli. Moje knjige su u našoj zemlji tome uvelike doprinijele, ali je itekako važno da i drugi ljudi šire informacije o prirodnom zdravlju, kao što to npr. s velikim uspjehom diljem svijeta učine Harvey i Marilyn Diamond sa svojim knjigama "Fit za život I. i II." te "Nova kultura jedenja sunčeve hrane".

Zašto da ne jedemo cjelovito voće i povrće?

Bez poznавања основног правила које се односи на пробаву сокова из свеžег sirovog voće i povrћа, виете мјожда поставити пitanje: *Zašto ne bismo jeli samo voće i povrće, bez glijenja u Sokovniku i odvajanja vlaknastih tvari?*

Odgovor je vrlo jednostavan. vrsta hrana заhtijeva много дуžи probavni процес у којему се хранjive tvari стављају на raspolažanje stanicama и tkivu нашег тijела. Vlakna у самој храни nemaju zapravo nikakvu хранjivu vrijednost, ali za vrijeme peristaltike (miši nog stezanja) crijeva služe као "metla". Odvajanje vlaknastih tvari kod припремања sokova omogуја врло брузу пробаву сокова и преузimanje njihovih хранjivih tvari, највише унутар једне minute.

Dobro znamo да је celer zbog visokog постотка натријева klorida jedna од најбољих живеžnih namirница помоћу које можемо одолjeti ekstremnoј vrućini. Jedemo ли га цјеловитог, треба нам дugo времена за пробаву, тако да би на vrućinu svedala прије negoli би дошло до blagotvornog djelovanja. Ali ако узмемо ашу или пола litre soka od свеžeg sirovog celera и попијемо, blagotvorno djelovanje наступа mnogo брže. На тај начин постaje npr. nepodnosiva vrućina u pustinjskim predjelima mnogo podnosivijom.

Itavi plodovi, salata i povrće sadrže у себи доста veliku količinu vlaknastih sastojaka. U tim vlaknastim sastojcima sadržane су vrlo važne хранjive tvari bez којих naprostо не можемо. Te molekule i njihovi encimi u свеžim sirovim sokovima doprinose brzom prehranjivanju stanica i tkiva, žlijezda, органа и свих dijelova tijela.

Vlaknaste tvari voće, salata i povrće istovremeno су и vrlo dragocjene. Ako je hrana коју jedemo sirova, nekuhanata i neobraćena, vlaknasti sastojci olakšavaju процес probave.

Kad se hrana kuha, vrućina uništava u njoj život. Vlaknasti sastojci који су, zahvaljujući vrućini, izgubili svoj magnetizam i postali mrtvi, djeluju сада као brisa i prljavštine који brišu crijeva иesto ostavljaju на stijenkama crijeva trag sluzi (види такоđe *"Die schleimfreie Heilkost / Ljekovita prehrana oslobođena sluzi"* od prof. Arnolida-hreta). Tijekom vremena та se sluz nagomilava, подлије gnjilenju i stvara toksemitju (trovanje krvi). Usljed тога debelo crijevo postane lijeno, што има за posljedicu за epljenje, upalu crijeva, izbo inske i ostale smetnje.

Sokovima који су добiveni из свеžeg sirovog voće i povrћа можете своје stanice i tjelesno tkivo opskrbiti потребним elementima i хранjivim encimima, и то на lako probavljiv i prihvatljiv način.

Imajte uvijek na umu да говорим о "encimima hrane". Mislim na encime hrane коју jedemo. Stanice i tkiva нашег тijela imaju vlastite encime који помажу код probave i prihvatanja hrane. Uostalom sve molekule из којих се састоји наše тijelo bogate су encimima.

Kuhana hrana

U pravilu ne smeta mnogo ako se ponekad jede kuhana hrana (ali ne i pe ena), pod pretpostavkom da se u dovoljnim koli inama jede sirova hrana. Mi danas živimo u atomsko doba, i ako se probavom velikih koli ina kuhane hrane sami "upropastavamo", time izazivamo u sebi tjelesni i duševni konflikt koji predstavlja odre enu zapreku i smetnju našem postojanju.

Sokovi iz svježeg sirovog vo a i povr a su zapravo sredstva pomo u kojih mogu biti sve stanice u našem tijelu osigurane elementima koji su im potrebni, i to na lako prihvatljiv na in.

Vi morate znati da kuhane i prera ene živežne namirnice mogu doduše sadržavati u sebi život, ali one ne posjeduju snagu kojom bi na ispravan na in obnovile naše stanice. Stalnim probavljanjem kuhanih i prera enih živežnih namirnica dolazi do izrazitog slabljenja naših stanica i našeg tkiva.

Nijedan lijek na svijetu ne donosi u krv nešto ime bi tijelo moglo neprekidno vršiti obnovu.

Ovjak može dnevno pojesti etiri ili pet velikih obroka, a da tijelo i dalje osje a nedostatak i glad za životnom energijom ti hrani, da osje a smetnje u pogledu uravnoteženosti encima.

Vo ni sokovi su pro ista i ovje jeg tijela. Naravno da vo e mora biti zrelo. Jedna jabuka na dan udaljuje od nas lije nika, razumije se, pod pretpostavkom da ina e jedemo dovoljno "svježe hrane. Vo e - uz svega tri ili etiri iznimke - ne smijete nikada jesli zajedno s proizvodima od škroba i še era. Vo e opskrbljuje tijelo sa svim potrebnim uglji nim hidratima i še erom.

Sokovi od povr a su istovremeno hranitelji i obnovitelji tijela. Oni sadrže sve aminokiseline, minerale, soli, encime

i vitamine potrebne ljudskom tijelu, pod pretpostavkom da je rije o svježcm povr u, sirovom, pravilno ekstrahiranom (iscije enom) i pripremljenom bez konzervansa.

Sve dragocjene stvari u životu nisu lako dostupne, pa tako ni onaj dio povr a u kojemu je koncentrirana najve a vrijednost životonosne energije, budu i da se krije u vlaknastim sastojcima. Stoga je nužno sirovo povr e i salate dobio sažvakati.

Na kraju krajeva ovjeku je namijenjena prvenstveno sirova hrana. Ali nije svatko u stanju preko no i promijeniti životnu naviku te kuhanu, neprirodnu hranu zamijeniti sirovim živežnim namirnicama. Istini za volju, neo ekivanu brza promjena mogla bi izazvati smetnje koje doti ni ovjek ne bi razumio, a moglo bi biti vrlo korisne. U takvim situacijama je mudro potražiti savjet kod nekoga tko ima iskustva s reakcijama što ih izaziva nagla promjena u prehrani, npr. kod nekog praktiara prirodnog zdravlja koji u Njema koj vode preko 50 kružaka.

U svakom slu aju svježi sokovi od povr a korisni su kao dopuna svakoj prehrani, a osobito ako se ovjek ne hrani osobito zdravom hranom, ako jede sve što mu prija.

Ukoliko ste i vi jedan od onih koji uzimaju hranu bez ikakvog plana, znajte da sokovi imaju za vas životno presudno zna enje, budu i da opskrbljuju vaše tijelo potrebnim životnim elementima i vitaminima koji uvelike nedostaju u kuhanim i prera enim živežnim namirnicama.

S druge pak strane, ni stopostotna sirova hrana bez svježih sirovih sokova nije dostatna. A nije dostatna zato što se izne na uju e velik dio molekula iz kojih se sastoji hranjiva tvar u sirovoj hrani za vrijeme probave i primanja hranjivih tvari primjenjuje kao gorivo, što obično traje dva ili tri sata nakon obroka. Te molekule doduše posreduju hranu tijelu, ali same ve im dijelom sagajevaju, tako da samo manji dio ostaje na raspolaganju za obnovu slanica i tkiva.

Ako pijete svježe sirove sokove, stanje je posve drugačije. Sokovi su za desetak do petnaestak minuta probavljeni i gotovo u cijelosti primijenjeni obnovi i prehranjuvani u stanica i tkiva, žljezda i tjelesnih organa. Ovakav postupak probave i prihvata hraničnih tvari postiže najveće moguće u brzinu i odvija se uz minimalni gubitak vrijednosti u probavnem sustavu.

Važno je da svoje sokove pijete dnevno svježe, bez obzira na način i vrstu postupka pomoći u kojega ih ćete iscjedujete. Što je sok bolje ekstrahiran (iscjijećen), to je prirodniji i djelotvorniji.

Moj prvi sok od mrkve

Prvi pokus učinio sam ribaju i mrkvu na ribežu. Dobivenu kašu od mrkve projekciono sam preko jedne krpe i tako dobio sok. Uvjereni sam u udesan okus tog soka, pripremljenog na vrlo jednostavan način, pokušao sam na drugačiji način pripremiti kašu od mrkve, ne bih li iz nje dobio što više soka. Ustanovio sam da sokovi fermentiraju i gube svoju vrijednost ako se odmah ne popiju; u tom pogledu presudan je faktor vremena.

Naposljetku sam pronašao metodu pomoći u kojoj sam povrće i voće mehanički izribao u kašu, slikujući nam komu, i na taj način oslobodio unutrašnjost vlaknastih stanica i sve molekule. Potom sam tu kašu isprešao u hidrauličnoj preši. Sok je bio do kraja iscjijećen, a njegova kvaliteta izvanredna.

Sokovnik koji istovremeno riba i hidraulički preša relativno je skup aparat. No, ne mislite samo na visoki izdatak, već ponajprije na investiciju (ulaganje) u svoje zdravlje koja se itekako isplati!

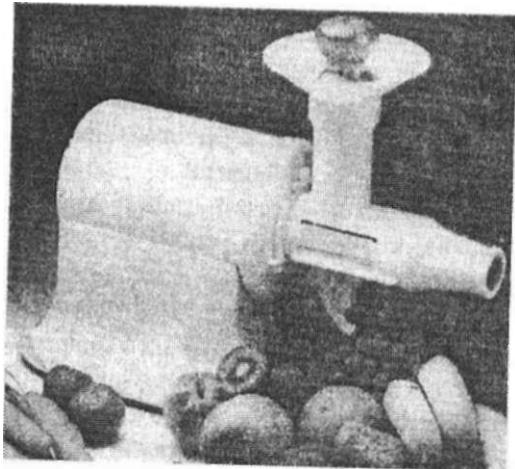
Sokovnici koji rade pomoći u centrifugalne sile, a takvi se pretežno nalaze na tržištu, korisni su prije svega glede samog ekstrahiranja sokova. Poželjni su za putovanja, ali i za korištenje u malim stanovima. Sokove koji se mogu proizvesti pomoći u tih aparata može biti velik broj ljudi, a velika brzina koju razvijaju oslobađa encime i vitamine iz vlaknastih ažura. Najbolja kvaliteta postiže se pomoći u preši za sokovove, ona je dugoročno gledano najjeftinija i najdjelotvornija što se tiče prehrane. Osobito je dobar i poželjan *Champion-sokovnik* pomoći u kojega se mogu proizvoditi maslac od lješnjaka i razne kreme za sladoled.

Svaki svježi sirovi sok dobiven pomoći u bilo kojeg sokovnika svakako je bolji od nikakvog soka.

Sok koji se dobiva centrifugalnom metodom treba odmah

popiti, budu i da iscijedenjc soka iz vlaknastih ahura naj e-še nije tako savršena kako bi to s tehni ke strane **mogla** biti, pa bi oksidacija i vru ina koje pritom nastaju mogle sok vrlo brzo uništiti.

Kod svojih pokusa ustanovio sam da otrovna sredstva za prskanje velikim dijelom ostaju u vlaknastim sastojcima vo a i povr a.

Champion - sokovnik

Sokovi nisu koncentrirane namirnice

Naš Stvoritelj dao nam je živežne namirnice kao hranu i kao lijekove. Stoga je sasvim prirodno da prilikom uzimanja hrane imamo pred oima jedno i drugo.

Nije ispravna tvrdnja da su sokovi koncentrirane namirnice. Koncentrirana namirnica je proizvod koji se dehidrira, u kojem se sadržaj vode reducira. Sokovi su teku e živežne namirnice koje sadrže istu, organsku vodu najbolje kvalite-te.

Kod iscjeivanja sokova osobito je važno pravilno razrezati vlakna, odnosno vlaknaste ahure te iz njih osloboditi životonosnu energiju.

Moja istraživanja pokazala su da se vlakna moraju ispravno smrviti. Potom se mora sok pomo u hidrauli ne ili neke druge preše iscijediti iz nastale kaše. U protivnom neemo u soku zadržati vitamine, encime i ine životno hranjive sastojke.

Ako su sirovi sokovi pravilno iscjeeni, može ih ljudsko tijelo s lako om i brzo prihvati, a budu i da su ti sokovi ujedno organske i vitalne živežne namirnice, oni obnavljaju itavo tijelo iznena uju e brzim djelovanjem.

I zato nemojte misliti da su svježi sirovi sokovi koncentrirane namirnice ili lijekovi. Oni su naša najmanje koncentrirana živežna namirnica, ali zato najhranjivija.

Razmislite malo koliko su od sokova koncentriranije sljedeće živežne namirnice: sojina zrna i sojino brašno su 870% koncentriraniji od mrkvina soka i 940% koncentriraniji od celerova soka. Popcorn (kukuruzne pahuljice) su otprilike 2100% koncentriranije od mrkvina soka i 2300% od celerova soka. Bijeli še erje 4200% koncentriraniji od mrkvina soka i 4600% od celerova soka.

Kad vidimo kako je veliko koncentriranje tih živežnih namirnica u usporedbi sa sokovima, postaje nam jasno gdje je

uzrok previsokoj kiselini koja nastaje u tijelu kao posljedica probave proizvoda od soje, kukuruznih pahuljica, še era, žitarica i drugih proizvoda.

Sok od mrkve može se uspore ivati i sa svježim, nerazblaženim kravljim mlijekom. Sadržaj vode je u njihovim prirodnim kemijskim sastavima gotovo isti.

Naravno da je paradoksalno uspore ivati kravljie mlijeko sa sokom od mrkve. Kravljie mlijeko je živežna namirnica koja naj eš e stvara sluz. Sadržaj kazeina (siriva) u kravljem mlijeku vrlo je visok i kre e se negdje oko 300% iznad kazeina u maj inom mlijeku. (Kazein je sporedni proizvod iz mlijeka koji se upotrebljava kao dobro ljepilo za drvo). Kazein stvara katar kod djece i odraslih koji piju velike koli ine mlijeka. Kravljie mlijeko osim toga povla i za sobom este prehlade, curenje iz nosa, poteško e s krajnicima, grlom i bronhijima - dok je sok od mrkve najbolje sredstvo za odstranjanje sluzi.

Pretjerano stvaranje sluzi u tijelu kao posljedica probave velikih koli ina mlijeka ne ograni ava se samo na mlađe ljudi, ve se esto javlja i kod odraslih osoba, kod kojih su posljedice u pravilu još gore. Naime, što su ljudi stariji, snaga njihova odolijevanja je slabija u usporedbi s mla im naraštajem.

Želite li piti mlijeko (sto vam ne preporu am), znajte da postoji mlijeko koje je za ljudsku probavu mnogo lakše od kravljeg mlijeka. To je svježe kozje mlijeko.

Svježe kozje mlijeko ne stvara gotovo nikakvu sluz. Do e li do pojave katara nakon pijenja svježeg kozjeg mlijeka, onda je to obično posljedica teško probavljivih prethodno uzetih velikih koli ina slatkiša i živežnih namirnica koje u sebi sadrže škrob, a nipošto posljedica kozjeg mlijeka. Kozje mlijeko valja piti neprokuhan, ne smije biti zagrijano preko 48°C niti smije biti pasterizirano.

Naravno da za djecu ne postoji bolje mlijeko od maj inog. Svježe kozje mlijeko je najbolji nadomjestak maj inog mlijeka. Bilo bi dobro da se tom mlijeku doda malo svježeg sirovog soka od mrkve. Svježe kozje mlijeko može se dodavati i ostalim svježim sirovim sokovima.

Imajte uvijek na pameti provjerenu istinu da kod pripremanja svježeg sirovog soka od vo a i povr a kvaliteta soka ima najve i utjecaj na djelovanje.

Ako je sok iz vo a ili povr a neispravno iscije en, on doduše sadrži svojstva životne, organske vode, i kao takav još uvijek je koristan, ali je njegova djelotvornost oslabljena, jer mu djelomi no nedostaju vitamini i encimi koji su ostali u vlaknastim ahurama i kaši.

Razli iti udovi i organi našeg tijela sastavljeni su od mnogih si ušnih stanica u kojima su sadržani naprijed spomenuti razli iti elementi. Te stanice se tijekom ovjekova postojanja troše i zato ih valja stalno obnavljati. Hrana koja je ovjeku potrebna za obnavljanje tih stanica mora biti životonosna, organska, mora posredovati ogromne koli ine životonosnih, organskih minerala, potrebnih za održavanje tijela.

Prehrana koja se uglavnom sastoji od neprirodnih živežnih namirnica neizbjježno vodi do upropaštavanja stanica, što ima za posljedicu razna oboljenja i kroni ne tegobe.

Stoga je nužno potrebno opskrbljivati tijelo hranom koja je puna životonosne (vitalne) energije. Ako je propast stanica ve zapo eli, ili je uvelike na djelu, najbolje je organizam temeljito pro istiti postom i sirovim sokovima.

Postoje o iti dokazi daje dopuna naših obroka sa sirovim sokovima od vo a i povr a najbolja metoda pomo u koje se tijelu vra a životna energija koja mu je nedostajala.

Zaštita od pesticida i sredstava za prskanje

Djelovanju pesticida na naše živežne namirnice trebali bismo posve izvati mnogo veću javnu pozornost.

Moja iskustva govore da probava voće i povrće može zbog pesticida i sredstava za prskanje biti štetna. Žilice tih živežnih namirnica pohranjuju otrove. Encimi i molekule alergi ni su na otrove.

Poznato je da nedostatak vitamina u prirodnim živežnim namirnicama, odnosno njihov opstanak ovisi direktno o nedostacima tla u kojima se te namirnice uzgajaju.

Ako je tlo u kojem se uzgajaju salate i povrće postalo neprirodno zbog nedostatka kompostiranja ili gnojenja, ili zbog neprimjerene obrade, onda će u toj salati i povrće u nedostajati životonasna energija, stoje izravno povezano s nedostatkom hranjivih tvari u dotičnom tlu.

Moramo takođe znati da sredstva za prskanje i pesticidi i uz najbolju obradu tla ipak prodiru u sadnice i korijenje biljaka, njihove žilice pohranjuju ih u sebe. Biljke rastu i napreduju - ne zbog pesticida i sredstava za prskanje - već usprkos tim otrovima. Zašto? Zato što encimi i molekule svoju zada u ispunjavaju, unatoč otrovanim žilicama.

Postavlja se pitanje kako je moguće dobiti encime i molekule iz voće i povrća bez otrovanih vlaknastih tvari? Na kraju krajeva encimi i molekule su hranjiva i vitalna materija koja nam je itekako potrebna. Vlaknaste tvari nemaju praktički nikakvu hranjivu vrijednost.

Odgovor je vrlo jednostavan. Za vrijeme ribanja voće i povrće rastvaraju se vlaknaste stanice i oslobađaju životonasnu energiju. Rezultat toga je kaša slična jabuci nom komu. Ta djelotvorna snaga ponaša se prema otrovima kao ulje prema vodi. Ne mijesha se sa usitnjениm žilicama.

Kad se ta naribana kaša procijedi kroz odgovarajuće sito,

dobivamo sok u kojemu su encimi i molekule posve odvojeni od vlaknastih tvari i otrova koji te tvari sadrže u sebi.

Ja sam dakle pronašao odgovor na pitanje kako se mogu izbjegi i otrovi kojima su zagađene naše živežne namirnice.

Primjena Champion-sokovnika ne znači da imamo bilo što protiv primjene centrifugalnih aparata. Dokazano je da se centrifugalnom snagom ne mogu u potpunosti iscjediti svi encimi i molekule; primjena filtera u centrifugalnim sokovnicima odstranjuje vlakna tako da se ne mijesaju sa sokom. No, pomoći u Champion-sokovnika može se pripremiti sok koji je posve oslobođen otrovanih vlaknastih tvari.

Mikser je za iscjedivanje sokova nepoželjan. On reže voće i povrće po ovjekovoj želji, ali kaša sadrži masu u kojoj su ostale otrovne vlaknaste tvari. Mikser nam je u kuhinji potreban samo za pripremanje umaka, deserta i drugih pripravaka.

Kad kupujemo voće, salatu, povrće i ostale živežne namirnice, kupujmo ih uvijek u dužanim sklepima koji drže najsvježiju i najbolju robu, u prodavaonicama prirodne hrane. Uvijek nam mora na prvom mjestu biti kvaliteta. Nema nadomjestka za kvalitetu, ni pod koju cijenu, i ako su troškovi veći, znajte da je to dugoročno nije bolje nego da su jeftini.

Koliko soka možete popiti bez razmišljanja?

Upravo onoliko koliko možete popiti, a da se ne primoravate na ispijanje! Po svim pravilima struke najmanja koli ina koja pokazuje vidljive rezultate iznosi pola litre; daleko bolje je popiti jednu do dvije litre. Moramo znati da brzina djelovanja soka ovisi o koli ini koju smo popili.

Kad su se sokovi tek po eli piti, preporuivale su se male koli ine. I to ponajprije zato što u to vrijeme nije bilo na tržištu nikakvih aparata pomo u kojih bi se sokovi mogli pripremati u poželjnim koli inama. Pripremiti ašu soka pomo u ru nog **sokovnika** bilo je prilično rastrošno i naporno. Danas imamo na raspolaganju vrlo dobre sokovnike s hidrauličnim prešama.

Međutim, obratite pažnju na neka važna osnovna načela. Prvo, mineralni i kemijske tvari, vitamini i hormoni, moraju biti oslobođeni iz mikroskopski sitnih vlaknastih stanica u vodu i povrću, i drugo, moraju biti pomiješani sa sokom i odvojeni od vlaknastih tvari.

Nije pronađen nikakav praktični manuelni sokovnik pomo u kojega bi se moglo ekstrahirati svu životnu energiju iz plodova voća i povrća, budući da se vlakna ne ribaju, već samo usitnjaju. Važno je te vlaknaste stanice izribati, kako bi se iz njih mogla oslobođiti životonosna energija.

Centrifugalni i ostali slični aparati također su vrlo u inovativni, ako nam kvaliteta sokova nije na prvom mjestu. Ti aparati nisu ni tako skupi.

Princip pripremanja soka centrifugalnom metodom bazira se na brzo rotirajućoj okrugloj ploči s oštrom noževima za ribanje. Budući da je okretanje i vanredno brzo, kaša koja se dobiva ribanjem, okreće se pomo u centrifugalne sile na-

suprot potezu na posudi s rupicama i na taj način odvaja se sok od kaše.

Fizički i mehanički je nemoguće u potpunosti iscjediti sok pomo u centrifugalne sile. No, sok koji se dobiva na taj način definitivno je sasvim dobar. Ali ne smije dugi stajati, već ga treba odmah popiti.

Bez obzira na određene neostatak te metode pripremanja sokova, i od takо pripremljenih **sokova** možete imati korist. U njima prirodna voda postaje naposljetku organskom vodom i kao takva ima posebnu vrijednost. Vitamini i minerali sadržani u takvom soku vrlo su korisni.

Kad govorimo o vodi i naravno da prvo pomislimo na vodu iz pipe, nekog izvora, ili na kišnicu. Malo ljudi zna da postoji i žive, organska voda uz anorgansku vodu. Rijetki su kojima je to posve jasno. Priroda nam je stvorila biljke kao prirodu na laboratorij koji kišnicu ili vodu s izvora ili potoka pretvara u žive molekule, u organsku vodu. Voda iz vodovodne pipe nije samo anorganska, ona je gotovo u svim gradovima kao pitka voda zaštićena klorom i ostalim kemikalijama, i kao takva vrlo je nepoželjna za ljude i životinje. Voda iz potoka, rijeka i izvora jednak je anorganska kao i kišnica.

Jedini izvor koji nas opskrbljuje živom, organskom vodom su biljke - naše voće, salata i povrće - i sokovi koje od njih pripremamo. Ti sokovi moraju dakako biti sirovi, kako ne bi izgubili svoja živa, organska svojstva, zato se ne smiju kuhati, prerađivati, dozirati ni pasterizirati.

Kad bi se sokovi kuhalili, prerađivali, dozirali ili pasterizirali, uništili bi se svi encimi, te bi takvi sokovi postali anorganskim napitkom. To vrijedi za H₂O (voda), kao i za minerale i kemikalije iz kojih se sastoji sok. Pretvoriti voće i povrće na tekuću ili poluteku u kašu, a ne odstraniti iz njega celulozu, daleko je od prave vrijednosti sokova. Jedini smisao pijenja sokova sastoji se u tome da naše tijelo bude u stanju primiti

u sebe na najbrži mogu i na in svu životonosnu energiju iz vo a i povr a, a da ne optere uje probavne organe dodatnim radom na razra ivanju celulozne kaše.

Pijete li ispravno pripremljene sokove, vaše tijelo je u stanju te sokove priхватiti u svega desetak, petnaestak minuta, dok bi probava kaše od vo a ili povr a potrajala mnogo duže.

Osim toga, pijenje sokova iz kojih nisu odstranjene vlaknaste tvari optere uje znatno više probavne organe, nego kad jedemo itave plodove sirovog vo a i povr a i dobro ih sažva emo; nema temeljite probave, ako su u hrani sadržana vlakna celuloze. A obično su te vlaknaste tvari sdržane u pripremljenoj kaši. Za razliku od nje, sokovi iz kojih su odstranjene vlaknaste tvari opskrbljuju nas bez problema životonosnom energijom koju sadrži vo e i povr e, a koju naše tijelo prima u sebe iznena uju e brzo.

Tek u posljednje vrijeme ljudi su došli do spoznaje daje stanje ljudskog tijela neraskidivo povezano s kvalitetom prehrane. Svakim danom znamo sve više o funkcijama ovje jeg organizma i kako naš organizam primjenjuje minerale i vitamine iz kojih se sastoji hrana.

Rezultati koji se ostvaruju kod lije enja raznoraznih smetnji i bolesti fenomenalni su diljem svijeta, a osobito na podruju terapije pomo u sokova. Uvjerite se stoga i vi u vrijednost koju imaju svježi sokovi iz vo a i povr a za ispravnu prehranu i dobro zdravlje.

Svježi sokovi od vo a i povr a pokazali su što kriju u sebi i zato svu njihovu vrijednost priznaju podjednako lijeici i obični laici. Djelotvornost tih sokova leži u injenici da se ta teku a hrana probavi unutar nekoliko minuta, zato što su minerali i destilirana voda odijeljeni od vlaknastih tvari. Ve smo spomenuli da probavili procesi pomo u kojih se minerali odvajaju od vlaknastih tvari zahtijevaju puno rada i vremena.

Kod probave vo a i povr a troši se energija, a ta potrošena energija uzeta je od živežnih namirnica koje se probavljaju. Jedan dio " vrste" hrane, koju ovjek probavlja, na taj način gubi svrhu prehranjivanja i troši se kao pogonsko gorivo za proizvodnju životne energije.

Budite pažljivi glede uzimanja najsvježije i najbolje kvalitete vo a i povr a. Pazite ne to bez obzira kupujete li povr e za salatu ili za pripremanje soka.

SOKOVI-PRIMJENA I KORISNOST

Sok od lucerne ili vije

Luccrna je osobito vrijedna vrsta djeteline. Ne samo stoje bogata najvažnijim mineralima i kemijskim elementima, ve sadrži brojne elemnte iz dubine tla, jer ima snažan vretenast korijen koji prodire duboko u zemlju. Nadzemna je stabljika razgranata, liš e perasto, cvjetovi su joj plave boje i leptiraste grade.

Minerali koje luccrna sadrži u bogatim koli inama i poželjnom me usobnom odnosu - kao što su kalcij, magnezij, fosfor, klor, natrij, kalij i silicij - imaju posebnu vrijednost. Ti elementi potrebni su za besprijekorno funkcioniranje razli i tih tjelesnih organa.

Iako se luccrna uvelike primjenjuje kao sto na hrana ili krma, ona je i ti obliku soka - pri emu se uzimaju samo listovi - od velike važnosti, pogotovo ako se pripravlja od svježih listova. Nijemci je nazivaju i "alfa-alfom" (biljkom nad biljkama).

Lucerna se može prilagoditi najrazli itijim vrstama tla i klimatskim uvjetima, može rasti ak i na alkalijskom tlu, i zato nema nikakvog opravdanja da je ne bismo posijali i na svom zemljištu, ako ga posjedujemo, dok se na gradskim tržnicama rijetko kada možete namjeriti na nju.

Ako ne možete dobiti svježu lucemu, nabavite sjeme i ostavite ga da proklijira, a onda uzimajte i jedite klice za vaš redovni obrok. Sjeme brzo kljija, a klice su vrlo dragocjene kod prirodne prehrane.

Klice pretvaraju neživu materiju u žive stanice i tkivo.

Krava uzima sirove biljke kao hranu. Uzima nešto živo u svoje tijelo i pretvara to u još složeniji živi organizam.

Biljke - voće, salate, povrće ili trava - uzimaju anorganske elemente iz zraka, vode ili zemlje i pretvaraju ih u žive organske elemente. Iz zraka uzimaju dušik i uglji ni dioksid, iz zemlje u kojoj rastu uzimaju dušik, minerale i mineralne soli, a iz vode kisik i vodik.

Najvažniji faktori u tom procesu pretvorbe jesu encimi i životonosno djelovanje sunčevih zraka koje proizvode klorofil.

Molekula klorofila sastoji se od itavog niza ukljikovih, vodikovih, dušikovih i kisikovih molekula. Interesantno je taj uzorak usporediti s hemoglobinom naših crvenih krvnih zrnaca koji je također sastavljen od niza molekula, samo što nas umjesto na atom magnezija upućuje na atom željeza.

Ta nam analogija pomaže otkriti tajnu korisnosti **klorofila** za ljudsko tijelo. Strogi vegetarijanci, i ja hrana isključuju tešku hranu i zrnje, a uključuju velike količine svježih sokova - s bogatim udjelom zelenih sokova - žive duže i nisu skloni degenerativnim bolestima poput ljudi koji uglavnom uzimaju kuhanе **živežne** namirnice, a vrlo malo ili nikako svježu hranu i sokove. Ta analogija najbolji je i ključni dokaz o tome koja hrana je za ovjeka ispravna i prirodna.

Lucerna je jedna od živežnih namirница koja u sebi sadrži najviše klorofila. Riječ je o živežnoj namirnici koja podjednako pomaže životinjama i ljudima da dozive **zdravu**, vitalnu i visoku starost, stvarajući u njima **fenomenalnu otpornost** protiv infekcija.

Sok od svježe lucerne je prejak i priviše snažan da bi se mogao sam piti. Najbolje ga je pomiješati sa sokom od mrkve. U toj mješavini umnožavaju se pojedinačne prednosti svakog soka. Taj sok pokazao se osobito blagotvornim kod poteškoća s arterijama i smetnjama koje su povezane sa srcem.

Nadimanja i ostale poteškoće s crijevima imaju kod velikog broja pacijenata za posljedicu srčane poteškoće, što dakako nema veze s nekom organskom srčanom manom, nego s pretjeranim stvaranjem plinova u debelom crijevu, zbog čega stjenke debelog crijeva vrše pritisak na organe koji su povezani sa srcem. Takva stanja najčešće se liječe inspiranjem crijeva ili uzimanjem klistira. Srčane poteškoće nestaju, sve dok nagomilavanje plinova u vježbu opet ne daje upozoravajući signal daje debelom crijevu, a ne srcu, potreban ""Beipas"" ili "premoščivanje".

Klorofil nije ljekovit samo za krvne i srčane bolesti, već je vrlo uinkovit kod ublažavanja problema i poteškoća s disanjem, osobito u dišnim šupljinama i plućima. Sluz je jedini uzrok infekcija i oboljenja dišnih puteva, a jednakako tako i bronhijalnih poteškoća i astme, uključujući i hunjavicu.

Vegetarijanci koji izbjegavaju kravljie mlijeko, brašno, žitarice i koncentrirane proizvode od šećera ne pati od tih poteškoća, pogotovo ne u slučaju ajevima kad su od ranog djetinjstva bili odgajani da izbjegavaju te živežne namirnice. To nema baš nikakve veze s fanatizmom, loje naprosto zdrav ljudski razum, to je nešto savršeno prirodno, i po svim pitanjima iskustveno dokazano.

Ljudi koji su preuzeli vegetarijanski način života u stanju su sve naprijed nabrojene poteškoće odstraniti bez kirurgije.

Na kraju krajeva upale dišnih puteva nisu ništa drugo nego tijelo naših prijatelja u obrani od bolesti, djelo bakterija koje priziva naše oboljelo tijelo da svojom pojavom onemogući i daljnje nagomilavanje sluzi. Umjesto da bakterijama pružimo podršku tako da pomognemo u inspiranju crijeva i klistiranju tijela oslobodimo od otpadnih tvari, mi pokušavamo sluz "isušiti" primjenom adrenalina, epinefrina ili drugih lijekova i pristajemo na to da nam sluznica ""natekne"". Ponekad se ak primjenjuju sulfonamidni lijekovi za koje danas znamo da su

štetni, ne mare i i ne razmišljaju i o štetnosti . ne obaziru i se na opasnost koja naponsjetku može nastati zbog uzimanja tih lijekova.

Najštetnije posljedice nastaju onda kad se otpadnim tvarima, koje uglavnom nastaju zbog primjene tih lijekova i odavanja bakterijskih kolonija, dozvoli da ostanu u 'inficiranim' i na etim dijelovima tijela, umjesto da se što prije uklone.

Mi u svom tijelu posjedujemo savršene sustave izluivanja, ako ih dovedemo u takav me usobni odnos da djeluju u inkovito.

Naša plu a moraju biti oslobo ena od lošeg zraka, od dima cigareta itd.; naša koža mora bili aktivna, kako bi pore mogle izlu ivali otrove koje primaju od limle; bubrezi moraju slobodno funkcionirati, ne smije ih se remetiti alkoholom i proizvodima mokra ne kiseline; naše debelo crijevo mora zadobiti unutarnju isto u koja mu je potrebna za odstranjivanje nagomilanog otpada tijekom 30, 40, 50 i više godina.

To je samo jedan dio programa. Stanice i tkiva itavog tijela moraju dobivati živit, organsku hranu. To zna i da bismo se barem neko vrijeme trebali odre i hrane u kojoj je životonasna energija - životna snaga - uništena vru inom ili preradom.

Možete se slobodno prepustiti mojoj knjizi "Dnevno svježe salate održavaju vaše zdravlje". U njoj ste prona i jednostavna pravila i recepte koji se mogu s lako om primjeniti u praksi.

Soku od mrkve i luzerne može se dodali i sok od salate glavatice, kako bi se mješavina obogatila djelotvornim tvarima, koje su u prvom redu potrebne korijenu kose. Dnevno uzimanje te mješavine - svakog dana pola litre - može pojaati rast kose ti zamjetnoj mjeri.

Alge

Milijunima godina kiša je postojano ispirala tlo i pjesak naplavina s planina, brda, bežuljaka i ostalih nadmorskih uzvisina. Sve je to dospjevalo na dno mora, stvorivši od oceanskih dubina najplodnije tlo na svijetu.

Da sam mesojed, jeo bih ribu. Budu i da se ribe hrane sadržajem mora i rijeka, razumije se da njihovo meso sadrži više elemenata - minerala i popratnih elemenata - od bilo kojeg drugog životinjskog proizvoda.

Što se biljaka ti e, morske alge ubrajaju se u najtraženije dodatne živežne namirnice. Njihovo korijenje nalazi se katkada šest do devet tisu a metara ispod morske površine, svoje steljke tjeraju na površinu gdje se pomo u sun evih zraka pretvaraju u pupoljke i listove.

Listovi se nazivaju crvenim algama. Crvene alge su u Škotskoj, Irskoj i mnogim drugim zemljama važan prilog obroćima. U Americi i Kanadi crvene alge primjenjuju se u obliku osušenih listova kao zdrav dodatak prehrani.

Alge s veliki listovima obično se suše, drobe i melju, što zna i da se primjenjuju u obliku praha ili granulata.

Morske alge su izvrstan izvor organskog joda i popratnih elemenata koje ne možemo u dovoljnoj mjeri dobiti uzimanjem normalnog povrata i naših salata.

Ako pomislimo daje više od 59 elemenata hrane u razliitim oblicima sadržano u morskoj vodi, ne e nam biti teško shvatiti od kakve vrijednosti su morske živežne namirnice.

Radi se o sljede ih 59 elemenata:

akcinij	zlato	osmij	sumpor
aluminij	indij	fosfor	dušik
argon	iridij	platina	stroncij
arsen	jod	plutonij	tantal
barij	kalij	živa	talij
olovo	kalcij	radij	lorij
bor	kobalt	renij	tulij
brom	ugljik	rubidij	uran
cezij	bakar	kisik	vodik
cer	lantan	rutenij	vizmut
klor	litij	samarij	itrij
krom	mangan	skandij	kositar
željezo	magnezij	selen	cink
erbij	natrij	silicij	cirkonij
fluor	neptunij	srebro	

Uzimate li velike koli ine algi, možete biti prili no sigurni u to da ete svoj organizam opskrbiti najmanje s nekoliko popratnih elemenata koji su nužni za vaše dobro osje anje, a nema ih u povr u, salatama i vo u.

Kod mene u ku i stoji obi no na stolu solnica koja je napunjena granulatom alga i tanjur crvenih algi koje jedemo zajedno s našim salatama i sokovima.

Pridodate li "kalijskoj mješavini soka" (sok od mrkve, celera, peršina i špinata) malo algi, znatno ste poboljšali korisnost koju možete izvu i iz te mješavine, i ustanovit ete daje vrlo korisna za sustav žlijezda, a pogotovo za štitnja u. Alge možete kupiti u prodavaonicama prirodne hrane. Ne primijenjujte u svojim jelima jod kakav se kupuje u apotekama!

Sok od ananasa

Ananas sadrži gotovo 90% vode i bogat je kalijem, kalcijem i natrijem. Zbog prili no velikih koli ina sumpora i klora koje tako er sadrži u sebi, ananas je vrlo dobar za iš enje.

Ananas sadrži velike koli ine kiselina, kao što su limunska, maleinska i tarlarinska kiselina, koje su u svojim organskim oblicima velika pomo kod probave i tjeraju na mokrenje.

Iako organski sastojci prilikom konzerviranja i pakiranja gube svoja vitalna svojstva, ipak nam sok od ananasa pruža neke privremene prednosti, pogotovo ako mu ne dodajemo nimalo še era.

Sok od jabuka

Sokovi od jabuka pospješuju djelovanje donjeg dijela probavnog trakta, pogotovo ako se piju natašte. Bogati su magnezijem, željezom i silicijem, a i sadržaj kalija je u njih vrlo visok. Jabuke u svom prirodnom stanju sadrže otprilike 85% vode i odli no pomažu kod probave, kako u svom prirodnom stanju tako i u svježem soku.

Jabuke iste naša crijeva, što najbolje osje amo ako su nam crijeva zatvorena. U takvom stanju neke vrste jabuka mogu prouzro iti nelagodnosti za vrijeme samog procesa iš enja. Ako se to doga a, prije ili kasnije ustanovit ete da su neke sorte jabuka u tom pogledu bolje od drugih, da vam ispijanje soka od tih vrsta ne stvara nikakve nelagodnosti.

Sok od svježih jabuka od velike je pomo i kod vru ina i upala, pogotovo ako je sirov. Jabukova a ili jabu no vino ima tako er poželjno djelovanje na tijelo.

Svježi sirovi sok od jabuka esto se naziva "slatkim jabu nim vinom".

Jabukama se nikad ne smije dodavati še er u bilo kom obliku. Ako ih želite zasladiti, u inite to pomo u meda.

Sok od naran e

Sadrži skoro 87% vode i bogalje kalijem, kalcijem i magnezijem. Osim loga u njemu ima i silicija. Organske limunske i druge vo ne kiseline pobrinule su se za to daje naran a jedna od najdragocjenijih vrsta vo a. Bogata je vitaminima A, B i C.

Naran a je jedna od rijetkih vrsta vo a ije alkalijsko djelovanje neo ekivano brzo ublažava pretjeranu kiselinu tijela.

estvo sok od naran e najbolji sok koji se može pitи za vrijeme posta; uzimanje obroka od naran e i naran ina soka bez ijedne druge živežne namirnice tri do šest dana, svakodnevno u bogatim koli inama, pokazalo se izvanredno korisnim.

Od najranijeg djetinjstva do visoke starosti nema vo a koje bi imalo bogatije i ljekovitije djelovanje od naran i i njihova soka. Sve dok su nam dostupne, trebamo ih svakodnevno jesti ili pitи njihov sok, bilo za vrijeme obroka ili izme u obroka.

Sok od naran e trebate popiti unutar petnaest minuta od njegova cije enja, budu i da brzo oksidira.

Pod nikakvim okolnostima ne smijete mu dodavati še er. Ako ga želite poše eriti, poslužite se medom.

Sok od kajsija

Kajsije pripadaju našem delikatesnom vo u. Zbog brzog propadanja kajsije nije baš lako transportirati. Tri zrele kajsije najbolji su izvor organskog željeza u stvaranju crvenih krvnih zrnaca. Silicij je drugi vrlo dragocjen element koji se nalazi u kaj šijama.

Zrele kajsije sadrže otrpilike 85% vode, tako da su vrlo pogodne za pravljenje soka.

Ako se to vo e kuha, njegova se životna snaga upropastava. Svježe i zrele kajsije mogu poslužiti kao vrlo hranjiv dodatak salatama od vo a i povr a.

Sok od jagoda

Jagodi aslo vo e kao što su kupine, ogrozd, šumske jagine, maline, vrtne jagode i druge vrste jestivih jagoda vrlo je vrijedna, hranjiva živežna namirnica s izrazitim svojstvima iš enja. Sve to vo e sadrži velik udio vode koji se kre ižme u 80% i 90%.

Jagode su bogate kalijem i ostalim mineralima. Kad su zrele, sadrže dragocjen, prirodan še er koji pomaže kod iš enja tijela.

Sok od jagoda je za tijelo osobito koristan ako se pije sirov. Nema velike koristi ako se ti sokovi doziraju i konzerviraju; u takvom stanju njihova je životonosna snaga razorenja, njihovi elementi pretvaraju se u anorganske elemente.

Sok od krušaka

Kruške sadrže gotovo 85% vode i bogate su alkalijskim supstancijama. Tjeraju na mokrenje i pomažu kod iš enja tijela.

Ako kruške kuhate, dozirate ili prera ujete, one gube velik dio svoje vrijednosti, jer se pritom organski elementi pretvaraju u anorgansku tvar.

Sok od endivije

Endivijaje sli na salati glavatici; poznata je i kao eskard i kao cikorija. Endivijaje vrlo srodna ze joj djetelini i njihovi kemijski sastojci su više ili manje isti. Endivija sadrži hranjive tvari koje su neprekidno potrebne organizma vida.

Ako sokovima mrkve, celera i peršina dodamo sok endivije, mi opskrbljujemo živani sustav i miši u vidnih organa hranjivim tvarima koje su zacijelo urođeni neoekivanim rezultatima kod odstranjivanja o njih nedostataka. Od pola do jedne litre te mješavine odstranjuje one oboljenja za svega nekoliko mjeseci do te mjeri da se ovjeku u potpunosti vrata sposobnost vida te mu više nisu potrebne nikakve načine.

Jedan od najneobičnijih slučajeva koje sam doživio bio je slučaj jedne dame kojoj je siva mrena posve oduzela vid. Gotovo tri godine nije za nju postojala nikakva nada da će ikad više progledati. A onda je usta kako svježi sirovi sokovi od povrća a djeluju na organe vida i zapravo uče terapiju sa sokovima.

Striktno je slijedila nužnu proceduru iščenja, od ispiranja crijeva i izbacivanja svih otpadnih tvari iz tijela do odstranjivanja svih smetnji. Jela je samo sirovo povrće, salate i voće, strogo izbjegavajući sve proizvode sa škrobom i šefermom. Svakog dana pila je

1/2 litre soka od mrkve, celera, peršina i endivije

7/2 litre soka od mrkve

7/2 litre soka od mrkve, celera, peršina i špinata

% litre soka od mrkve i špinata.

Za manje od godine dana mogla je uz pomoć povećati opetitati novine i asopise! Endivijaje me u zelenim povremenjem jedan od najbogatijih izvora vitamina A.

Mješavina soka od mrkve, celera i endivije uvelike pomaže u liječenju astme i hunjavice, pod pretpostavkom da emotivni jelovnik zauvijek prekrižiti uzroke tih bolesti (mljeko, koncentrati i slatkiši).

U kombinaciji sa celerom i peršinom endivija pomaže kod liječenju anemii i funkcionalnih srčanih tegoba, a dobra je i kao sredstvo za jačanje srca. Osim toga vrlo je djelotvorna u liječenju slezene.

Sok od endivije gotovo u svakoj mješavini potiče izlučivanje želučne i te pomaže kod odstranjivanja jetrenih i žučnih tegoba.

Sok od zelenih mahuna graha

Osobito je koristan za dijabeti. Dijabetes je bolest prouzrokovana hranom, bolest koja je nastala zbog pretjerane probave teške hrane i slatkiša, a pogoršava se probavom mesa.

Injekcija inzulina nije nikakav lijek za tu bolest. Dijabetes nije nasljedna bolest. Može se svoditi jedino na "nasljedne" navike, na pretjerano uzimanje ugljika i hidrata. Ako se djeci daju anorganski, kuhanji proizvodi od brašna i žitarica te pasterizirano ili kuhanje mlijeko, njima se u stvari daje jedan od razloga za nastanak dijabetesa kod djece, ali i kod odraslih.

Inzulin je supstancija koja se odvaja od guštera i dovodi u tijelo u slanje da prirodni šefer (nikakav tvorništvo) je er ispravno primjenjuje - kao gorivo koje posreduje energiju tjelesnim aktivnostima.

Kao što je već rečeno, tijelo može svrhovito koristiti samo prirodan, živi, organski šefer koji ga mu u bogatim kolima inačica posreduju svježu sirovo povrće, salate i voće.

Tijelo ne može primati u sebe tvorništvo jer kakav mu se nudi, već ga mora rastvoriti u "primarni" šefer. Škrob je anorganski proizvod, a vrste šefera koje se u tijelu stvaraju iz takvih proizvoda tako da su anorganske. A znamo da anorganske tvari ne posjeduju žive encime. Stoga se gušteri a previše opterećuju tim pretvaranjem anorganskih u organske tvari, tijelo održavaju beživotne molekule koje ne posjeduju obnoviteljska ili korisna svojstva. To dovodi do šeferne bolesti ili dijabetesa.

ingenica da se koci dijabeti ara razvija pretjerano masno tkivo posljedica je pogrešnog stimuliranja pomo u anorgan-skog inzulina koji ne samo da ne odstranjuje otpadne tvari, ve naprsto doprinosi njihovom nagomilavanju.

Dokazano je da sok od zelenih mahuna graha i crvenog kupusa sadrži tvari iji sastojci u guštera i stvaraju sastojke prirodnog inzulina.

Kod še erne bolesti postižu se zadovoljavaju i rezultati, ako se bolesnik odrekne svih koncentriranih škrobnih i slatkih proizvoda te pije mješavinu sokova od mrkve, salate glavatice, zelenih mahuna graha i crvenog kupusa - otprilike jednu litru dnevno uz pola litre soka od mrkve i špinata.

Sok od poto arke ili dragušca

Taj je sok izvanredno bogat sumporom na kojega u poto arki otpada više od jedne trećine sveukupnih minerala. Gotovo 45% elemenata u poto arki tvore kiseline kao što su sumporna, fosforna i kloma. Budući da je sok od poto arke vrlo jako istilo crijeva, treba ga uvijek pitи zajedno s ostalim sokovima; može se npr. miješati sa sokom od mrkve ili sokom od celera.

Među alkaijskim elementima dominira kalij s preko 20%; kalcij s otprilike 18%, natrij s 8%, magnezij s 5% i željezo s otprilike 0,25%.

Mješavina soka od mrkve i špinata uz mali dodatak soka od salate glavatice, listova korabe i poto arke sadrži tvari koje su prijeko potrebne za obnovu krvi, a posebno za pojava anemii transport kisika u krvi. Taje mješavina izvanredno poželja kod anemii nosti, niskog tlaka i pothranjenosti.

Mješavina sokova od mrkve, špinata, listova korabe pomaže kod liječenja od grušanja krvi u hemerozi i mnogim vrstama tumora. Dokazano je da se takva stanja mogu u po-

tpunosti odstraniti prirodnim putem, bez ikakvog kirurškog zahvata, i to u roku od šest mjeseci, ako se dnevno popije litre mješavine i ako ovjek izbací iz jelovnika sve poizvore od brašna i še era, a poželjno je izbaciti i sve proizvoide od mesa.

Sok od poto arke je vrlo vrijedan dodatak soku od mrkve, soku od peršina i soku od krumpira. Radi se o mješavini koja pomaže emfizmatu i pacijentima (koji boluju od napuhline pluvi i teško dišu). Neočekivano visoka ponuda fosfora i klorata pokazuje se pritom vrlo korisnom.

Sok od komora a

Postoje dvije vrste komora a - normalni, vrtni, slatki komora koji se najčešće koristi kao začin ili aromatska tvar, i firentinski komora, poznatiji kao "fmoccio", koji je kao hrana veoma omiljen kod Talijana i ostalih romanskih naroda.

Prvi se mora zadovoljiti uglavnom svojom za inskom ulogom i nije poželjan za pripremanje soka.

Iz drugog, takozvanog firentinskog komora a može se pripremiti izvrstan sok. Biljka pripada porodici celera, ali je njen sok mnogo slatki i aromatičniji od celerova soka. Biljka se понекad pogrešno naziva anisov celer, ali je svakako poznatija pod talijanskim nazivom "finocchio".

Sok od komora a je izvanredno dobro sredstvo za jačanje krvi i stoga vrlo poželjno kod menstrualnih tegoba. U tu svrhu može se vrlo uspješno primjenjivati sam ili u kombinaciji sa sokom od mrkve i sokom od cikle.

Sok od grejpfruta ili agruma

Grejpfrut ili agrum je zacijelo jedan od najvrijednijih plobova za odstranjivanje ili rastvorim anorganskog kalcija koji se - kao kod artritisa - nakupio u hrskavici zglobova kao posljedica pretjeranog uzimanja hrane od bijelog brašna. Syježi sok od grejpfruta sadrži organsku salicilnu kiselinu koja stvara anorganski kalcij u tijelu.

Grejpfrut sadrži i druge vo ne kiseline i še er. Sadrži oko 87% vode i bogat je kalijem i drugim alkalijskim elementima.

Soku od grejpfruta nemojte nipošto dodavati še er, budu i da kiselina stvara u tijelu vrenje še era. U tom sluaju vo e reagira u tijelu više kiselo negoli alkalijski.

Ako grejpfrut ili sok od grejpfruta dozirate ili na bilo koji na in koncentrirate, gube se vrijednosti organskih elemenata. Kiseline se pretvaraju u anorganske kiseline koje su od vrlo male koristi.

Sok od zelenog kupusa

Zeleni kupus ima u biti ista kemijska svojstva kao kelj i može se primjenjivati na isti na in. Pro itajte sve o soku od kelja.

Sok od krastavaca

Krastavac je najbolji prirodni dijuretik kojeg poznajemo; on pospješuje izlu ivanje urina. Posjeduje i mnoga druga dragocjena svojstva; na primjer, pospješuje rast kose, budu i da sadrži mnogo silicija i sumpora. U tom pogledu osobito je djelotvoran ako ga pomiješamo sa sokom od mrkve, salate glavatice i špinata. Krastavac sadrži preko od 40% kalija. 10% natrija. 7,5% kalcija. 20% **fosfora** i 7% klora.

Dodavanjem soka od krastavca soku od inrkvice ima vrlo povoljan u inak kod reumalskih teško a koje nastaju zbog pretjeranog gomilanja mokra ne kiseline u tijelu. Kad se tom soku doda i malo soka od cikle, ubrzava se op enito izlu ivanje putem odvodnih kanala.

Visok postotak kalija u krastavcu ini sok vrlo dragocjennim za reguliranje visokog i niskog tlaka. Blagotvorno djeluje i kod tegoba sa zubima i zubnim mesom, na primjer kod upale zubnog mesa.

Naši nokti i naša kosa naprsto vase za kombinacijom elemenata koje sadrži syježi sok od krastavca. Zahvaljuju i njemu nema straha zbog pucanja noktiju ili ispadanja kose.

Sva one iš enja kože nestaju ako se piye sok od krastavaca pomiješan sa sokom od mrkve i glavnate salate. Dodavanjem malo soka od lucerne može se u nekim sluajevima djelovanje još poboljšati.

Sok od ribiza

Najpoznatije vrste su crveni, bijeli i crni ribiz. Sadrže otprilike 80% vode i bogate su kalijem. Sadržaj uglji nog hidrata iznosi oko 11% kod crvenog, 13% kod bijelog i gotovo 19% kod crnog ribiza. Crveni ribiz ima ve u koli inu kiselina. No, sve tri vrste su vrlo korisne, budu i da pospješuju izlu ivanje razli itih žljezda. Syježi sirovi sok od ribiza osobito je blagotvoran za bubrege i razne upale u tijelu. Sokovi od ribiza znatno ublažuju izlu ine ili katar probavnog trakta.

Ako se ribiz kuha, a pogotovo ako mu se dodaje še er, njegova blagotvornost i korisno djelovanje nestaju. Ako se primjenjuje kao ţele ili marmelada zajedno s koncentriranim ugljikohidratima ili proizvodima od škroba, stvara veliku kiselinu.

Sok od kakija

Kaki sadrži više od **66%** vode i mnoge ugljikohidrate. Plodovi se smiju jesti i od njih se može praviti sok samo kad su posve zreli; samo u tom sluaju sadrže u sebi prirodni še er. Bogati su kalijem i magnezijem, a sadrže i odreene količine fosfora, doduše nešto više, kad nisu posve zreli. Kaki i sok od kakija pospješuju išenje.

Kalijeva juha

Brojne vrste povrća bogate su kalijem. Mješavinu soka od tih vrsta povrća nazivamo kalijevom juhom. Na prvom mjestu nalaze se mrkva, celer, peršin i špinat. Želite li sebi priuštiti užitak posvemašnje vrijednosti kalijeve juhe, trebate je piti u sirovom, nerazblaženom stanju, kako bije tijelo moglo primiti u savršeno prirodnom obliku.

Organjski minerali i soli u toj kalijevoj juhi obuhvataju praktično sve minerale i soli koje su potrebne našem tijelu. Ta juha spriječava stvaranje pretjerane kiseline u želucu i oporekalo je svestrano korisna. Vjerojatno nema živežne namirnice koja bi bila primjerenija ljudskom organizmu od kalijeve juhe.

Kad bolesnici nisu više u stanju uzimati drugu hranu, sirova kalijeva juha opskrbljuje ih dovoljnim količinama hranjivih tvari i zahvaljujući i njima oni će se opet oporaviti. Za rekonvalsente je sirova kalijeva juha od neprocjenjive vrijednosti, i naprosto je neshvatljivo zašto klinike i sanatoriji tu živežnu namirnicu ne prihvataju kao sastavni dio njihove svakodnevne hrane.

Neki ljudi smatraju da ta juha nije tako ukusna kao isti sok od mrkve i kao neka druga mješavina sokova. No, morali bismo znati da u sluaju kad tijelo vapi za živim molekulama u hrani koje su presudne za obnovu stanica i tkiva, isprobav-

nje okusa ne igra više nikakvu ulogu, jer nam nužna obnova to naprsto ne dopušta.

Kao što je rečeno, nijedan lijek ne može tijelo opskrbiti organskim hranjivim molekulama, vitaminima i hormonima prijeko potrebnim za obnovu istrošenog tkiva koje povlači za sobom razne bolesti. Takvu hranu dobiva tijelo na najbrži mogući i na jedino ako pijemo svježe sirove sokove.

Budući da molekule iz kojih su sastavljene stanice i tkiva našeg tijela stvaraju minerale i kemijske elemente, i budući da žljezde, organi i svi dijelovi tijela predstavljaju zapravo povezanost tih molekula u određenim uzorcima, tvrdim da izvjesne povezanosti živih kemijskih i mineralnih elemenata u našoj prehrani, a naročito u našim sokovima, mogu prehraniti određene dijelove našeg tijela.

Sok od mrkve

Ovisno o ovjekovoj konstituciji sok od mrkve može se neograničeno pitati u razumnim količinama - od pola do jedne ili dvije litre dnevno, pa i više. On pridonosi normalizaciji svih funkcija tijela. Sok od mrkve najbolji je izvor vitamina A kojega tijelo može brzo primiti, a bogat je i vitaminima B, C, D, G i K. Otvara apetit i pomaže kod probave.

Od velike je pomoći i kod održavanja zdravih zubi i vrstih kostiju.

Novorotkinje bi trebale pitati mnogo ispravno pripremljenog sirovog soka od mrkve kako bi poboljšale kvalitetu svog mlijeka, budući da majino mlijeko pod određenim uvjetima Oskudijeva živim hranjivim tvarima. U posljednjim mjesecima trudno je može sok od mrkve nakon rođenja znatno smanjiti opasnost djece je vrućice. Pola litre soka od mrkve dnevno ima veću vrijednost za tijelo od 12 kilograma kalcijevih tableta.

Sok od mrkve je prirodni lijek za revc i otekline. Znatno ja a otpornost prema infekcijama. Sprjeava upale o iju i grla, zatim upale krajnika, dužnika i op enito dišnih organa. Nadalje, štiti živani sustav i pruža tijelu nedoku i vnučku vitalnost.

Bolesti crijeva i jetre ponekad se svode na nedostatak odre enih mineralnih tvari koje su sadržane u soku od mrkve. Može do i do udesnog išenja jetre, ovjek jednostavno osjeti da je oslobođen od svih tvari koje su opterećivale jetru. Esto se te tvari oslobođuju takvom brzinom da crijeva i mokra ni kanali nisu dovoljni za odvod svih izlučina te se jedan dio odvodi preko limfe i putem pora na našoj koži. Te odbeležene tvari imaju narančastu ili žutu boju.

Za vrijeme njihova izlučivanja kroz pore koža poprima njihovu boju. Svaki put kad nakon ispijanja soka od mrkve ili drugih sokova koža poprima žučastu boju, to je ovi znak da je netom izvršeno nužno išenje jetre.

Međutim, ne probija kroz kožu sok od mrkve niti karotin, jer obojenost nastupa i kad je sok do te mjere filtriran da ne sadrži u sebi nikakve sastojke boje. Prema tome, koža ne poprima boju po soku od mrkve, kao ni po soku od cikle. Koža ne može nikad iznutra poprimiti boju ni od klorofila zelenog povrća i salate.

U svakom slučaju bolje je imati zdravu, sjajnu kožu - pa i ako je za nijansu poprimila žučastu boju - negoli imati blijedu boju lica koja zajedno s bubuljicama i ostalim nedostacima kože ukazuje na nezdravo stanje tijela.

Neka vas ne uznemiruje eventualna blaga obojenost kože koja će dakako brzo nestati. Budite zahvalni za to stoje zahvaljujući i ispijanju tog soka sprjećeno ili zaustavljeni svakodnevne oštete ivanja jetre.

Obodenost dolazi daleko manje do izražaja ako se proces ešenja uspori tako da uz sok od mrkve pijete i druge sokove

ili da ih u određenim kolичinama dodajete soku od mrkve.

Obojenost kože može se pojaviti i uslijed velike potrebe za mirovom i vrstom snoma, kao i uslijed premorenosti od naporna rada.

Endokrine žlijezde, prije svega nadbubrežna žlijezda i spolne žlijezde, trebaju baš one hranjive tvari koje se nalaze u sirovom soku od mrkve. Katkada sok od mrkve pomaže i kod neplodnosti. Uzrok neplodnosti krije se između ostalog u stalnom uživanju živežnih namirnica u kojima su životonosne tvari, pogotovo encimi, uništeni kuhanjem ili pasteriziranjem.

Suha koža, dermatitis i ostale bolesti kože, imaju svoj uzrok tako u nedostatu hranjivih tvari koje sadrži sok od mrkve. Taj nedostatak igra veliku ulogu i kod problema sa imenom, kao stoje oftalmija (upala o iju), konjunktivitis i dr.

Kad se sok od mrkve priprema iz svježe mrkve izvrsne kvalitete, on je bogat natrijem i kalijem. Nadalje, taj sok sadrži kalcij, magnezij i željezo. Isto tako sadrži elemente fosfora, sumpora, silicija i klora koji na idealan način usavršavaju njegovo djelovanje na naše tijelo. Na udesan način pomaže sok od mrkve kod raslvaranja irevi. Pa iako i kod rakastih oboljenja sok od sirove mrkve dokazao se kao udesno pomoćno sredstvo. Pritom je od najveće važnosti ispravno pripremanje soka od mrkve, njegovo prešanje i ciješnje, te spretnost da se iz prehrane izbace svi proizvodi od šeera, škroba i brašna.

Osobito podmukli uzroci iреви, gledano s vremenske udaljenosti, kriju se u pritajenoj mržnji, strahu, ljutnji i streisu. Ako se ti negativni osjećaji u potpunosti ne iskorijene, ne mogu vam biti od velike pomoći i ni inačice najdjelotvornija sredstva.

Ukoliko ste popili malo veću količinu soka od mrkve, može se ponekad dogoditi da vaše tijelo na to reagira na ovaj ili onaj način, možda često osjetiti akcijske nelagodnosti. To

je sasvim prirodna posljedica, to je više nego jasna naznaka daje vaše tijelo zapo elo s "velikim iš enjem", primjenjujući sok od mrkve kao nužno potrebno sredstvo.

Nemojte odmah donositi zaklju ak kako ne podnosite taj sok; sok od mrkve je najbolja organska voda i najbolja vrsta hrane za vaše tijelo. Ako je sok svjež i ispravno pripremljen, nema ništa boljeg glede posredovanja nužnih životonosnih tvari i za život presudne organske vode za vaše stanice i tkivo.

Dodavanjem malo sirovog kozjeg mlijeka ili istog vrhnja od sirova mlijeka poprima sok od mrkve pomalo egzoti an okus što za neke ljude zna i odre enu promjenu.

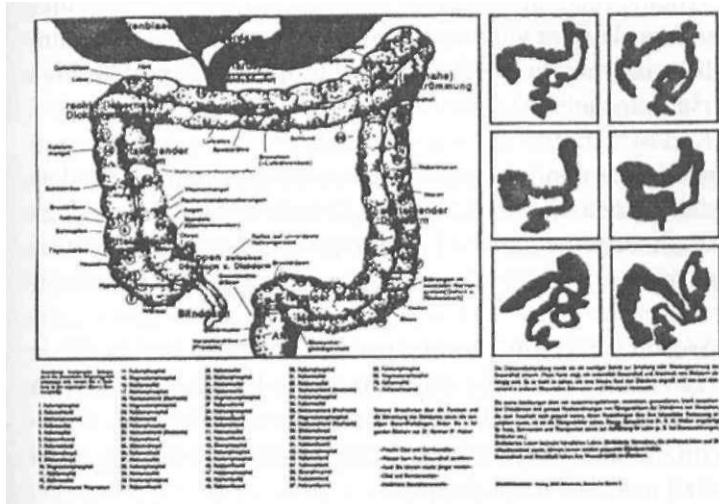
Pritom želim naglasiti da je vrhnje naprosto neka vrsta masti, dok je mlijeko koncentrirana bjelan evina. Vrhnje se u našem tijelu probavlja na posve drugi na in od mlijeka. Iako je i vrhnje do odre enog stupnja uzro nik sluzi, ono ipak ne pripada istoj grupi štetnih živežnih namirnica u kojoj se nalazi životinjsko mlijeko.

Ako vas mu i premorenost, stres ili gubitak volje za rad, trebali biste obratiti pažnju na debelo crijevo, koje bi možda moglo biti odgovorno za probleme i ošte enja u našem tijelu. Na temelju mog iskustva gotovo je nemogu e da bi debelo crijevo ostalo zdravo i moglo ispravno funkcionirati, ako ovjek živi poglavito ili pretežno od kuhanih i prera enih živežnih namirnica.

Prva mjera za saniranje crijeva kod stresa ili pomanjkanja volje za rad je ispiranje crijeva ili, u najmanju ruku, pokušaj ispiranja. Najbolja hrana za debelo crijevo jest mješavina soka od mrkve i špinata.

Mnogi ljudi nemaju ni najmanju predodžbu o svom debelom crijevu. Ne znaju kako izgleda ili na kojem mjestu se to no nalazi. Stoga držim umjesnim pokazati to na slici:

Terapija pomo u debelog crijeva

Slika na kojoj je prikazana terapija pomo u debelog crijeva u originalu je veli ine 40 x 29,8 cm i bilo bi poželjno da je uramile i objesite na zid u vašem uredu ili stanu.

Nikad nemojte smetnuli s uma da sokovi potrebni vašem tijelu ovise prvenstveno o kvaliteti. Obi no su tijelu potrebne mnogo ve e koli ine sokova pripremljenih u sokovniku koji radi pomo u centrifugalne sile. Mnogo bolji su dakako sokovnici koji rastvaraju vlaknaste ahure i rade pomo u hidrauli- ne preše, kao što su npr. Champion-sokovnici.

Imajte uvijek na pameti sljede u injenicu: sokovi su naj- bolja hrana koju možete dobiti, i ako živite sa sokovima, ako ih redovito pijete do kraja života, vaše su šanse glede zdravog življenja i visoke starosti daleko ve e, nego da živite bez sokova.

Sok od mrkve sastozi se od mješavine životonosnih tvari koje održavaju naše tijelo i pomažu mu da održi svoju težinu, ali i svoju ravnotežu.

Sok od mrkve je istovremeno izvrsna hrana za organe vida. Za vrijeme redovnih pregleda pomorskih i zrakoplovnih dje-latnika sa slabijim vidom ustanovljeno je da se svakodnevnim obilnim uživanjem svježeg soka od mrkve ponovno zadobiva savršena sposobnost vida.

Kad bi se radilo samo o pojedina nim slu ajevima, mogli bismo to nesumnjivo smatrati fenomenom. Me utim, kad se to stalno ponavlja, onda zacijelo imamo dovoljno razloga za spoznaju da izme u neba i zemlje postoje i neke druge stvari osim onih koje može sebi predo iti najobrazovaniji medicinski stru njak.

Sok od svježe sirove mrkve vrlo je u inkovit kod lije enja ireva i raka. Tkivo koje je na eto tim podmuklim razaranjem može se ispijanjem velikih koli ina soka od mrkve kao dodatka brižno izabranoj i pripremljenoj prijesnoj ili sirovoj hrani dovesti u daleko bolje stanje.

Laik je ve kod same pomisli na tu patnju obi no ispunjen ga enjem i strahom te mu je sve to velika zagonetka; pa ipak, uzroci i razvitak tih bolesti mogu se lako doku iti.

Ne smijemo misliti da su irevi i rak isklju ivo posljedice tjelesnih nedostataka. Kao što sam ve spomenuo, te bolesti i mnoge druge mogu, dapa e, imati svoje razloge u jednom dugoro nom negativnom životnom usmjerenju, u stresu kao posljedici osje ajnih stanja ljubomore, straha, mržnje, brige, frustracije i drugih neodre enih pogrešnih stajališta. Ta stanja moramo nadvladati i ne dozvoliti im da nas ikad više sputavaju. No, suuzro nik ireva i rakaje sasvim sigurno i loša prehrana.

Uslijed nedostatka životonosnih hranjivih tvari tijelo gubi uravnoteženost. Tijelo mora izbaciti iz sebe otpadne tvari, mora izlu iti sve nastale otrove, ne bi li se proces lije enja mogao što djelotvornije odvijati.

Da bismo obnovili svoje stanice, mi moramo svoje tijelo opskrbiti zadovoljavaju om koli inom životonosno hranjivih

60

tvari koje su sadržane u živoj, organskoj, a ne mrtvoj, anorganoskoj hrani.

Što prije se domognemo spoznaje da nijedan organ našeg tijela ne funkcioniira bez odnosa prema tijelu kao cjelini, to prijeemo biti u stanju shvatiti funkcije svog organizma. Mi ne znamo kakvu vrstu inteligencije posjeduju razli iti dijelovi ovje jeg organizma, ili na koji na in funkcioniраju, ali znamo da se neka unutarnja inteligencija stalno brine o tome kako zaštiti svaki ir, svaku kost, svaki živac i svaki miši , unato svemu što ovjek poduzima na temelju svog pogrešnog znanja, razraju i i uništavaju i sebe samoga pomo u hrane koju jede.

Potraga za uzrokom gotovo svake bolesti vodi nas najprije do polica s pakiranom hranom u prodavaonicama živežnih namirnica, do mlinova žitarica, do še erana, do tvornica bom-bona i limunade. Tu nalazimo proizvode koji sadrže mrtve hranjive tvari od kojih se sastoje obroci suvremene civilizacije. Svaki pe eni kruh, odnosno prera eno žito, prolazi kroz pe nicu s visokom temperaturom koja uništava u njemu sve životonosne elemente. Ukoliko industrija takav kruh •oboga uje" vitaminima, mineralnim tvarima ili ne im sli nim, zna i da mu dodaje sve više mrvih elemenata.

Analiziramo li prehranu s tog vidika, postaje nam više nego jasno da je od presudnog zna enja uživanje hrane ili ispijanje sokova od razli itog vo a, salata i povr a u što obimnjijim koli inama. Imajte stalno na umu da su sokovi od povr a graditelji tijela, a sokovi od vo a idealna sredstva za iš enje tijela. Prvi sadrže ve u koli inu bjelan evina, a drugi ve u koli inu ugljikohidrata.

Za laika je interesantno, premda za bolnice i sli ne zdravstvene ustanove vjerojatno nije, ponajprije zbog loših poslovnih rezultata, da ljudi koji žive isklju ivo od svježih sirovih živežnih namirnica, nadopunjениh sokovima od povr a i vo a, nikad ne obolijevaju od raka.

61

To ukazuje na nimalo ortodoksnu, ali itekako **obe avaju i** i znatno jeftiniju smjernicu znanstvenog istraživanja. Istraživanje u tom smjeru moglo bi za neke znanstvenike biti vrlo uzne-miruju e; ali za bolesnike bi nesumnjivo bilo od velike koristi.

Ja sam duboko uvjeren da nas iš enje tijela pomo u ispiranju crijeva i klistiranja, blagovanje obilnih obroka sirove hrane te ispijanje razli itih sokova štiti od svake bolesti.

Sok od mrkve, cikle i krastavaca

Žu ni i bubrežni kamenac te pjesak u žu nom **mjehuru** i bubrežima posljedice su nedovoljnog izlu ivanja anorgan-skog kalcija koji se stvara i nagomilava nakon probave kon-centriranih proizvoda od škroba i še era.

Žu ni mjehur je pomo u izlaznog kanala žu i i jetrene vene vratarice neposredno povezan s krvljem. Sva hrana koju pojedemo "rastvara se" u probavnem traktu, a hranjive tvari sadržane u njoj krv šalje na daljnju obradu i rastvaranje u jetru. Jetra obavlja nekoliko razli itih funkcija: ubacuje u crijevo žu . koja aktiviranjem fermenta lipaze sudjeluje u probavi masti. Uz probavim funkciju jetra isti krv, neutralizira štetne raspadne produkte i pretvara ih u mokra evinu ili u mokra nu kiselinu, te na kraju služi kao spremnik za ugljikohidrate koje sprema u obliku glikogena. Koncentrirano žito ili proizvodi od brašna ne može jetra pravilno iskoristili za obnovu stanica i tkiva, pogotovo ako su zbog prevelike vru ine izgubili prirodna svojstva. Me utim, mineralne tvari moraju pro i kroz jetru zato jer se medu njima nalazi i kalcij. Molekule kalcija nisu rastopive u vodi.

Kalcij je **tijelu** nužno potreban, ali raslopliv, organski kalcij primamo samo kroz probavu salate, povr a i vo a, te preko sokova ako su sirovi. U tom slu aju tijelo prima u sebe kalcij savršeno **pogodan** za obnovu stanica i tkiva.

U svim koncentriranim proizvodima od škroba i še e-ra koji se zagrijavaju na visokoj temperaturi kalcij postaje anorganskom tvari i nije rastopiv u vodi. Postaje strano tijelo u organizmu i kao takvog šalju ga krvotok i limfni sustav organima za izlu ivanje. Prvo "mjesto odlaganja" je izlazni kanal žu i koji odvodi kalcij u žu ni mjehur. Sljede a mesta odlaganja mogu bili "slijepe ulice" krvnih sudova u donjem dijelu trbuha gdje se stvaraju tumor, ili pak u anusu (maru), gdje se stvaraju hemoroidi. Anorganska molekula kalcija koja je uspjela izbjeg i tu sudbinu završava obi no u bubrežima.

Nekoliko molekula anorganskog kalcija u žu nom mjehuru ili u bubrežima ne mogu prouzro iti veliku štetu. Ali kad se iz dana u dan jede kruh, kola i ostali proizvodi od brašna, gomilanje otpadnih tvari je sve ve e i dovodi do stvaranja pjeska ili kamenaca u doti nim organima.

Moja dugogodišnja iskustva pokazala su daje odstranjenje tih tvari kirurškim zahvatom nepotrebno i uglavnom pogrešno, osim možda u krajnje ekstremnim slu ajevima; pa i tada ostaje otvoreno pitanje, ne bi li se postigli bolji rezultati da se prirodi, najve oj iscijeliteljici, pomoglo primjenom posve prirodnih sredstava.

Sok od limuna s ašom vru e vode, popijen više puta na dan, nadopunjten ašom miješanog soka od mrkve, cikle i krastavaca tri do etiri puta na dan, mnogim je nevoljnicima pomogao da za nekoliko dana ili tjedana izbace iz oboljelih organa sav pjesak i kamence.

Kao najbolji primjer za to navodim ovdje iskustvo jednog etrdesetogodišnjaka koji je bio vrlo ugledan u poslovnom svijetu. Na svom putu do bogatstva osnovao je nekoliko velikih trgovkih lanaca diljem Sjedinjenih američkih država, a jednog ili dvaju i u Velikoj Britaniji. Više od dvadeset godina patio je od akutnih bolova koje su lije nici i specijalisti na klinikama dijagnosticirali kao naznake žu nog kamence, što

je potvr eno rendgenskim snimcima s idolftalom i bez njega; idolftal se kao boja koristi za što preciznije odre ivanje bolesti. Strah i obojnost prema operaciji pomogli su njegovom žu nom mjejhuru da ostane tamo gdje mu je mjesto.

Kad je uo za terapiju pomo u sokova i postoje pro itao ovu knjigu u jednom od ranijih izdanja, povjerio se ovjeku koji mu je na temelju vlastitog iskustva bio u stanju pomo i. Doti ni mu je objasnio da se prilikom primjene lije enja pomo u sokova mogu pojavit mnogo teži bolovi nego što ih je imao ikad ranije; ali ti e bolovi trajati katkada svega nekoliko minuta, a u najgorem slu aju nekoliko dana, da bi napisljeku prestali zajedno s nestajanjem kalcija. Tijekom dana popio je deset do dvanaest aša vru e vode, ponekad sa sokom od jednog limuna, te litru i pol mješanog soka od mrkve, cikle i krastavaca dnevno. Drugog dana imao je otprilike deset do petnaest minuta napad užasnih bolova. Potkraj ijedna došlo je do krize, oko pola sata valjao se u strašnim mukama na podu. I gle, odjednom su bolovi popustili. Malo kasnije nestali su kamenci. Njegov urin bio je sli an mulju. Tog je dana postao novim ovjekom. Sljede eg dana krenuo je sa mnom u mom autu na dugo putovanje u New York, Washington i Kanadu. Osje ao se dvadeset godina mladim, zadržljen spoznajom kako uuda prirode mogu biti jednostavna.

To nije jedini primjer. Na tisu e ljudi diljem svijeta zna koje prednosti mogu imati sokovi od svježeg sirovog povr a.

Mješavina soka od mrkve, cikle i krastavaca zacijelo je najbolje sredstvo za iš enje žu nog mjejhura, jetre, bubrega, prostate i spolnih žlijezda.

Druga stvar koja vam mora biti stalno na pameti jest injenica da se u tijelu, kad jedete meso, stvara prevelika koli ina mokra e koja o ito ne može biti u potpunosti izlu ena iz bubreba te predstavlja optere enje za taj organ, što ima odre ene u inke na itavo tijelo. Stoga je kombinacija tih sokova od

neprocjenjive vrijednosti zato što pomaže istiti organizam. Preporu livo je da se neko vrijeme suzdržite od jedenja koncentriranih proizvoda od škroba i še era, ali i od mesa, jer ete na taj na in tijelu pružiti priliku da se opet domogne normalnog stanja. Kad se jednom domognete zdravog tijela, morate znati da ukoliko ne želite opet biti bolesni, ne smijete probavu optere ivati neprirodnim živežnim namirnicama. U svakom slu aju isplati se zadržati zdravlje, snagu, energiju i vitalnost te izbjegavati živežne namirnice koje su doduše ukusne, ali nisu hranjive.

Hranjive živežne namirnice mogu tako er biti ukusne, ili se mogu u initi još ukusnijima, ako znate kako. Zato pro itajte moju knjigu "Dnevno svježa salata održava vaše zdravlje".

Sok od mrkve, cikle i kokosova oraha

Dodate li soku od mrkve, cikle i kokosova oraha malo istog kokosova mlijeka, dobit ete mješavinu koja ne samo da sadrži dobra svojstva za tjelesnu gra u, ve istovremeno djeluje kao izvanredno sredstvo za iš enje bubrega i žu nog mjejhura.

Ako se ta mješavina ispravno pripremi, ona e u sebi zadržati najprimjereni odnos alkalijskih elemenata kalija, natrija, kalcija, magnezija i željeza sjedne, te fosfora, sumpora, silicija i klora s druge strane.

Sok od krumpira

Sirov krumpir sadrži lako probavljiv prirodn še er koji se kuhanjem pretvara u škrob. Krumpir bi trebao biti prekrižen na jelovnicima svakog ovjeka koji pati od spolnih bolesti ili prejako izraženog spolnog nagona.

Kombinacija kuhanog mesa i krumpira poja ava djelovanje otrovnog solonina u krumpiru, alkaloidnog otrova koji je osobito bogat u zelenim dijelovima krumpira, a utje e na živ ani sustav kontrole spolnih organa. Taj otrov zajedno s kristalima mokra ne kiseline, koja se stvara probavom mesa, može pretjerano uzbu ivati spolne organe.

Me utim, sok od sirova krumpira pokazao se vrlo korisnim za odstranjivanje kožnih ne isto a. I to zahvaljuju i prije svega visokom postotku kalija, sumpora, fosfora i klora u krumpiru. Ti elementi imaju svoju vrijednost samo ako je krumpir sirov. Ako ga kuhamo, pretvaraju se u anorganske sastojke, a kao takvi su od male ili gotovo nikakve koristi.

Svjež, sirov, organski krumpir je vrlo ukusan. Mnogi ljudi jedu ga s velikim užitkom, a radi se nesumnjivo o vrlo dobroj živežnoj namirnici.

Sirova salata od krumpira pokazala se kao dobro sredstvo za iš enje organizma, pogotovo ako je pmiješana sa sokom od krumpira.

Sok od sirovog krumpira, pomiješan sa sokom od mrkve i celera, pravi je blagoslov za sve koji pale od želu anih, živanih i miši nih tegoba, npr. od gihta ili išijasa. U tim slu ajevima dovoljno je dnevno pitи pola litre te mješavine uz pola litre soka od mrkve, repe i krastavaca. Poteško e e nestati u neo ekivano kratkom vremenu, ako pritom izbjegavate svinjsko meso, te meso od peradi i riba.

Pacijentima koji boluju od emfizma (nadutosti plu a zbog proširenih mjejhuri a plu a) pomaže mješavina soka od sirova krumpira, peršina i mrkve.

Še erna repa nije u botani kom pogledu srodnna s obi nim "irskim" krumpirom. Ona sadrži triput više ugljikohidrata u obliku prirodnog še era od obi nog krumpira, triput više kalcija, dvaput više natrija, etiri put više silicija i pet puta više klora.

Zato je sok od še erne repe daleko vrijedniji od sirovog

krumpirova soka. Odlu ite li se za še ernu repu, morate obrati pažnju na to daje ona osjetljivija od obi nog krumpira. Ako je na primjer malo naru ena ili negdje ošte ena, propadanje e brzo zahvatiti itav plod.

Sok od trešnje

Trešnje sadrže gotovo 80% vode i bogate su prirodnim še erom i mineralima.

Crvene i crne trešnje korisnije su za ovje je tijelo od bijelih trešanja, zato jer sadrže ve e koli ine magnezija, željeza i silicija. Vrlo su korisne za iš enje krvi, ali i za izlu ivanje probavnih sokova i urina. Trešnje su djelotvorno sredstvo za iš enje jetre i bubrega.

U sezoni trešanja mogu se vrlo jeftino kupiti dobre i zrele trešnje. Sok od trešanja ima fantasti an okus.

Sok od zelja

ir na dvanaestercu regaira na sok od zelja na jedan gotovo udesan na in. Jedina nelagoda naj eš e je pretjerano stvaranje plinova. isti sok od mrkve može se primjenjivati s jednakim uspjehom, ali je mnogim ljudima sok od zelja puno ukusniji.

Sok od zelja djeluje udesno kao istilo i sredstvo za mršavljenje. Katkada može prouzro iti neželjene tegobe time što se - kao stoje ve re eno - nakon isprijanja u crijevima stvara plin. Taj plin je posljedica trulih otpadnih tvari u crijevima koje sok od zelja osloba a. Time se uspostavlja odre ena kemijska reakcija. To je prirodna pojava. Sumporovodi na tvar, plin koji miriše po truleži, proizvod je iš enja pomo u soka koji djeluje na otpadne tvari. Ispiranje crijeva pomaže kod izlu ivanja suvišnog plina, kao i suvišnih tvari koje su taj plin proizvele.

Najvrijednija stvar kod zelja jest to da sadrži visok postotak sumpora i klora te prilično visok postotak joda. Povezanost sumpora i klora omogućuje iščenje sluznice u želucu i cijevima, ali to samo pod uvjetom da pijete sok od zelja u sirovom stanju bez imalo dodavanja soli.

Ako se nakon ispijanja sirovog soka od zelja stvaraju pretjerane količine plina - bez obzira radi li se o istom soku od zelja ili o mješavini s ostalim sirovim sokovima - može to biti znak za abnormalno stanje trovanja u probavnom traktu. U takvom slučaju preporučujem nego što po nete piti sok od zelja - crijeva temeljito oistiti tako da dva do tri tjedna pijete sok od mrkve ili mješavinu soka od mrkve i špinata, uz svakodnevno klistiranje. Pokazalo se daje sok od zelja istilo od neprocjenjive vrijednosti kod ljudi s pretjeranom težinom i masnom omladinom, kad se piće na prethodno ovišena crijeva.

Ako sirovom soku od mrkve dodate sirov sok od zelja, dobili ste mješavinu izvanredno bogatu vitaminom C koji se kao izvrsno sredstvo ovišenja pokazao od velike pomoći kod upala zubnog mesa koje prouzrokuju parodontozu. Međutim, ako zelje kuhamo, uništavamo u njemu djelovanje encima, vitamina, minerala i soli. Pola litre ispravno pripremljenog, istog sirovog soka od zelja sadrži u sebi više hranjive vrijednosti, nego što je može posredovati pedeset kilograma kuhanog ili konzerviranog zelja.

Sok od zelja takođe se uspješno primjenjuje za ublažavanje ireva i za epljenja. Budući da su za epljenja najčešći glavni uzroci kožnog osipa, možete sebi uvelike pomoći i ako pijete sok od zelja.

Dodavanje soli zelju ili soku od zelja ne samo da umanjuje njegovu vrijednost, već je štetno po zdravlje.

Sok od salate glavatice

Salata glavatica ima za tijelo višestruku vrijednost. Sadrži velike količine željeza i magnezija. Željezo je najaktivniji element u tijelu, i mora se obnavljati često od bilo kojeg drugog elementa. Jetra i slezena pohranjuju u sebi željezo, da bude pri ruci kad tijelu iznenada zatreba, na primjer kad nakon velikog gubitka krvi treba na brzinu stvoriti nova crvena krvna zrnca. U jetri je željezo između ostalog pohranjeno za određenu svrhu. Željezo treba u hitnim slučajuje dostaviti minerale u svaki dio tijela, kao npr. kod hemoragije (krvarenja), ali i u slučaju ajevima kad probavljena hrana ne sadrži potrebne količine tog elementa u organskom obliku.

Pohranjivanje željeza u slezeni djeluje poput baterije koja krv puni potrebnim kapacitetom, kako bi mogla što bolje ispunjavati svoju zadatu. Magnezij u salati glavatice posjeduje izvanredno životenosna svojstva koja daju snagu ponajprije mišićnom tkivu, mozgu i živom anatomskom sustavu. Organske magnezijeve soli tvorci su stanica, osobito u životnom sustavu i plućnim krilima. Osim toga, pomažu kod pravilnog razrjeđivanja krvi i vršenja drugih funkcija bez kojih ne bi bila moguća izmjena tvari i pravilan rad.

Budući da magnezijeve soli mogu ispravno djelovati samo ako sadrže dovoljno kalcija, povezanost tih elemenata u salati glavatice i u živežnu namirnicu osobito vrijednom.

Ako se sok od salate glavatice miješa sa sokom od mrkve, njegova je dobra svojstva znatno ojačati dodavanjem vitamina A iz mrkve, ali i vrlo vrijednog natrija koji pomaže da kalcij u salati glavatice bude oslobođen za potrebe tijela.

Salata glavatica sadrži 9% fosfora, jednog od glavnih sastojaka mozga, te bogatu količinu sumpora, sastavnog dijela hemoglobina u krvi, koji ondje služi kao sredstvo oksidacije. Mnoge živčane smetnje nastaju uglavnom zato što se ta dva

elementa, sumpor i fosfor, ne uzimaju i ne probavljaju u svom organskom obliku, već u anorganskim oblicima, kakvi su npr. proizvodi od žitarica i mesa.

Zajedno sa silicijem kojega u salati glavatice ima više od 8% sumpor i fosfor nužni su za održavanje zdravog stanja kože, žila i kose. Razlog zbog kojega korijen kose ne dobiva ispravnu hranu leži prije svega u tome što tijelo prima pretjerane količine sumpora i fosfora u njihovu anorganskom obliku, npr. kad se uglavnom jedu proizvodi od žitarica i druge neprirodne živežne namirnice. To je jedan od glavnih razloga ispadanja kose.

Pijete li svakog dana obilne količine soka od mrkve, salate glavatice i špinata, vi opskrbljujete živce i korijen kose hranom koja potiče rast kose. Šamponi za kosu imaju neznatnu ili gotovo nikakvu vrijednost, osim što pomažu kod masaže glave. Oni ne mogu hraniti kosu, mogu jedino potaknuti rad živaca i krvnih sudova, pomažu i na taj način da se korijen kose lakše domogne ispravne hrane u krvi.

Postoji još jedna mješavina soka koja potiče rast kose i daje kosi prirodnu boju. To je mješavina soka od mrkve, salate glavatice, zelene paprike i svježe lucerne.

Priprema li se salata glavatice za terapeutske svrhe, onda je najbolje uzimati vanjske, zelenije listove, a valja izbjegavati listove koji se nalaze u unutrašnosti glavatice te ostaju bijeli. Izvanski listovi su mnogo bogatiji klorofilom i drugim životonosnim tvarima od unutarnjih.

Sok od listova salate glavatice zna i veliko olakšanje za sve koji pate od tuberkuloze i želučnih tegoba. Nadalje, taj sok je vrlo dobro sredstvo koje tjerati na mokrenje.

Zbog željeza koje sadrži u sebi i ostalih vrijednih, životonosnih elemenata sok od salate glavatice pomiješan sa sokom od mrkve dobro je davati djeci.

Sok od ešnjaka

Metafore ki rečeno ešnjak već sam po sebi dovoljno smrdi, te će svaki onaj tko piće sok od ešnjaka navući i na sebe poguban socijalni prezir. Međutim, ešnjak je vrlo dobar za više ili manje brzo iščiši tijela, naravno pod pretpostavkom da ovaj posjeduje duševnu jakost za prevladavanje socijalnih problema, te da su mu crijeva dovoljno jaka za podnošenje svih nelagodnosti.

Ešnjak je bogat eteričnim uljima. Kad se tome dodati itavac pro iščiši tvari iz kojih je ešnjak sastavljen, onda je sasvim razumljivo da ima presudnu ulogu u djelovanju na itavac organizama, od otvaranja apetita i odvajanja probavnih sokova do zadovoljavanja peristaltike i izliva ivanja mokraće.

Eterični ulji u soku od ešnjaka neobično su jaka i prodorna te pomažu kod uklanjanja sluzi u dušniku, bronhijima i plućima. Pomažu kod izliva ivanja otrovnih tvari iz tijela preko pora na koži, tako da se valja zapitati je li bolje podnositi smrad po ešnjaku ili zadržavati otrove u tijelu.

Sok od ešnjaka pokazao se vrlo uinkovitim kod odstranjuvanja crijevnih nametnika ili parazita. Dizenterija ili srđobolja može se pomoći u soku od ešnjaka znatno poboljšati. To vrijedi i za amebnu srđobolju i sve druge vrste srđobolje. Paraziti i bakterije - bilo daje riječ o amebama ili nekim drugim vrstama - ne mogu živjeti ako nema hranjiva tla za njih na kojemu se razmnožavaju i šire. Kad su organi izliva ivanja napunjeni trulim otpadnim tvarima, u njima ima na milijune bakterija, i kad se svakodnevnom probavom mesa, ostalih anorganskih živežnih namirnica i lijekova otpadne tvari sve više nagomilavaju, bakterije i paraziti nalaze se u svom elementu, imaju se gdje razmnožavati i širiti. To je predivno za bakterije, ali vrlo uznemiravajuće za žrtvu. Sok od ešnjaka pomaže tako da odstranjuje velik dio tih smetnji; međutim, da

bismo odstranili uzroke, moramo krenuti korak dalje. Prijeko je potrebno ispiranje i klistiranje crijeva da bi se otpadne tvari mogle temeljito odstraniti. Obroci moraju potom biti tako sastavljeni da nakon uzimanja hrane otpad u tijelu bude sведен na minimum. To se može vrlo uspješno postići i primjenom velikih količina različitih sirovih sokova od povrća kao dopune najprimjerenijim sirovim obrocima.

No, pripremanje soka od ešnjaka isključuje primjenu sokovnika za druge vrste sokova; naime, sokovnik u kojem se priprema sok od ešnjaka imaće nekoliko dana miris po ešnjaku, te bi svi sokovi pripremani u tom sokovniku imali okus po ešnjaku.

Sok od lo ike

Iako lo ika pripada porodici salata, ona je po svom kemijskom sastavu savim različita od salate glavatice. Podrijetlom je s otoka Kosa u gradištu Arhipelagu te je u Velikoj Britaniji poznati kao Kos-salata.

Sok od lo ike uz mali dodatak morskih algi ima, po mom iskustvu, svojstva koja pomažu bubrežnoj kori kod izlučivanja hormona - adrenalina - pomoći u kojega se održava ravnoteža tijela.

Posebna vrijednost lo ike sastoji se u tome što sadrži 60% natrija, daleko više od kalija. Zato je sok od lo ike vrlo koristan na primjer kod Addisonove bolesti (oboljenje nadbubrežnih žlijezda) gdje je za liječenje potrebna velika količina natrija uz neznatnu količinu kalija, da bi se nadoknadio gubitak hormona.

Kod liječenja Addisonove bolesti postignuti su značajni rezultati upravo zahvaljujući i svakodnevnom ispijanju svježih sirovih sokova u kojima je prevladavao takav omjer natrija i kalija. Hrana koja se sastojala od koncentriranih proizvoda

škroba i šeera, svih vrsta mesa i povrća, imala je previsok postotak kalija u usporedbi s natrijem. Suzili smo je na izbor povrća i sokova od povrća, na repu, celeru, luku, špinatu i blitvu. Osim toga, obrocima su dodavani svježi šipak, jagode, rajčice, smokve, med, bademi i orasi.

Svakom od neprijed navedenih sokova dodavan je svježi sirovi sok od mrkve. U ekstremnim slučajevima soku od mrkve dodali bismo malo svježeg sirova kozjeg mlijeka.

Na toj osnovi, uz normalan program liječenja - ispiranja crijeva i klistiranja - postignuti su izvršni rezultati.

Sok od poriluka

Poriluk je blaži od luka i ešnjaka. Informacije o soku od ešnjaka važe velikim dijelom i za sok od poriluka.

Sok od masla ka

Sok od masla ka je jedno od najvrijednijih sredstava za našu jakost. Odličan je za suzbijanje pretjeranih kiselina i za ponovnu uspostavu alkalijskog stanja u tijelu. U sebi sadrži izvanredno mnogo kalija, kalcija i natrija. To je živežna namirnica s najvećim udjelom magnezija i željeza.

Magnezij je vrlo važan stoga što daje kostima vrućinu i ne dozvoljava njihovo mešanje. Velike količine organskog magnezija i kalcija u soku od masla ka za vrijeme trudnoće pomažu trudnicama da sa uva zdrave zube. Kostima djeteta daje vrućinu i jakost.

Organski magnezij u pravilnom omjeru s kalcijem, željezom i sumporom prijevremeno je potreban za stvaranje određenih sastojaka krvi. Magnezij posjeduje veliku životenosnu snagu, sastavni je dio stanica u tijelu, prije svega u plućima i živčnom sustavu.

Organski magnezij može se dobiti samo od živih, svježih biljaka, i mora se uzimati svjež i sirov. Ne smije se miješati s industrijskim prera evinama magnezija koje kao anorganski minerali samo ometaju funkcije tijela.

Sve kemijske prera evine magnezija, bile one u prahu ili u takozvanim mlijenim proizvodima, nagomilavaju u organizmu otpadne tvari. Mogu doduše biti više ili manje djelotvorne, kao što ih se reklamira, ali ta djelotvornost je privremena.

Posljedice taloženja takvih anorganskih tvari u tijelu mogu dugoročno biti samo otežavajuće. Ja nastojim slijediti istinu mudraca ije osnovno na elo glasi: Bolje je danas biti siguran, nego sutra za ne im žaliti.

Organski magnezij, kakav se nalazi u soku od svježeg i sirovog masla ka je zacijelo najhranjiviji element te ima neprocjenjivu vrijednost za ljudsko tijelo.

Sirov sok od masla ka koji se može dobiti od listova i korijena, pomiješan sa sokom od mrkve i repe, pomaže kod liječenja bolova u ledima i opštem ublažavanju kostobolja. Daje zubima vrućinu i jakost, te sprječava upalu zubnog mesa i truljenje zubiju.

Sok od lubenica

Sok od lubenice izvanredno je dobar i koristan, osobito kad se želite podrediti kuri mršavljenja ili posta.

Lubenica sadrži u sebi između 90 i 93 posto vode, ovisno o vrsti. Bogata je kalijem, odnos alkalijskih elemenata prema kiselinskim elementima je tri prema jedan.

Budući da tijera na mokrenje, sok od lubenice osobito je poželjan za odstranjenje bubrežnih tegoba. U nekim slučajevima je dobro dodati malo soka od limuna, ali se ta mješavina ne smije ni še eriti ni soliti.

Sok od hrena

Sok od hrena se u stvari ne preporučuje, budući da su eterini sastojci hrena dovoljno jaci i djelotvorni, ako se hren fino nariba ili samelje. Pojede li ovaj pola čašice hreba naribano hrena, ostavlja to na njega neizbrisiv utisak - hren služi kao lijek protiv skorbuta, plužnih, kožnih i drugih bolesti.

Uzima se kao svježa naribana, neprešana kaša (uz dodatak soka od limuna), i to pola čašice hreba naribana sluzi u obroku, to pomaže kod oslobađanja sluzi u dušniku i drugim dijelovima tijela, a da pritom ne ošteće sluznicu. Hren je sredstvo za isčišenje i odstranjenje abnormalnog stvaranja sluzi u tijelu.

Razboritom primjenom - pomiješan jedino sa sokom od limuna, hren prema tom iskustvu ne nadražuje ni bubrege niti mješur ni sluznicu probavnog trakta.

Bez obzira na vrijednost njegovih eterinih sastojaka glede odstranjenja sluzi, hren je izvršno sredstvo koje tijera na mokrenje i osobito je koristan kao lijek protiv vodene bolesti ili vodenice.

Umak od hrena mora biti svježi pripremljen i ne smije se uzimati ako je stariji od tjedana dana. Valja ga uvati na hladnom mjestu u zatopljenoj boci ili pokrivenom loncu. Djelotvornost mu se povećava ako se prije uzimanja zagrije na sobnu temperaturu.

Kad jedete umak od hrena kako je preporučeno - dnevno pola čašice hreba naribana, po mogućnosti u poslijepodnevnim satima - može to izazvati jačanje suzenja očiju, ovisno o tome koliko se sluzi nakupilo u dušniku i drugim dijelovima tijela. Hrenu ne smijete dodavati ništa drugo osim soka od limuna, a nakon uzimanja hrena ne smijete ništaviti popiti. Inite to tjednima i mjesecima, sve do trenutka kad ćete moći jesti umak od hrena bez ikakvih popratnih reakcija. To je najbolji dokaz/ tla ste se

riješili suvišnih izlu ina u svome tijelu. Taj postupak pokazao se vrlo korisnim kod odstranjivanja problema s dišnim organim.

Najbolji rezultati postižu se u pravilu ako se napravi mješavina soka od dva do tri limuna i deci i pol naribano hrena, tako da se dobije prili no zgusnuti umak.

Sok od nektarina

Nektarine sadrže oko 83% vode kad su zrele. Imaju sli na svojstva kao i breskva, što zna i da su bogate kalijem i da sadrže zadovoljavaju u koli inu kalija i natrija. Za razliku od breskve nektarine sadrže malo više ugljika. Sok od nektarina je dobro sredstvo za iš enje i vrlo je ukusan.

Oksalna kiselina

Jedna od zagonetki ovje jeg tijela je peristaltika. Ta funkcija dolazi do izražaja u probavnom kanalu, krvnim sudovima, maternici i kanalima za izlu ivanje, i to uzastopnim valovitim stezanjem koje pomije naprijed sve što se nalazi u kanalima. Radi se o seriji izmjeni nih živ anih i miši nih stezanja i širenja, o postupku koji se odvija mimo naše volje i na prvi pogled djeluje potpuno automatski.

Me utim, u inkovitost peristaltike ovisi naravno o tonusu ili stanju napetosti miši a i ostalih organa našeg tijela, o zdrevim i snažnim miši ima i živcima.

Organska oksalna kiselina jedna je od najvažnijih sastavnica potrebnih našem tijelu da održava i poti e pravilan tonus peristaltike.

Razumije se samo po sebi da svako gibanje u našem tijelu, koje se "odvija" mimo naše volje, ovisi o životu stanica i tkiva doti nih organa. Život je aktivran, za razliku od smrti

ili mrtve materije u kojoj nema nikakve aktivnosti; a to o ito važi za stanice i tkivo našeg tijela.

Ako su važni organi ili njihovi dijelovi, koji pripadaju probavnom sustavu i sustavu izlu ivanja, zahva eni smr u ili su mrtvi, oni više ne rade ili rade s vrlo ograni enom u inkovitoš u, da budemo što precizniji. Uzroci takvog stanja mogu biti jedino manjak ili nedostatak životonosnih tvari u prehrani koje prehranjuju doti ne stanice i tkivo. Životonosna hrana je ona hrana koja sadrži životonosne, organske tvari i encime, kakvi se nalaze samo u sirovim živežnim namirnicama.

U prvim poglavljima ove knjige bavio sam se tim presudnim pitanjem - organskim ili anorganskim tvarima u našoj prehrani. Držim da je vrlo važno vratiti se toj temi s vidika oksalne kiseline. Ako je hrana sirova, bilo u plodovima bilo u sokovima, svaka molekula te hrane je živa, organska i nasi ena encimima. Prema tome i oksalna kiselina je u sirovom povr u i sokovima pripremljenim od takva povr a organska, a kao takva ne samo daje korisna, ve je od životne važnosti za fiziološke funkcije tijela.

Naprotiv, oksalna kiselina u kuhanim i prera enim živežnim namirnicama je mrtva i anorganska, te kao takva može biti opasna i štetna. Oksalana kiselina se lako spaja s kalcijem. Ako su oboje organski, dobiva se konstruktivni spoj koji istovremeno podupire probavni kanal i poti e peristaltiku u našem tijelu.

Ako je oksalna kiselina postala kuhanjem i preradom živežnih namirnica u tim namirnicama anorganskom tvari, takva kiselina stvarat e vrste spojeve s kalcijem u drugim živežnim namirnicama te e i u njima upropastiti hranjivu vrijednost. To e dovesti do manjka kalcija i prouzro iti razgradnju kostiju. Zato ja nikad ne jedem kuhanii špinat ili špinat iz konzerve.

Što se pak lice same oksalne kiseline, ona je esto uzrok stvaranja anorganskih kristala oksalne kiseline u bubrežima, kad se kuhanjem i dora ivanjem pretvara u anorgansku kiselinu. Isplati se razmišljati o tome da minerali u našim živežnim namirnicama - na primjer željezo - esto ne mogu biti ispravno primani i iskorišteni ako se kuhanjem pretvaraju u anorgansku tvar. Kao takvi, putem kemijskih i drugih reakcija, esto uništavaju korisnost ostalih životonosnih tvari. Željezo se u svježem sirovom špinatu može iskoristiti sto posto, dok je u kuhanom špinatu ta koli ina pet puta manja.

Nemojmo zaboraviti: organska oksalna kiselina je za naše blagostanje od tolike važnosti da bismo dnevno trebali pitи sokove od svježeg sirovog povrаa koje tu kiselinu sadrži.

Najve e koli ine organske oksalne kiseline nalaze se u svježem sirovom soku od špinata (svih vrsta špinata, a ne samo od novozelandske vrste), u blitvi, u listovima repe, u listovima korabe i gorušice, u zelenom kupusu i kelju, kao i u širokolistnim francuskim kiselicama.

Sok od papaje

Papaja je zasigurno plod, a nipošto povrаe.

Donedavno taj je plod iz porodice tropskog vo a bio posve nepoznat.

Oblik mu je sli an lubenici ili bundevi, a kad dozori plođovi mogu biti razli ite veli ine. Težina se kre e od pola kilograma do deset kilograma.

Našu pažnju privla i prije svega sok od papaje koji sadrži u sebi papin te ima istu probavim u inkovitost kao i pepsin u našem probavnom procesu. Sok od papaje sadrži nadalje fibrin, tvar koja se jedva može prona i izvan ovje jeg i životinjskog tijela. Tu tvar lako probavlja sokovi želuca i guštera e i vrlo je dragocjena za vanjsko i unutarnje zgušnjavanje krvi.

Zelena, nezrela papaja sadrži mnogo više papaina nego zrela (papain se za vrijeme dozrijevanja djelomi no gubi). Sok od zelene papaje pomaže u nevjerojatno kratkom vremenu odstraniti probavne smetnje, a dobar je i za ireve i teža oboljenja.

esto sam imao priliku vidjeti kako se na rane stavljaju kaša od papaje i pokriva korom oguljene zelene papaje - sljede eg dana od rane bi na tom mjestu ostao samo ožiljak. Jednom mi je stroj zahvatio prst i jako ga nagnje io. Primjenom obloga od papaje za dva do tri dana prst je bio izlijie en i mogao sam se njime opet koristiti.

Sokovi od zelene i zrele papaje napravo su nezaobilazni kod ve ine tjelesnih popteškoa a. Ovim plodom priroda nam je uistinu pružila najbolje sredstvo prve pomo i, kako kod unutarnjih tako i kod vanjskih oboljenja.

Sok od zelene paprike

Sok od paprike sadrži visoki postotak silicija, nužno potrebogn noktima i kosi. Od njega mogu imati veliku korist tako er suzne i lojne žljezde.

Pomiješan sa sokom od mrkve - u omjeru jedna do dvije etvrtine soka od paprike i tri etvrtine soka od mrkve - služi kao izvrsno sredstvo za iš enje kože, pogotovo kad se ovjek podvrgne ispiranju i klistiranju crijeva, i to tako temeljito da su otpadne tvari udaljene iz debelog crijeva prije samog procesa iš enja unutrašnjosti našeg tijela.

Koga mu e plinovi i vjetrovi u probavnim kanalima, tko pati od gr eva, nadutosti i ostalih trbušnih bolova, osjetit e veliko olakšanje, ako bude dnevno popio najmanje pola litre soka od zelene paprike pomiješanog s pola litre soka od mrkve i špinata.

Naravno da se li sokovi ne smiju odjednom popiti. Ako se svaka dva do tri sata popije jedna aša takvog soka, rezultati e biti još bolji. Preporu ivo je laj sok pitи izme u obroka.

Sok od pastrnjaka

Taj sok sadrži vrlo niski postotak kalcija, te još niži postotak natrija, ali je zato vrlo bogat kalijem, fosforom, sumporom, silicijem i klorom. Zbog malih koli ina kalcija i natrija hraničiva vrijednost tog povrata op enito je manja od nekih drugih vrsta iz porodice štitarki; me utim, terapeulska vrijednost soka od listova i korijena pastrnjaka osigurava mu na listi korisnih sokova mjesto pri samom vrhu.

Visok postotak silicija i sumpora ini ga vrlo korisnim za lije enje i ja anje raspucalih noktiju. Elementi fosfor i klor osobito su korisni za plu a i bronhije. Stoga je sok od pastrnjaka odli na živežna namirnica za ljude koji su oboljeli od tuberkoloze ili upale plu a, te za sve koji pate od emfizema ili plu ne nabuhline.

Visok postotak kalija od izvanredne je važnosti za mozak. Sok od pastrnjaka uspješno se primjenjuje za odstranjivanje mnogih duševnih smetnji.

Napomena: Sve stoje re eno o pastrnjaku važi isklju ivo za kultiviran, uzgojen pastrnjak. Divlja vrsta pastrnjaka ne smije se primjenjivati za sokove, jer sadrži otrovne sastojke.

Sok od peršina

Sirov sok od peršina jedan je od najja ih sokova. Ne smije se nikad odjednom uzimati u ve im koli inama od 30 do 60 grama, pa i kada se miješa s velikim koli inama soka od mrkve ili soka od nekog drugog povrata, kao stoje npr. celer, salata glavatica ili špinat. Udio soka od peršina ne smije nikad biti prevelik u odnosu na koli inu ostalih sokova.

Sirov sok od peršina ima svojstva koja su vrlo važna za izmjenu kisika u organizmu, te za normalno funkcioniranje

nadbubrežne žlijezde i štitnja e. Životonosne tvari u peršinu nalaze se u takvom me usobnom odnosu da pomažu održavanje zdravog slanja u krvnim sudovima, osobito u kapilarama i arteriolama. Peršin je izvrsna hrana za urogenitalne organe. Od velike je pomo i kao lijek protiv kamenca u bubrežima i mjehuru, protiv albuminurije (izlu ivanja bjelan evine u mokra i), upale bubrega i drugih bubrežnih bolesti. S velikim uspjehom primjenjuje se i kod vodene bolesti.

Osim toga djelotvoran je protiv svih bolova povezanih s oima i o nim živcima. Slabe o i, rožnja a, siva mrena, upala o ne spojnice, upala o iju u svim stadijima te proširenje zjenica u inkovito se lije e, ako se piye sirov sok od peršina pomiješan sa sokom od mrkve i kombiniranim sokom od mrkve, celera i endivije.

Nikad nemojte pitи prevelike koli ine istog sirovog soka od peršina, jer se radi o tako jakoj koncentraciji koja bi mogla prouzro iti smetnje živ anog sustava. Ali je zato od velike koristi, ako se uzima pomiješan s drugim sokovima.

Strogo uzevši peršin pripada skupini biljaka iz porodice štitarki, odatile njegovo jako, koncentrirano djelovanje. Primjenjuje se s velikim uspjehom kod dobivanja menstruacije, pomiješan sa sokom od cikle ili s mješavinom soka od cikle, mrkve i krastavaca. Gr evi kao posljedica menstrualnih tegoba ublažuju se pijenjem te mješavine, a esto i nestaju, ako su iz jelovnika izba eni proizvodi sa škrobom i še erom.

Sok od breskve

Breskve sadrže više od 88% vode i bogate su kalijem, kalcijem i natrijem. Lako su probavlje, imaju jako alkalisko djelovanje na tijelo te poti u rad na odvajanju probavnih sokova.

Plod breskve kao i sok od **breskve** pomažu kod izlučivanja, tjeraju na mokrenje, te općenito na iščenje tijela koje ima problema s bubrežima i mjeđuhrom.

Ako se breskve ili sok od bresaka kuhaaju ili konzerviraju, njihova se vitalna moć gubi. Ako im se dodaje šefer, pojavit će se kiselina u tijelu.

Sok od šljiva

Šljive sadrže više od 78% vode i bogate su kalijem, kalcijem, magnezijem i fosforom. Sadrže nekoliko vrsta voćnih kiselina, od kojih neke nadražuju bubrege. Šljive, a pogotovo sok od šljiva, jako ospješuju mokrenje. Stoga je poželjno sok od šljiva pitи u malim količinama.

Sok od rotkve

Sok se može pripremati od lišća i korijena, ali se ne smije sam pitи, jer je naprosto prejak. Pijemo li ga zajedno sa sokom od mrkve, znatno ćemo popraviti rad sluznice u tijelu. Najuinkovitiji je ako se piye otprilike jedan sat nakon probave hrena. Sok od rotkve oslobađa sluznicu i isti tijelo od sluzi koju je oslobođio umag od hrena. Istovremeno potiče obnovu i uspostavlja normalno funkcioniranje sluznice.

Gotovo trećina prirodne rotkve sastoji se od kalija, više od trećine preostalog dijela otpada na natrij, a visok je tako i postotak željeza i natrija. Sve to čini rotkvu glede sluznice ljekovitim i ublažavajućim sredstvom.

U ovjek nema potrebe za kirurškim odstranjivanjem sluzi koju izazivaju poteškoće s dišnim organima. Takve operacije odstranjuju duduši dio sluzi, ali ne za dugo. Na duže staze moguće je to poslijeti i jedino primjenom umaka od hrena.

Sluz je posljedica prevelikog konzumiranja mlijeka i koncentriranih proizvoda sa škrobom, kao što su kruh, riža i žitarice.

Sok od rabarbare

Rabarbara snosi veću odgovornost za više vrsta bubrežnih oboljenja kod djece od bilo kojeg drugog faktora. Rijetko koja biljka, ako uopće takva postoji, posjeduje tako jaku koncentraciju oksalne kiseline kao rabarbara. Ako se rabarbara kuha, ta kiselina pretvara se u anorgansku kemikaliju koja za vrijeme probave stvara u tijelu znatne kolичine kristala oksalne kiseline.

Bezbrojni slučajevi reume i reumatskih vrućica prouzročeni su probavom kuhanje rabarbare. Rabarbara se daje djeci i odraslima navodno zbog njezine uinkovitosti glede mokrenja. Budući da daje to djelovanje odmah vidljivo, najčešće ne mislimo na stvaranje kristala oksalne kiseline. Taloženje tih kristala ne osjeća se odmah, njihovo djelovanje nastupa podmuklo i polako.

Stoga se posljedice vrlo rijetko pripisuju pravim uzrocima - probavi rabarbare.

Tema o oksalnoj kiselini je od tolike važnosti da sam joj posvetio posebno poglavlje.

Iz svježeg sirovog soka od rabarbare može se izvući određena korist jedino pod pretpostavkom da se primjenjuje u malim količinama, pomiješana s drugim sokovima, npr. sokom od mrkve i sokom od celera, ili s nekim voćnim sokovima, odnosno mješavinama voćnih sokova. Na taj način može sok od rabarbare ospješiti peristaltiku crijeva. Rabarbaru nemojte nikada jesti, umjesto što era koristile radije med.

Sok od crvenog kupusa

Sok od crvenog kupusa, pomiješan sa sokom od mrkve, zelenih mahuna graha i salate glavatice, posreduje nam svojevrsnu kombinaciju mineralnih tvari koje doprinose ja anju i obnovi guštera e i njene proizvodnje inzulina. Zato se taj sok pokazao vrlo dragocjenim kod lije enja še erne bolesti.

Valja izbjegavati sve koncentrirane proizvode sa škrobom i še erom, a ponekad je dobro podvrgnuti se ispiranju crijeva, ukoliko želimo nataložene otpadne tvari odstraniti iz tijela.

Sok od cikle

Sok od cikle vrlo je dobar za stvaranje crvenih krvnih zrnaca,ime doprinosi op enitom ja anju tijela. Posebno se preporu uje ženama da dnevno popiju pola litre miješanog soka od mrkve i cikle. Mješavina može sadržavati 100 do 250 grama cikle. Primjeniti se mogu korijen i listovi cikle.

Ako bi ovjek popio ve u koli inu tog soka, može do i do tako jakog procesa iš enja koji bi mogao imati za posljedicu blagu vrtoglavicu ili osje aj nelagode. Misli se na posljedicu procesa iš enja jetre. Moje iskustvo govori da je najbolje ispo etka piti manje soka od cikle a više soka od mrkve, sve dok se ovjek ne privikne na sok od cikle. Kad se jednom privikne na njega, može udio soka od cikle postupno pove a vati. Dvjesto do dvjestopedeset grama dvaput dnevno bilo bi sasvim dovoljno.

Kod menstrualnih smetnji sok od cikle tako er dobro do e, ako se uzima u malim koli inama - po jednu vinsku ašu (ot prilike 60 do 100 grama) dva do triput na dan. Za vrijeme menopauze postižu se pomo u soka od cikle bolji i dugoro niji rezultati, nego što se postižu primjenom lijekova i umjetnih hormona koji djeluju degeneralivno. Naposljetku, svaki lijek

i svaki anorganski, sintetski hormon ima samo privremeno ublažavaju e djelovanje. Onoga tko uzima te lijekove ili umjetne hormone, na kraju krajeva eka patnja, jer tijelo mora iz sebe kad tad odstraniti anorganske tvari. Svaki lijek koji "lije i", odnosno ublažuje neko stanje bolesti, povla i za sobom neko novo, možda mnogo teže stanje. Dugoro no gledano, ne pati lije nik koji propisuje lijekove, nego vi koji ih uzimate.

Priroda nas je obdarila prirodnim sredstvima pomo u kojih možemo sebi pomo i glede održavanja zdravlja, energije, jakosti i vitalnosti. Nadalje, priroda nas je - u ve em ili manjem obimu - obdarila nužnom inteligencijom da tragamo za znanjem. Oslanjamo li se na vlastitu inteligenciju, priroda nam u tome može samo pomo i.

Sadržaj željeza u cikli nije visok sam po sebi, ali željezo je takve kvalitete da predstavlja izvrsnu hranu za crvena krvna zrnca. Što se ti e kemijskih elemenata u cikli, od velikog je zna enja injenica da natrij ini više od 50% tih elemenata, dok je kalcija svega 5 %.

To je vrlo povoljan omjer, topljivost kalcija zadržava se na zadovoljavaju oj visini, pogotovo ako se je anorganski kalcij kao posljedica probave kuhane hrane ve nagomilao u tijelu i nataložio u krvnim sudovima, što dovodi do stvrđnjavanja stijenki u žilama, kao sto je to npr. slu aj kod proširenja vena ili ovapnjenja arterija, ili kod zadebljanja krvnih žila, što sve skupa prouzro uje visoki tlak i ostale vrste sr anih tegoba.

Sadržaj kalija iznosi 20% i dovoljan je za sve fiziološke funkcije tijela, dok 8% klora predstavlja izvanredno organsko sredstvo za iš enjejetre, bubrega, žu ne kesice, te za poticaj limfne aktivnosti u itavom tijelu.

Mješavina soka od mrkve i cikle posreduje osim toga fosfor i sumpor te kalij i ostale alkalijske elemente. Zajedno s velikom koli inom vitamina A laje mješavina idealan prirodni proizvod a krvi.

Sok od kiselog zelja

Kiselo zelje je proizvod ubranog, sitno narezanog zelja koje se stavlja ti posudu, nalije slanom vodom i ukiseli. TO kiseljenje i fermentiranje vrlo je štetno za sluznicu u **probavnom** kanalu, ali i za kožu koja **esto** postaje gruba. Stimuliraju c djelovanje soka od kisela zelja na probavne organe je vrlo štetno, zato što sadrži u sebi mnogo anorganske soli.

Sok od kiselica

Sok od širokolisnatih francuskih kiselica izvanredan je stimulans za troma i lijena crijeva, za uspostavu njihova normalnog funkcioniranja, ukoliko se prethodno podvrgnemo ispiranju i klistiranju te odstranimo iz crijeva nagomilane otpadne tvari.

Kiselice su bogate kalijevim oksalatom koji može biti itekako vrijedan sastojak ljudskog tijela samo ako ga prima u organskom, sirovom stanju. Kiselice se nikad ne smiju jesti kuhanе. Te biljke sadrže izvanredno veliku koli inu željeza i magnezija kojima se hrane krvne stanice, te veliku koli inu **fosfora**, sumpora i silicija koje koristi svaki dio našeg organizma od glave do peta. Kombinacija tih najvažnijih elemenata ini sok od kiselica izvanredno dragocjenim kao hranu za sve žlijezde u tijelu.

Sok od celera

Najve a vrijednost sirovog celera sastoji se u tome što u sebi sadrži izvanredno veliku koli inu natrija. Jedno od kemijskih svojstava natrija o ituje se u tome da drži kalcij u rastopljenom stanju.

Sirovi sok od celera sadrži etiri puta više natrija od kal-

ija. Ta injenica ini ga jednim od najvrijednijih sokova za ljudje koji su se itavog života hranili više-manje koncentriranim proizvodima sa škrobom i še erom. Kruh, keksi, kola i, proizvodi od žitarica, pe ena jela, špageti, riža - sve živežne namirnice od brašna - pripadaju skupini koncentriranih proizvoda sa škrobom. Bijeli i sme i še er, kao i svaka druga vrsta še era koji je proizведен ili prera en, i svaka živežna namirnica koja sadrži tvorni ki še er (pa i bonboni, limunade, kreme, sladoled itd.) pripadaju skupini koncentriranih ugljikohidrata.

Iskustvo je nedvosmisleno pokazalo da su ti prehrambeni artikli štetni, da uzimanje takve hrane ima za posljedicu nedostatak hranjivih tvari te u kona nici alarmantan broj raznih oboljenja.

Ja sam duboko uvjeren da ti koncentrirani ugljikohidrati spadaju u najštetnije prehrambene artikle naše "civilizacije". Priroda nije nikad predvidjela mogu nost da bi ljudski probavni sustav mogao te takozvane prehrambene artikle pretvarati u hranu za stanice i tkivo našeg tijela. Posljedice njihova uzimanja pokazuju se u degeneraciji ljudskog tijela i njegova razaranja ve u doba mladosti. Kod životne starosti od etdeset ili šezdeset godina govori se ve o pojavi starenja, stoje u biti velika uvreda za prirodu i našeg Stvoritelja. Prava je sramota što moramo priznati da ne znamo kako bismo trebali živjeti, i da se nismo potrudili nau iti najvažnija na eli koja se ti u obnove našeg tijela. Morali bismo otvoreno priznati da popuštaju i svom apetitu mi zapravo jedemo sebe sve do groba.

Kalcij je nedvojbeno jedan od najvažnijih elemenata naše hrane. Ali u svom organskom sastavu. Kad je neka živežna namirnica koja sadrži u sebi kalcij kuhan ili prera ena, kalcij se automatski pretvara u anorgansku molekulu. Te molekule **nisu** više rastopi vc i ne mogu posredovati hranu koja je potrebna našim slanicama za njihovu obnovu. Osim toga, pretežni

dio encima nestaje kod temperature od 54°C. Takva anorgan-ska hrana zatrپava tijelo i povla i za sobom bolesna slanja, kao što su artritis, diabetes, koronarne poteško e, proširenje vena, hemoroidi, žu ni i bubrežni kamenac i dr.

S druge strane, anorganski kalcij se nagomilava u tijelu ako ovjek ništa ne poduzima u svrhu njegova odstranjanja. S organskim natrijem mogu eje te anorganske tvari odstraniti iz tijela.

Natrij igra kod fizioloških procesa tijela vrlo važnu ulogu. Jedna od najvažnijih je svakako da održava na visini zadatka teku inu krv i limfe, da krv i limfa ne postaju suviše masne. Jedini natrij koji u tom pogledu može imati pravu vrijednost je živi, organski natrij koji se dobiva iz svježeg povr a, iz salata i raznog vo a.

Celerje bogat natrijem ili prirodnom soli.

Naša stolna, "normalna" sol sastoji se od nerastopivih anorganskih elemenata. Pretjerano korištenje te soli ima za posljedicu proširenje vena, ovapnjene arterija i ostale tegobe.

Sol je potrebna za stvaranje probavnih sokova i njihovu fukciju u našem tijelu. Bez soli je dobra probava nezamisliva, ali ta sol mora biti organska, rastopiva u vodi.

Svaka stanica tijela stalno se ispire solju rastopljenom u vodi. Ako te vode nema u dovoljnoj koli ini, stanice se po nu sušiti.

U komercijalnoj proizvodnji stolne soli esto se primje- njuju ekstremno visoke temperature (oko 80°C) da bi se sol mogla u vrstiti zajedno sa dodacima i pretvoriti se u sitne kri- stali e te bi postala prikladna za posipavanje. Ta sol ne može se više u vodi savršeno rastopiti.

Da bih izbjegao taj nedostatak, ja koristim istu kamenu sol, kad mije potrebna.

Kamena sol nije ispostavljena vru ini. Uvjero sam se da

je ta sol rastopiva u vodi te je - naravno u neznalnim koli i- nama - podnosiva.

Kamena sol je porirodui katalizator koji omogu uje da se encimi u tijelu dojelotvorno iskoriste.

Kamena sol sadrži uobi ajeno sljede e elemente:

Natrijcvi klorid 90-95%

Kalcijev sulfat 0,5-1%

Magnezijev sulfat 0,5-1%

Magnezijev klorid 0,5-1%

Sadržaj vode kreše se od 2,5% do 6%.

"Normalna stolna sol" sadrži uz spomenute elemente i sljede e tvari u razli itim udjelima:

kalijev klorid

kalijev sulfat

magnezijev bromid

kalcijev klorid

natrijev sulfat

barijev sulfat

stroncijev klorid

Ve ina tih elemenata otežava rastopivost soli u vodi.

Za vrijeme ljetnih vru ina i sušnih razdoblja preporu u- jem vam, na temelju vlastitog iskustva, da popijete jednu ašu svježeg soka od celera ujutro, a drugu ašu poslije podne izme u obroka. To normalizira temperaturu u tijelu, tako da se ugodno osje amo, dok se ostali ljudi oko nas kupaju u zno- ju i ne osje aju se nimalo priyatno.

Natrij je jedan od najvažnijih elemenata kod izlu ivanja uglji nog dioksida iz tijela. Nedostatak organskog natrija do- vodi do bronhijalnih i plu nih tegoba koje se stranim tvarima u plu ima - na primjer dimom cigareta - samo pogoršavaju. Takvo jadno stanje jedan je od suuzro nika prijevremenog stareњa. Žene koje puše postaju svakih pet godina starije za ak punih petnaest godina.

Nikolinje nadražuju e srčdšlvo za živce. Svako olakšanje koje se osje a prilikom pušenja duhana je zapravo psihi ko, privremeno stanje, koje ovjek uživa na ra un svog zdravlja. Pušenje duhana kvari osje aj za dobar okus, tako da puša i uzimaju hranu sa sve težim za inima, ime zapravo uvla e sebe u vrzirio kolo.

Kombinacija soka od celera s drugim sokovima je vrlo dobra. Odre ene mješavine poželjenc su za odstranjivanje tjelesnih smetnji - s fenomenalnim rezultatima. Kad se sokovi miješaju s drugim sokovima, mijenja se naravno i udio elemenata u svakom soku. Te mješavine pokazale su se itekako dobre u borbi protiv pojedinih bolesti.

Kod živ anih oboljenja pomaže ispijanje velikih koli ina soka od mrkve i celera, njihovim djelovanjem živ ani sustav se ponovo dovodi u normalno stanje.

Celer sadrži vrlo mnogo magnezija i željeza, dakle jednu kombinaciju koja je kao hrana za našu krv od neprocjenjive vrijednosti. Mnoge bolesti živ anog sustava i krvi svode se poglavito na anorganske minerale i soli koje su dospjele u tijelo putem neprirodnih prehrabnenih artikala i sredstava za smirenje.

Ako u hrani nema dovoljno sumpora, željeza i kalcija, ili ako ih ima u dovoljnim koli inama, ali u neprirodnom i anorganskom obliku, može nas to dovesti do astme, reume, hemoroida i drugih smetnji. Neuravnoteženi odnos sumpora i fosfora u hrani može imati za posljedicu duhovnu poreme enost, neurasteniju, pa ak i duševne bolesti. Isto tako mnoge bolesti koje smo dosad pripisivali pretjeranoj mokra noj kiselini u tijelu mogu se u biti razviti uslijed probave živežnih namirnica u kojima ima previše fosforne kiseline, a premalo sumpora.

Kombinacija soka od mrkve i soka od celera posreduje nam izvanrednu i uravnoteženu mješavinu tih organskih mi-

nerala pomo u kojih je ovjek u stanju preduhititi spomenute bolesti i pomo i svom tijelu da normalno funkcioniira.

Sok od listova gorušice

Listovi gorušice su vrlo dobri ako se pripreme kao salata. Ali kad se od njih pripremi sok, može velika koli ina gurušina ulja nadražiti probavili trakt i bubrege. Listovi gorušice sadrže mnogo oksalne kiseline. Zato se ne smiju nikad jesti kuhanji.

Iako sok od listova gorušice može prouzro iti neke nela godnosti, može se u malim koli inama, pomiješan sa sokom od mrkve, špinata i repe s velikim uspjehom primjenjivali za lije enje hemoroida.

Kao i kod dragušca, postotak sumpora i fosfora u listovi ma gorušice vrlo je visok, zato je djelovanje na organizam gotovo isto kao u dragušca ili poto arke.

Sok od šparoge

Šparoga sadrži alkaloid, poznat pod imenom asparagin, i to u relativno velikoj koli ini. (Alkaloidi nalazimo u živim biljkama. Alkaloidi sadrže aktivnu, životonosnu snagu biljke, bez koje ne bi mogla rasti i održati se na životu.) Asparagin se sastoji iz elemenata ugljika, vodika, dušika i kisika. Ako šparogu kuhamo ili konzerviramo, gubi se vrijednost tog alkaloida. Vodik i kisik se oslobo aju, a prirodna sol koja nastaje povezivanjem tog alkaloida s drugim tvarima praktično nestaje.

Sok od šparoge je vrlo uspješno sredstvo koje tjeri na mokrenje, pogotovo ako je pomiješan s malo soka od mrkve. Ako ga pijemo samoga, može njegovo djelovanje biti prejako za bubrege. Primjena soka od šparoge pokazala se vrlo korisnom kod lije enja poteško a s bubrežima, te op enito kod

regulacije djelovanja pojedinih žljezda. Taj sok sprjeava stvaranje kristala oksalne kiseline u bubrezima i muskulaturi, a pokazao se vrlo dobrim u liječenju reume i neuritisa. Reuma je posljedica pretjeranog uzimanja mesa. Meso i proizvodi od mesa proizvode pretjerane količine mokra ne kiseline.

Stalno probavljanje mesnih bjelančevina takođe optereće bubrege i ostale organe za izlučivanje, tako da se izlučuje sve manja količina mokra ne kiseline, a ostatak apsorbiraju mišići. Rezultat toga su bolne reumatske tegobe.

To je i jedan od glavnih uzroka poteškoća vezanih uz prostatu. Sok od šparoge, nadopunjena sokom od mrkve, repe i krastavaca može nam u tom pogledu itekako biti od velike pomoći.

Sok od špinata

Špinat je važna živežna namirnica za probavni trakt, kako za želudac i dvanaesterac, tako za tanko i debelo crijevo.

Priroda je preko sirovog špinata pružila ljudima najbolje organsko sredstvo za tješenje, okrijepu i obnovu probavnog trakta.

Ispravno pripremljeni sirovi špinat, otprilike pola litre na dan, u stanju je za nekoliko dana ili tjedana odstraniti esto i najgora za epljenja.

Na žalost sredstva koja služe za tješenje probavnog trakta koriste se a da ovjek ne razumije o čemu se zapravo radi. Svako sredstvo djeluje kao sredstvo nadraživanja koje potiče crijeva na izlučivanje. S izlučivanjem će iz crijeva biti izbačene i druge tvari koje se nalaze u njima. Jasno je i u praksi injeni no dokazano da sredstva koja se u tu svrhu uzimaju u lijekarni traže svaki put sve ja u dozu. Rezultat toga nije odstranjivanje za epljenosti, već kronična neaktivnost lokalnih tkiva, mišića i živaca.

Sredstva koja tjeraju na izlučivanje nisu ništa drugo do nadražuju a sredstva. Ona doduše odstranjuju jedan dio otpadnih tvari, ali postojano vode u sve veće degeneraciju crijeva.

Osim toga, takve metode mogu enja crijeva djeluju samo privremeno. Ta sredstva ne posreduju nikavu tvar za regeneraciju ili obnovu oslabljenih tkiva, mišića i živaca.

Primjena sredstava za izlučivanje na osnovi soli ima sasvim drugačije djelovanje. Solna rastopina koja protječe probavnim traktom vodi sa sobom velike količine limfne izljevne tekućine iz limfnog toka. Četvrt litra slane vode može na primjer kroz debelo crijevo odstraniti puno četiri litra otpadnih tvari i otrovnih tekućina iz limfnog toka, koje su obično vrlo kisele i punе otrova. Sve dok se ta kiselina, otrovna limfa ne nadomešti alkalijskom rastopinom kakva je prirođeni sirovi sok od voća, u tijelu će biti velik nedostatak vode. Ukoliko se ovjek ne pobrine za uravnoteženost, otrovi koji su ostali u probavnom traktu ponovno će biti apsorbirani i dospijet će u limfno strujanje, te će se stanje koje je ovjek htio poboljšati samo pogoršati.

Sirovi sok od špinata ne samo da djelotvorno isti donji dio crijeva, nego i probavili kanal.

Špinat djeluje na prirođen način i najprije reparira najvažnije štete. Ovjek ne može uvijek ni primijetiti gdje je u tijelu potrebniji rad na regeneraciji. Ako se taj sok dnevno piće, može se dogoditi da unutar šest tjedana ili dva mjeseca ne će biti nikakvih rezultata.

Uvijek se smatralo prijekom potrebnim najmanje jedanput u 24 sata isprazniti crijeva; premda bi po normalnom zdravom prosu izlučivanju bila dnevno potrebna dva ili tri pražnjenja.

Druge dragocjene svojstva sirovog špinata jesu njegovo djelovanje na zube i Zubno meso. On pomaže pri otklanjanju parodontitisa. Ta bolest je zapravo blagi oblik skorbuta i posljedica nedostatka elemenata u tijelu koji se prije svega

nalaze n mješavini soka od mrkve i špinata. Krvarenje zubnog mesa i kvar zubiju postale su vrlo raširene patnje, što se opet svodi na probavu neprirodnih proizvoda od žitarica, rafiniranog še era i ostalih manje vrijednih živežnih namirnica. Uzrok leži u pomanjkanju vitamina C.

Trajnu pomo u tim poteškoama može ovjek na i ako jede prirodne, sirove živežne namirnice te piće puno soka od mrkve i špinata.

Ostale tjelesne smetnje - ir na dvanaestercu i ostali irevi, pogubna anemija, gr evi, degeneracija razli itih živaca, nedovoljno izluivanje nadbubrežne žlijezde i štitnja e, neuritis, artritis, apsesi i furunkuli (gnjoni i potkožni irevi), bolovi u podruju spolnih žlijezda, nate ene ruke i noge, sklonost krvarenju, gubitak energije, reumatski i drugi bolovi, srane slabosti, nizak i visok tlak, bolovi o iju, glavobolje (ukljujući i migrane) - nastaju uglavnom zbog nagomilavanja otpadnih tvari u donjem dijelu crijeva te zbog pomanjkanja životonosnih tvari koje kriju u sebi sokovi od mrkve i špinata. Popije li ovjek dnevno najmanje pola litre svježeg sirovog soka Od povr a, on e na najbrži i najsigurniji na in pribaviti svome tijelu nužno potrebne životonosne **tvari**.

Špinat, salata glavatica i dragušac pripadaju, zajedno s mrkvom i zelenom paprikom, povr u s najve im postotkom vitamina C i E. Nedostatak vitamina E može biti uzro nikom spontanog pobaaja, impotencije i steriliteta. Manjak tog vitamina vodi nadalje do raznih vrsta uzetosti ili paralize koja tako er povla i za sobom lošu probavu i op enito nelagodne osje aje.

Kad govorimo o špinatu, prevenstveno mislimo na njega kao sredstvo za iš enje. To djelovanje uvjetovano je visokim sadržajem oksalne kiseline u špinatu. Oksalna kiselina od presudne je važnosti za funkcioniranje crijeva te u tom pogledu zavrijeduje posebnu pažnju, zato sam joj posvetio posebno poglavje u ovoj knjizi.

Špinat ne smijete jesti prokuhan, jer bi se time izložili opasnosti da se u vašim bubrežima nagomilavaju kristali oksalne kiseline koji nose sa sobom bolove i bubrežne probleme. Ako špinat kuhate ili konzervirate, molekule oksalne kiseline postaju zbog previsoke temperature anorganske te mogu stvarati u bubrežima kristale oksalne kiseline.

Sok od kelerabe

Nijedno povr e ne sadrži više kalcija od kelerabe. Količina kalcija u kelerabi iznosi polovicu svih ostalih minerala i soli zajedno.

Sok od kelerabe je stoga izvanredno dobra živežna namirnica za djecu u odrastanju i za svakog ovjeka koji pati od mekšanja kostiju u bilo kom obliku, ukljuujući i zube. Kad se sok od listova kelerabe pomiješa s mrkvom i masla kom, dobiva se najuinkovitije sredstvo za ja anje zubiju i sveukupne košane strukture tijela.

Veoma visok postotak magnezija u masla ku, kalcija u listovima kelerabe, te itav niz elemenata u mrkvi daju kostima vrstinu i jakost.

Sadržaj kalija tako er je vrlo visok u listovima kelerabe i zato je njen sok izrazitao alkalijski, pogotovo ako se miješa sa sokom od celera i mrkve. Izvanredan je lijek protiv pretjerane kiseline. Listovi kelerabe sadrže osim toga mnogo natrija i željeza.

Iako zvu i pomalo nevjerojatno, do pomanjkanja kalcija esto dolazi zbog uzimanja pasteriziranog kravlje mlijeka. Razumije se da tome doprinosi i uzimanje koncentriranih proizvoda od brašna, žitarica i še era. Iako svi ti proizvodi imaju izvanredno visok postotak kalcija, ta je vrsta kalcija anorganska poput vapna iz kojega se pravi cement. Stanice i tkiva tijela ne mogu tu anorgansku vrstu kalcija primijenili

li nikakve konstruktivne svrhe. To dovodi do toga da ga krv mora jednostavno odstranili, kako bi mogla raditi svoj posao.

Kao što mi stvari guramo u stranu koje nam smetaju u izvršavanju odre enih radnji, tako i krv gura mnoge anorganske tvari negdje u kut svojih krvnih sudova. Budu i da su krvni sudovi debelog crijeva najprikladniji za to, u njima se postupno nagomilava sve više otpadnih tvari, što ima za posljedicu njihovo proširenje i zadavanje poteško a. Kod tako promijenjenih krvnih sudova radi se o hemoroidima.

Budu i da se dnevni obroci ve ine ljudi sastoje od pre tjerane neprirodne, anorganske hrane, sasvim je normalno da vjerojatno polovica tih ljudi pati od hemoroida, znaju i za njih, a druga polovica možda pati, ne znaju i za njih.

Nije mi poznat nijedan jedini slu aj hemoroida me u mnogim odraslim ljudima koji su itav život izbjegavali anorgansku hranu. S druge strane vidim beskona an broj žrtava koji pokušavaju te patnje odstraniti pomo u injekcija, eletri nog paljenja i kirurškim zahvatima - bez trajnog izlje enja, jer se lije e simptomi, a ne uzroci.

Imao sam jedan vrlo tipi an slu aj. ovjek je bio ugledan odvjetnik kod kojega su izvanjski hemoroidi bili izrazito bolni i mukotrpni, tako da se nije mogao više kretati, a da ne bi svako malo vremena morao potražiti skrivena mjesta i potiskivati hemoroide u debelo crijevo.

Taj ovjek pio je mjesecima razli ite sokove, a da nikome nije pri ao o svom velikom problemu. Polako je sasvim izmijenio svoj na in prehrane, ali je i dalje jeo meso, krumpir, kruh, pe ene kola e i ostale štetne živežne namirnice. Ispijanje sokova imalo je vrlo neznatno ili gotovo nikakvo pozitivno djelovanje na njegove patnje.

Jednoga dana pred vlasnikom prodavaonice sokova u koju je redovno zalazio okladio se da nijedan sok ne može izlijeti hemoroide. Vlasnik ga je nagovorio da pije dnevno litru

miješanog soka od mrkve, špinata, kelerabe i dragušca, da se striktno hrani hranom od sirova povr a, salata i vo a, pa e uskoro vidjeti rezultat.

Za nešto manje od mjesec dana došao je gospodin odvjetnik u prodavaonicu sokova sav sretan. Nakon obavljenih pretraga kod osobnog lije nika ovaj mu priop i da nema više nikakvih naznaka o nekadašnjim hemoroidima.

To nije jedan jedini slu aj. Mješavina soka od mrkve, špinata, kelerabe i dragušca mnogima je pomogla u velikim nevoljama s hemoroidima, naravno uz strogu primjenu prirodne prehrane i prirodnog na ina života.

Sok od raj ice

To je vjerojatno sok koji se najviše i naj e pije - iz konzervi. Svježi sirovi sok od raj ice vrlo je koristan i djeluje alkalinski, ako u probavi nema proizvoda od škroba i še era u koncentriranim oblicima. U protivnom, ako smo za vrijeme jednog te istog obroka jeli koncentrirane proizvode i pili svježi sok od raj ice, njegovo djelovanje e stvarati suvišnu kiselinu.

Raj ica sadrži u sebi prili no visok postotak limunske i maleinske kiseline, a te kiseline sadrže nešto malo oksalne kiseline. Sve te kiseline potrebne su i korisne za probavu, pod prepostavkom da su životonosne i organske. Ako se raj ica kuha ili konzervira, te kiseline postaju anorganske, i tada su štetne za tijelo, iako je njihovo štetno djelovanje prikriveno i ne pokazuje se odmah na djelu. Neki slu ajevi bubrežnog kamanca i pjeska u mjeđuhru posljedica su probave kuhane ili konzervirane raj ice ili soka od raj ice, pogotovo ako je u hrani bilo škroba i še era.

Svježi sirovi sok od raj ice bogat je natrijem, kalcijem, kalijem i magnezijem.

Ima bezbroj vrsta raj ice. Od svake vrste mogu se pripremili odli ni sokovi, ako je raj ica svježa i sirova.

Sok od i oke ili topinambura (sitne repe)

Ako se to povr e pravilno nariba i preša, može se dobiti litra i pol soka iz kile i po i oke ili topinambura. i oke su bogate alkalijskim mineralima, prije svega kalijem, koji ini preko 50% svih ostalih minerala zajedno.

Ime tog povr a potje e od neke vrste suncokreta koji se užgajao u Italiji pod imenom "carcifo" ili "arcmeioffo" (oda-te hrvatska ina ica " i oke").

U sirovom slanju to povr e sadrži encim inulas i veliku koli inu inulina. Inulin je tvar vrlo sli na škrobu i nju encim inulas pretvara u vo ni še er. i oka je povr e koje dijabeti ari smiju nekažnjivo jesti. Sok od i oke je vrlo koristan i ukusan, bilo da se pije sam ili pomiješan sa sokom od mrkve.

Sok od grož a

Grož e sadrži u prosjeku 80% vode. Sadržaj še era je visok, ali grož e ne ubrajamo u ugljikohidrate. Bogato je kalijem i željezom. U njemu prevladavaju alkalijske tvari.

Svježe, zrelo grož e pripada našim najzdravijim plodovima; grož e je jedno od najboljih sredstava za izlu ivanje mokra ne kiseline iz organizma. Korisno je i radi toga što poti e stvaranje probavnih sokova.

Grož e i sok od grož a u velikim koli inama koristi se kao najomiljenija i najuspješnija metoda uspostavljanja ponovne uravnoteženosti baznih kiselina u našem tijelu. U tu svrhu mogu se korisno primjenjivati sve vrste grož a.

Sok od limuna

Limun je bogat organskom limunskom kiselinom, i premda mu je okus kiselkast, on ima jako alkalijsko djelovanje u tijelu, pod pretpostavkom da mu ne dodajemo še er. Limun sadrži gotovo 90 % vode.

Ako se porežemo, sok od limuna djeluje na porezotine kao udesan antiseptik. Ispo etka doduše malo pe e, ali to nije ništa strašno.

Sok od limuna bez dodavanja še era jedno je od najvrijecinjili pomo nih sredstava koja su nam na raspolaganju. Ja, na primjer, poznajem mnoge ljude koji su jedan do dva dana, dnevno po sat ili dva, pili sok od limuna u aši vru e vode i zato vrijeme nisu uzimali nikakvu drugu hranu. Na taj na in prevladali su i odstranili svaku prehladu. Na isti na in se sok od limuna pokazao vrlo uspješnim kao pomo no sredstvo kod mnogih drugih tjelesnih smetnji ili kemijske neuravnoteženosti u našem tijelu.

Sok od luka

Luk i sok od luka nešto su blaži od ešnjaka i nemaju tako jak miris. Luk pomaže u izgra ivanju našeg tijela na jedan zacijelo vrlo zna ajan i udesan na in.

Sve što je re eno o ešnjaku, to vrijedi i za luk i sok od luka. Razlika je jedino u tome stoje miris ešnjaka i soka od ešnjaka po svojoj odbojnosti znatno snažniji od mirisa luka, pa tako i soka od luka.

Prehlade

Jesu li vaši dišni putevi za epljeni? Kišete li? Imate li osjećaj sveopće slabosti?

Desetljećima su znanstvenici pokušavali pronaći, izolirati i identificirati teško dokuju bakteriju koju biste mogli proglašiti odgovornom za vašu hunjavicu!

Sredinom dvadesetih godina prošloga stoljeća znanost se napokon domogla "otkrića" jedne bakterije koja je otkrivena bila odgovorna za hunjavicu.

Zahvaljujući razvoju elektronskih mikroskopa mogu se nevidljive estice povezati, pa i tisući u puta. Znanstvenici se još uvijek zabavljaju mišljajući da se "bakterija" može uhvatiti; ali, po mom mišljenju, nakon proučavanja i istraživanja koje sam vratio, nije takva bakterija nikada vidjena ni "uhvaćena".

Od sredine 20. stoljeća "znanost" traga za bakterijom hunjavice, za bakterijom ili virusom kao zivotvorom kojega bi se moglo optužiti ili u prvih odgovornim za hunjavicu koju otkriva.

Pa ipak, prouzročio itelj za kojim se desetljećima traga još uvijek nije pronađen. Znanstvenici su sigurno imali mogućnost identificirati razne bakterije i virus; ali nijedna od njih nije izazivala hunjavicu. Sve su se razvijale u sluzi hunjavice - to je upravo svrha radi koje su stvorene, naime, da tu sluz rastvaraju i odstranjuju.

Injenica je da ne egzistira nijedna bakterija ili virus ije bi djelovanje bilo uzrok ovjekovoj prehladi. U tom pogledu dobro je na prvih naznaka prehlade poduzeti sve ono što poduzimaju brojni pojedinci - klistiranje i ispiranje crijeva - kako bi odstranio uzroke. Voćni sokovi i jednodnevni ili dvodnevni post za vrijeme procesa iščekivanja izvanredno su djelotvorni i skraćuju trajanje prehlade.

nipošto. Ako osigura pregorio, preopterećena elektrika na snagu širi oko sebe toplinu.

Usporedite to s "prehladom".

Ako otpadne tvari nisu odstranjene iz tijela, one stvaraju vrenje i vrućinu u tijelu. Kad je to vrenje postiglo određeni stupanj otrovanosti, priroda se počinje brinuti /bog naše nemarnosti da svoje tijelo održavamo iznutra i sprijeda, i zato nas opominje u obliku sluzave tekućine koja nam najavljuje "prehladu". Sve je tako jednostavno - a mi smo ipak uvijek iznova bili svjedoci da se na ta upozorenja ne obraća pažnja, zato se razvijaju sve ozbiljnije bolesti, bolesti koje su nam dobro poznate, a popis tih bolesti mogao bi ispuniti itav jedan medicinski leksikon.

Kratko rečeno - prehlada je posljedica pretjeranog nagomilavanja otpadnih tvari i nedovoljnog izlivanja. Debelo crijevo je primatelj tih trulih sastojaka. Otriv se širi i tijelom i proizvodi nezdravu sluz u šupljinama. Prevelika količina otpadnih tvari izaziva stvaranje sluzi. Posljedica je prehlada (vidi "Die schleimige Heilkost / Ljekovita hrana oslobođena od sluzi" od prof. Amolda Ehreta).

Tko je mudar razmišljat će o toj injenici i naravno da će kod prvih naznaka prehlade poduzeti sve ono što poduzimaju brojni pojedinci - klistiranje i ispiranje crijeva - kako bi odstranio uzroke. Voćni sokovi i jednodnevni ili dvodnevni post za vrijeme procesa iščekivanja izvanredno su djelotvorni i skraćuju trajanje prehlade.

Hrana od sirovih živežnih namirnica i sokova pokazala se najboljim sredstvom za odstranjivanje nagomilanih otpadnih tvari i sluzi. Tijelo, a prije svega debelo crijevo, morali bi stalno biti isti i brižno održavani.

Endokrine žlijezde

ovje je tijelo je nezamislivo bez sustava endokrinih žlijezda. Žlijezde su aktiviraju i organi u našem tijelu, bilo da su djelatne u pojedinim funkcijama i postupcima, bilo da su odgovorne gotovo za svaku funkciju i postupak unutar tijela.

Postoje žlijezde s unutarnjim izlu ivanjem i žlijezde s vanjskim izlu ivanjem. Sve te žlijezde proizvode u malim koli inama tvari koje poznajemo kao hormone.

Hormoni su proizvodi stvoreni u žlijezdama i u veini služe posredovani u krv ili u limfu, dok u nekim slučajevima proizvode najednom mjestu neku vrstu električnog kontakta, ne bi li potaknuli, pokrenuli ili ublažili djelovanje na nekom drugom, možda udaljenom mjestu.

Endokrin zna i da se stvaranje hormona odvija unutar žlijezde, bez ikakvog tijeka izvo enja. Predaja se vrši pomoću osmoze iz unutrašnjosti žlijezde preko kože, te se hormon izvan žlijezde skuplja u krvi ili u limfi.

Žlijezde s vanjskim izlu ivanjem su one s jednim ili više strukim izvoenjem koje direktno s mjeseta stvaranja hormona u žlijezdi vodi u krv ili limfu ili u neposrednu okolinu žlijezde. Krajnici i apendiks (crvuljak, nastavak slijepog crijeva) su žlijezde s vanjskim izlu ivanjem. Krajnici posreduju svoje hormone u grlo, a apendiks svoj proizvod u debelo crijevo.

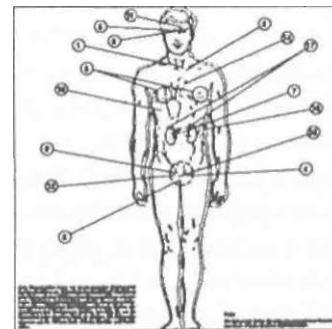
Količina hormona koja se osloba a tako je neznatna, tako je beskonačno mala, da bi se na primjer moralio skupiti hormone od preko 20.000.000 žlijezda pa da se dobije sedam gramma hormona epifize (žlijezda u mozgu).

Kao i svi ostali dijelovi tijela tako i žlijezde trebaju stalnu hranu kako bi mogle djelotvorno raditi. Ta hrana mora biti najbolje kvalitete, budući da se od žlijezda traži vrlo važan, složen i delikatan posao.

Ja sam nacrtao sustav endokrinih žlijezda. Na sredini

su prikazane konture ovjeka s endokriniim žlijezdama po brojevima, a sa strana navodim imena različitih endokrinih žlijezda i objašnjavam njihove međusobne odnose. Slika prikazuje njihove funkcije i smetnje, daje uvid u to što žlijezde potiču a što sputavaju, nabraja elemente od kojih se sastoje, te pokazuje koji sokovi su po mom iskustvu ljekoviti i korisni za vaše zdravlje.

Endokrine žlijezde

Daljnja razgraničenja hormonskog sustava su upravo fantastična. Dovoljno je samo letimi no proučavanje tog prikaza, pa da budemo zahvalni Stvoritelju stoje naše tijelo opremljeno jednim nadasve genijalnim udom.

Najmanja stvar koju možemo uiniti da bi sustav žlijezda mogao djelotvorno raditi jest da iz svog tijela odstranimo otpadne tvari i izlučine te ga uredno održavamo istim, da svoje tijelo hranimo najboljim prirodnim, sirovim živežnim namirnicama i da se u imu ovladavanju svoje duše i svojih osjećaja.

Budemo li tom programu posvetili odgovarajuću brigu i pozornost, domaći i strani se energije koja nam je potrebna da vodimo sretan, koristan i pobožan život.

Ocat

Sve napomene u mojim knjigama i publikacijama o štenosti octa odnose se na bijeli, destilirani ocat i vinski ocat u kojima prevladava acetonska kiselina.

isti jabu ni ocat proizveden iz cijelih jabuka i ni im razblažen sadrži vrlo korisnu maleinsku kiselinu koja je itekako potrebna kod probave.

Postoje tri vrste octa koje se mogu opo enito primjenjivati: jabu ni ocat, bijeli, destilirani ocat, te vinski ocat koji se naj eš e primjenjuje kao za in i koji baš kao i destilirani bijeli ocat sadrži u sebi acetonsku kiselinu.

Bijeli, destilirani ocat šteti organizmu. On vrlo brzo razara crvena krvna tjelešca i time dovodi do anemije. Nadalje, on je štetan za sam proces probave, zato što onemogu ava pravilnu asimilaciju hrane. Ta vrsta octa ($C_6H_8O_3$) je proizvod vrenja kiselih alkoholnih teku ina kao što su kupljena vina i napitci od slada, poznatiji kao vinski ocat i sladorni ocat. Bijeli, destilirani ocat s visokim postotkom acelonske kiseline se u biti naj eš e primjenjuje.

Ocat proizведен od jabuka poznat je kao jabu ni ocat. On sadrži maleinsku kiselinu ($C_6H_8O_4$) koja je prirodni, organski sastojak od jabuka i kao tkva vrlo poželjan u procesu probave.

Ocat koji se dobiva vrenjem vina sadrži u prosjeku 3 do 9% acetonske kiseline, a obi no i nešto malo tartarinske kiseline. Znamo daje acetonska kiselina u octu jedan od uzroka stvrdnjavanja jetre (ciroze), dvanaeslerca i ostalih ireva.

S druge strane, jabu ni sok sadrži melainsku kiselinu, korisnu kiselinu koja se u tijelu povezuje s alkalijskim elementima i mineralima te na taj na in proizvodi energiju ili je pak u tijelu pohranjena kao glikogen za kasniju uporabu. Pokazala

se vrlo dragocjenom, ako je ovjek umije mudro primjenjivati. Mnoge pozitivne u inke koji se na taj na in mogu posti i, nemogu e je pojedina no nabrajati, jer naprsto nemamo mesta za to - spomenimo samo da ta kiselina pomaže kod zgrušavanja krvi i omogu ava normalnu menstruaciju; ona doprinosi zdravlju krvnih sudova, vena i arterija; a nadasve pomaže kod stvaranja crvenih krvnih zrnaca.

Jedna od velikih prednosti jabu nog octa sastoji se u neobi no visokom postotku kalija. Kalij je nužan element za stvaranje rezervne krvi i njeno pohranjivanje, da bi se tijelo **U** miru i harmoniji moglo njome opskrbljivati. Kalij se vrlo dobro povezuje s najvažnijim elementima u tijelu, kao što su npr. kalcij, natrij, željezo, magnezij, klor i silicij.

Ako se jabu ni sok uzima umjereno i razborito, on je neizostavan za in u kuhinjskom regalu. Njegova antiseptika svojstva su nevjerojatna. Mnogim ljudima koji su patili od ne iste kože pomoglo je ve samo nanošenje jabu nog octa na zahva ene dijelove kože.

U Škotskoj je bila - a možda je i danas - vrlo raširena praksa da se protiv proširenja žila i "prijete eg" ovapnjenja vena tijekom jednog mjeseca ujutro i nave er nanosio po svoj dužini kože iznad žile jabu ni ocat te se istovremeno dnevno pilo dvije do tri aše vode pomiješane s dvije ajne žli ice jabu nog octa. I to je pomoglo!

Vaš život o ituje se u stanju vaše krvi koja se stvara u srži vaših kostiju, aktivira se kroz slezenu i preko krvnih sudova odlazi u krvotok. To je prirodni, sustavni tijek u kojemu se krv unutar 28 dana posve obnavlja, i ako nema ravnoteže izme u stvaranja novih krvnih zrnaca i cikli nog odumiranja starih krvnih zrnaca, ovjek ne može biti zdrav i njegovo je blagostanje narušeno.

Što se pak ti e ispravnog funkcioniranja tjelesnih sposobnosti, nijedna skupina živežnih namirnica nije se pokazala

tako djelotvornom kao što su sokovi od svježeg sirovog povrata. A nema tako er nijednog jedinog sredstva koje bi bilo djelotvornije kod brzog uspostavljanja ravnoteže u tijelu od jabu nog octa.

Jako menstrualno krvarenje, krvavi hemoroidi, krvarenje iz nosa, porezotine itd. mogu se na udesan na in izlije iti, ako ovjek dnevno - pa ak i dvaput i triput na dan - popije ašu vode s dvije ajne žli ice jabu nog octa.

Ukoliko nema u probavnom sustavu dovoljno solne kise-line, te se bjelan evine ne mogu ispravno probavljati, zbog ega dolazi do visokog krvnog tlaka, preporu a se za vrijeme dnevnih obroka popiti ašu vode s jednom do tri ajne žli ice jabu nog octa te potom pratiti kako se krvni tlak snižava.

Mlijeko

Ako nekome treba umjesto maj ina mlijeka neko drugo mlijeko, onda je sirovo kozje mlijeko najprimjerenije i najkorisnije za ljudе svih starosnih doba.

Mlijeko ne smijemo nikad zagrijavati na temperaturama višim od 48°C, budu i da kod temperature od 54°C ve ina encima ugiba. Iz istih razloga ne bismo smjeli nikada piti pasterizirano mlijeko. Najbolje je piti kozje mlijeko netom što je podojeno, ako je ikako mogu e, prije nego što se ohladi. Ako se pak uva u hladnjaku, dobro zatvoreno, može izdržati u vrlo dobrom stanju jedan do dva dana.

No, nikad nije dovoljno naglašena injenica da za djecu nema boljeg mlijeka od maj ina mlijeka. Svježe sirovo kozje mlijeko slijedi po svojoj kvaliteti odmah iza maj ina mlijeka.

Moju pažnju nakratko je privukla 22 mjeseca stara k erkića jednog dobrog prijatelja. Majka ju je dojila godinu dana i sve dok ju je dojila, pa i nekoliko mjeseci kasnije, djetetu nije "curilo iz nosa", niti je imalo tjelesnih i duševnih smetnji - sve dok joj se jednoga dana nije dalo pasterizirano kozje mlijeko. Otac djeteta držao je dvije koze koje su jednoga dana ostale bez mlijeka. Pokušao je kupiti kozje mlijeko od prodava a, ali mu taj re e kako ne smije prodavati sirovo mlijeko, kako je to zakonom zabranjeno, mlijeko mora biti pasterizirano. Moj prijatelj kupio je litru pasteriziranog kozjeg mlijeka i dao svom djetetu da piye.

Dva dana kasnije djetetu je po eo "curiti nos" i bilo je slabe volje. Otac je kupio dvije "svježe" koze i dao djetetu opet sirovo mlijeko.

Unutar dva dana nestale su sve tegobe djeteta!

To nipošto nije rijedak doga aj. Naprotiv - sirovo kozje mlijeko je vrlo dobra živežna namirnica, dok kravlje mlijeko stvara preveliku sluz.

Razlog zašto se danas kozje mlijeko više ne primjenjuje u tolikoj mjeri je prije svega ekonomski prirode. Krava daje mnogo veće količine mlijeka od koze. Opskrbljivanje sve većeg mnoštva ljudi u gradovima i primjenu kozjeg mlijeka nemogu omogućiti. Trebalo bi daleko više ruku u seoskom dvorištu da bi se podjilo npr. 500 koza te bi se dobila ona količina mlijeka koja se dobiva od 100 krava.

Po mom shvaćanju bilo bi idealno kad bi jedna ili dvije obitelji posjedovale 1500 ili 2000 m² raspoložive zemlje koja bi bila dobro navodnjavana, i kad bi oko 400 m² ili nešto više bilo obraslo drvećem. Tu bi se moglo hraniti dvije do tri koze, nekoliko kokoši koje bi svoju hrani našle na otvorenom, vrt s organskim povrćem, salatama i plodovima, te jedan cvjetnjak s dvije ili tri košnice za pčele.

Na takvom domu instvu mogao bi ovjek živjeti neovisno, pogotovo kad bi imao dovoljno sredstava da zemlju kupi bez zaduženja. Tada mu ne bi trebalo puno novaca pa da živi ugodno, da vodi dugovjeđe, zdrav, sretan i koristan život.

Taj san možete i vi doživjeti kao stvarnost. Nemojte se plašiti eventualnih poteškoća. Drugi su to ostvarili - možete i vi. Sjetite se stare poslovice: Cezni za nebom i vinut će se nebu pod oblake. Ja sam o tome opširno pisao u svojoj knjizi "Povratak zemlji".

No, vratimo se problemu s mlijekom. Znadete li daje koza možda najviše životinja koju imamo. Njeni organi izlučivanja su gotovo savršeni. Zato je ona po svojoj prirodi prijateljski raspoložena. Njeno mlijeko ima mnogo višu vibraciju od kravljeg mlijeka, a zacijelo i od mlijeka majke koja puši, piće kokakolu, i čiji temperament bi se mogao označiti kao suzdržano "razdražujući", ukoliko ima više djece koja vladaju kućom i svojim roditeljima.

Koze ne samo da su najviše životinje, one su praktički oslobođene od tuberkuloze i ostalih bolesti kojima su krave

itekako podložne. Kvaliteta kozjeg mlijeka je daleko bolja od kravljeg. Ona je po svojoj prirodi homogena i sadrži više dušika, bjelančevina najbolje kvalitete i velike količine nijacina i tijamina od svih ostalih živežnih namirnica.

Znamo daje kozje mlijeko korisno i djelotvorno kod djece koja imaju proljeve. Razlog tome je ekstremno visok postotak nijacina.

Tijamin je jedan od najvažnijih vitamina u B-vitaminском kompleksu i sudjeluje u svakom životnom procesu od kolijevke do groba. Kozje mlijeko sadrži veliku količinu tog vitamina.

Dopustite mi da još jednom upozorim na to da se kozje mlijeko ne smije zagrijavati na temperaturi višoj od 48°C. Kuhano ili pasterizirano kozje mlijeko izlijte radije u odvodni kanal, nego da ga dajete djeci. Kad bi se djeca hranila pasteriziranim kozjim mlijekom, umrla bi unutar šest mjeseci.

Prirodno ranje

Ovo je izvješće o svemu stoje u iteljica Diane Vallaster Folton za vrijeme trudnoće inila i kako je njezin prvorođenac Eric odrastao na sirovoj hrani. Nikakav "recept za bebe". Pročitajte, a zatim "idite i tako inite!"

Ovo su Dianine vlastite riječi:

"Bio je lipanj kad sam primijetila da sam trudna. U svojoj trećoj godini trebala sam roditi prvo dijete. Koje li iznenadne i potresne spoznaje! Još mjesec dana škole, trideset prvaši a i beskona ni formulari na završetku školske godine kojima se moram posvetiti - sve me to prilično opterećivalo.

Odjednom mi je salata koju sam toliko voljela poprimila u ustima okus piljevine - moja prehrana počela je dobivati posve nove crte. Izgledala je otprilike ovako:

1., 2. i 3. mjesec trudnoće ništa mi nije prijalo osim grejpfrula i svježe oči enih oraha, triput na dan.

4., 5. i 6. mjesec grejpfrut je i dalje bio glavni prehrabeni artikl, ali istovremeno mi je počelo odliti prijati i ostalo voće. Bio je mjesec rujan, najbolje vrijeme za kupine. Osim toga, uspjelo nanije pronašlo i vrlo ukusne šljive, sušene šljive, kruške i jabuke, koje nisu bile prskane. Pročitali smo dajeći od listova mačina vrlo dobro piti u trudnoći, zato smo posjetili rujna livadu s malinama kod svojih susjeda i nabratili punu vrećicu listova koje smo osušili na plasti. Od rujna do l. ožujka pila sam najmanje pola litre aja dnevno. Bilo je teško pronašlo i dobru mrkvu, ali usjelo namije, dobili smo je u dovoljnim količinama da smo mogli svakog dana pripremiti pola litre soka od mrkve. Budući da me naporan rad tijekom školske godine prilično isrepio, smatrala sam da bih trebala uzimati neke dodatne tvari koje bi me inile krepkijom. Zato sam dnevno uzimala 6 tableta algi, 6 tableta prirodnog kalija, vitamin L, 2 ajne žličice jetrenog ulja od baka/ara. budući

da kod nas u Kanadi to godišnje doba ne obiluje sunčanim danima te nije baš bogato prirodnim vitaminom C.

Svaki put kad bi se otpadne tvari zadržale u mom tijelu, pobrinula sam se za svježi ananas. Ukoliko ga ne bih mogla dobiti, zadovoljila bih se nešto erenim sokom od ananasa koji je takođe vrlo djelotvoran.

Osjećala sam se iako udesno da do šestog mjeseca trudnoće nisam otišla klijentu. No, moji prijatelji bili su do te mjere uznenimireni da sam napokon bila primorana potražiti liječnika.

Liječnik nije mogao shvatiti da dijete ima tako snažne otkuce srca, da nisam za vrijeme trudnoće dobila na težini, te da u mom tijelu nema ni kakvih naznaka trovanja. Vjerovao je u prirodno ranje i bio je prezadovoljan mojom jednostavnom, prirodnom hrana.

Dnevno sam pješala nekoliko kilometara. Imali smo dva mala psa, tako da sam uvijek imala razloga da krenem s njima u šetnju.

A onda, 1. ožujka, došao je napokon na svijet Eric, plavu i naravno, ali s bujnom kosom na glavi. Kosa je bila utoliko divnija zato većina novorođenčadi dolazi na svijet golo-glava ili s vrlo malo kose na glavi. Sjajna boja njegove kose bila je glavna tema razgovora medicinskih sestara i liječnika - dijete uopće nije imalo mljeveno bijelo kožu!

Svatko se udio kako sam uopće bila u stanju Erica dobiti, pa iako je mlijeko polako nadolazilo, izdržala sam i uskoro je na ošlima bogata kolačina punog kremaslog mlijeka, mada su mi uvijek govorili kako je majčino mlijeko obično plavkasto i vodenasto.

Hrana na klinici bila je gotovo mrtva, ali ja sam birala samo životonosne namirnice koje su bile na jelovniku. Sestre su se pribavljale da uzimam preveliko bjelančevina, zato su me svaka tri sata bombardirale s velikim ašama pasteurizir-

nog mlijeka. Izljevala sam ga u ispust i nadomještala vodom. Moj suprug i moja sestra donosi/i su mi svakog dana litru svježeg soka od mrkve i svježe o iš enih oraha, kako bih nadopunila svoju oskudnu hranu. Vo e **na** tanjuru, koje se sušilo na suncu, a koje sam dobi/a **na** poklon, bilo je ozna eno kao "opasno", budu i da dijete - tako su mi govorili - može od njega dobiti proljev. Meni se uop e nije inilo da bi ti plodovi mogli naškoditi malome ili meni; jer ja sam te plodove jela deset godina, a dijete je ve punih devet mjeseci zajedno s njima sjajno odrastalo.

Bilo je predivno vratiti se ku i gdje je bilo puno živežnih namirnica na koje sam se tijekom godina navikla. Nisam mogla odoljeti velikim koli inama suhog vo a, i kao što smo o ekivali, bez ikakvih posljedica.

Uza svu tu sirovu hranu koju sam jela (najmanje 60% od toga bilo je vo e) bila sam nakon Ericova ro enja zaprepaštena nad injenicom da bi prošlo po nekoliko dana, a da dijete nije imalo stolicu. Napokon, petog dana uspostavila se posve normalna, primjerena stolica - bez ikakvog za epljenja, bez ikalivog proljeva!

Što je bilo sa stolicom tako dugo? udili smo se, ali to se pokazalo kao pravilo. esto se pitam da li sam ga trebala inspirati. Bilje to zagonetka sve dok nisam slu ajno naišla na staru knjigu o dojenju djeteta u kojoj jasno stoji da mlijeko može katkada biti tako kvalitetno da nije ništa neobi no ako novoro en e nema po sedam dana stolice.

Po tom uzorku dijete se razvijalo sve dok nije po elo uzmati vrstu hranu. U starosti od šest mjeseci Eric je okusio malo soka od mrkve, ali tek kad mu je bilo devet mjeseci dobio je vrstu hranu. Zrelu bananu i mali komadi ak avokada, oboje ispasirano kroz fino sito. Bio je to njegov prvi rvsti obrok.

Nakon toga nije trebalo pet dana ekati na stolicu. Svega nekoliko sati nakon jela dijete je ve imalo stolicu koja je bila

puna sitnih crnih vlakana. Bila sam zaprepaštena! Evo ga na - pomislila sam - dobio je gliste! Tog me dana posjetila medicinska sestra. Otvorila sam joj vrata sa suzama u o ima i pokazala joj sumnjivu stolicu. Odmah me pitala stoje pojeo, i kad sam joj rekla daje pojeo tek mrvicu banane, nasmijala se i odgovorila mi: 'Evo vam vaših glista: celuloza od banana!' Ni danas ne mogu vjerovati da bi mekana banana mogla imati tako puno celuloze u sebi!

Eric je odonda dobivao obje živežne namirnice - banane i avokado - i malo soka od mrkve, sve dok nije navršio godinu dana. Tada smo njegovoj hrani po eli polako dodavati kašu od sirovih sušenih šljiva, badema i marelica, obi no s dodatkom avokada. Malo kasnije po eo je dobivati svježe vo e. u sezoni njegova dozrijevanja.

Eric je sam birao svoje jelo, što smo vrlo brzo ustanovali. Ponekad bi danima jeo samo jabuke, zatim bi ih zamijenio s avokadom, i tako redom. Volio je i još uvijek voli žvakati suho liš e algi. Jedino mlijeko što gaje dobivao pune dvije i pol godine bilo je maj ino mlijeko. Sada piye sok od mrkve i mlijeko od kokosa, i nadamo se da emo ga uskoro nagovoriti na to da tu i tamo popije i koju ašu kozjeg mlijeka.

Nikad nije imao vrtoglavicu, nikakvu sluz, nikakvih oiekli na, nikakvih napuklina i nikakvih upala žljezda.

Ve ina mojih prijateljica hrane svoje bebe s "hranom za bebe" i pomo u bo ice. S odre enom hranom za bebe mogle su mimo spavati svu no . Budu i da su njihova djeca bila nesposobna za probavu škroba, dolazilo je stalno do prehlada, gripe, upala plu a, mokrenja u pelene i alergija. Od svega toga mi smo sre om bili poše eni, zato jer smo se pokoravali jednostavnim zakonima prirode.

Jedino što mijе smetalо kod dojenja jest injenica da mijе trebalо znatno više sna, da mijе nodostajala moja normalna, uzavrela energija - ali zato imam sretno, zadovoljno dijete.

Sada je Eric star tri godine. Njegova hrana sastoji se iz sirova isušenog voća, od svježeg sirovog povrća, salata i njihovih sokova, oraha, sjemenki i meda. On je duševno uravnotežen, tjelesno dobro razvijen, te pun energije i znatiželje. "

Pomažu li sokovi kod lije enja kostiju?

Ovo pismo primio sam od Adelle Vallaster, nastavnice prirode i doma instva u Kanadi:

"Nakon dugogodišnjih priprema mama i tata oputovali su "Europu, a mi smo se za to vrijeme brinuli o njihovoj vikendici. Poštari su bili u štrajku, što je naš položaj jako otežavalo. Sve veze bile su prekinute, dok nije stigao sudobnosni telegram, desetak dana prije nego što su se mama i tata trebali vratiti. Molili su nas da im pošaljemo dodatnu svotu novca, da im na aerodrom dostavimo "bob" (saonice) i da presadimo pšenične klice u veću posudu.

O ito je nešto krenulo naopako! Ali što se konkretno dogodilo mi zaista nismo mogli provjeriti - sve dok se nisu vratili kući. Deset dana posvemašnjeg straha. Naposljeku smo saznali da je na mamu naletio motorkota, kad je u Austriji prelazila cestu, te joj zamalo nisu odrezali nogu. Na udesan način uspjela je vodećem specijalistu za kosti u toj pokrajini početi za rukom operacija pomoći koje su sve polomljene kosti stavljene u pravilan položaj te su tako stvorene sve šanse da brzo zacijele.

Mamina jedina pomisao bijaše da se što je prije moguće vrati kući svojim sirovim sokovima i sirovoj hrani; poznavala je naime mnoge slučajeve u kojima je liječenje pomoći u sokova i sirove hrane imalo naprosto nevjerojatne uspjehe.

Dva tjedna nakon te nesreće bili su opet dočekani u Kanadi. Liječnik u Austriji mislio je kako je već sama pomisao na putovanje prava ludost. Bio je uvjeren da mama naprosto neće biti u stanju podnijeti bolove prilikom ovog predsjedanja. Međutim, tata je naprotiv bio vrstno uvjeren u to da mora mamu što prije odvesti kući. Napokon je liječnik pristao. Mama je podnijela putovanje vrlo dobro, zahvaljujući i njenom udesnom zdravlju na temelju programa sirove hrane kojega se pridržavala punih deset godina.

Sada je Eric star tri godine. Njegova hrana sastoji se i snova i sušenog voća od svježeg sirovog povrća, salata i uji hovih sokova, oraha, sjemenki i meda. On je duševno uravnotezen, tjelesno dobro razvijen, te pun energije i znatiželje "

Pomažu li sokovi kod lije enja kostiju?

Ovo pismo primio sam od Adelle Vallaster, nastavnice prirode i doma instva u Kanadi:

"Nakon dugogodišnjih priprema mama i tata oputovali su u Europu, a mi smo se za to vrijeme brinuli o njihovo vikendici. Poštari su bili u štrajku, što je naš položaj jako otežavalo. Sve veze bile su prekinute, dok nije stigao sudobnosni telegram, desetak dana prije nego što su se mama i tata trebali vratiti. Molili su nas da im pošaljemo dodatnu svotu novca, da im na aerodrom dostavimo "bob" (saonice) i da presadimo pšenične klice u veću posudu.

O ito je nešto krenulo naopako! Ali što se konkretno dogodilo mi zaista nismo mogli provjeriti - sve dok se nisu vratili kući. Deset dana posvemašnjeg straha. Naposljetku smo saznali da je na mamu naletio motorkota, kad je u Austriji prelazila cestu, te joj zamalo nisu odrezali nogu. Na udesan način uspjela je vodećem specijalistu za kosti u toj pokrajini početi za rukom operacija pomoći koje su sve polomljene kosti stavljene u pravilan položaj te su tako stvorene sve šanse da brzo zacijele.

Mamina jedina pomisao bila je da se stoje prije mogu vratiti kući svojim sirovim sokovima i sirovoj hrani; poznavala je naime mnoge slučajeve u kojima je lijevke pomoći u sokova i sirove hrane imalo naprosto nevjerojatne uspjehe.

Dva tjedna nakon te nesreće bili su opet do ekani u Kanadi. Lijevnik u Austriji mislio je kako je već sama pomisao na putovanje prava ludost. Bio je uvjeren da mama naprosto neće biti u stanju podnijeti bolove prilikom estoga presjedanja. Međutim, tata je naprotiv bio vrstno uvjeren u to da mora mamu što prije odvesti kući. Nakon je lijevnik pristao. Mama je podnijela putovanje vrlo dobro, zahvaljujući i njenom udesnom zdravlju na temelju programa sirove hrane kojega se pridržavala punih deset godina.

im se vratila ku i po eli smo sa sokovima - 120 grama soka od pšeni nih klica triput na dan, sok od mrkve i bezbrojne šalice aja iz korijena i listova comfreva. Dodatno je dobivala prirodni vitamin C, prirodni kalcij i prirodni vitamin E. Imali smo mnogo organski uzgojenih bresaka, krušaka, vinove loze i jabuka, dok smo doma u sida tu te jeseni i zime nadopunjavali sidaiama iz supermarketa. Svako popodne dobila je mješavinu suncokretovih i sezamovih sjemenki, fino samljevenih, pomiješanih s malo meda, kao i jednu ašu aja od comfreya.

Ku ni lije nik htio je mamu odmah poslati u bolnicu, pošlo se u rani stvarala gangrena. Nakon silnog nagovaranja pristao je da ostane kod ku e, dok joj se stanje nije pogoršalo te smo je uredno otpremili na kliniku da joj zamijene zavoje. To je predstavljalo odre eni problem, ali rješenje je brzo prona eno.

Mi bismo rado položili na ranu obloge od comfreva i pšeni nih klica, ali to nije bilo mogu e, jer je na gipsu bio malen razrez kao rupa za zrak i stavljanje zavoja.

Takvo stanje potrajalo je otprilike tri tjedna. Tada je oigledno uslijedilo lije enje iznutra prema vani. Bio je to ne uveni postupak, bez ikakave primjene lijekova za rane. Jedino svježi sokovi i živežne namirnice posredova/i su elemente koji su bili nužni za izlje enje. Stanje je iz dana u dan bivalo sve bolje, sve rje e se odlazilo na kliniku.

Šest mjeseci kasnije, kad je gips bio skinut, bile su medicinske sestre iznena ene kad su ustanovile da nema nikakvog uobi ajenog mirisa kakav se osje a kad se skine gips nakon dugog nošenja. Kad je na injen rendgenski snimak, pokazalo se da je mala kost zarasla, ali nije velika, zato je još jednom nogu stavljena u gips. Lije nik je bio sasvim siguran da kost ne može zarasli i da nužno predstoji itav niz transplantacija - kako kostiju tao i mesa - budu i da se radi o teškom prijelo-

////. da se predugo lije ila površinska rana, te da je izgubljeno previše koštane srži.

Lije nik je u šali rekao sestrama kako je rije o dami koja vjeruje da e je izlije iti Bog i povr e. Ali kad je dva mjeseca kasnije gips bio skinut i vidjelo se da su obje kosti odli no zarasle, bio je lije nik najzaprešteniji svjedok!

Danas, 21 mjesec nakon nesre e, rana je posve srasla s tkivom. Najprije je doslovce bila samo koža na kostima. Sada se mama kre e bez štapa naokolo, svakog dana odlazi u vi kendicu i sama odlazi u kupovinu. "

Na što trebate paziti

1. Budite strpljivi

Kad se tijelo prirodnim na inom izgradnje i obnavlja, vrlo je važno imati na pameti da prirodne živežne namirnice mogu u itavom organizmu izazvati normalni proces iš enja. Taj proces iš enja može biti prav en povremenim poteškoama u dijelovima tijela u kojima se odvija i ponekad je to doista tako. Ponekad se ovjek može osjeti ak dobrano bolesnim. Mi ne smijemo ni u snu povjerovati da nas bolesnima ine sirova hrana ili sokovi, pogotovo kada je rije o svježoj hrani koja se pojede ili popije istog dana kad je pripremljena. Na protiv - moramo biti svjesni injenice daje za proces iš enja i lije enja potrebno odre eno vrijeme.

Što prije ovjek osjeti tegobe, postoje popio velike koli ine sokova, to bolje za njega. Što više sokova pijemo, to prije emo se oporaviti. Postoji li u nama sumnja, najbolje je da se posavjetujemo s lije nikom koji ima iskustva s terapijom pomo u sokova, odnosno s u enjem o prirodnom zdravlju. Lije nik koji ne primjenjuje redovno i postojano sokove, ne može nam jamiti neko dublje znanje o njihovu djelovanju. Proglasiti svježe sirove sokove, a posebno sok od mrkve, štetnima te ih kao takve odbaciti, o iti je znak pomanjkanja znanja o njima.

Mi ne o ekujemo da e otrovi koji se tijekom života nago milavaju u našem tijelu biti nekim udrom preko no i izbaeni iz njega. Sve ima svoje vrijeme.

2. Budite tolerantni i puni suošje anju!

Ljudi koji pišu o zabavnim novostima tvrdili su da sok od mrkve ini kožu žutom. Rije je o tipi nom nepoznavanju

tjelesnih funkcija koje nekome može dopustiti da povjeruje u takav besmisao. Jednako je tako absurdno povjerovati da može žuta boja mrkve probiti kroz kožu, ili crvena boja cikle, ili zelena boja klorofila u špinatu. Ako se nakon ispijanja sokova pojavi na koži žuta ili smeđa boja, to je naznaka da jetra staru žu i ostale otpadne tvari stvara u većim količinama koje organi izljuvanja ne mogu savladati, tako da dio izliva ina pronalazi svoj put kroz pore na koži, stoje sasvim normalno. Ako Unato tome nastavite piti sokove, tada e obojenost vrlo brzo nestati.

Ponekad se obojenost kože može pojaviti uslijed pretjeranog rada ili pretjerivanja u sportskim aktivnostima, uslijed nedostatka spavanja, iako mislite da vam je tijelo u dobroj kondiciji. Ako ste se dobro odmorili, obojenost kože e prije ili kasnije nestati.

Kad se vaše tijelo jednom, nakon stalnog uzimanja prirodne sirove hrane i svježih sirovih sokova od povrća i voća obnovilo i oistilo od svih otpadnih tvari i začpljenja, nastojte u svakom slučaju poštivati svoje zdravlje, energiju i vitalnost do te mjere da ih nikakva kritika neukih zanovijetala ne može pogoditi.

3. Higijenu

Od veoma velike važnosti je ispravno išenje i dezinfekcija aparata u kojima se pripremaju sokovi, kao i svih ostalih aparata i prostorija. Sirovi sokovi su lako kvarljivi, zato svaki od njih zavrijeduje vašu pozornost i spremnost da ga pripremite na najbolji higijenski način.

Ako se koristite nekim aparatom, npr. Champion-sokovnikom, ne smijete nikad u istom stroju pripremati sokove, ako aparat nije prethodno oprali hladnom vodom, a potom ga oistili i isprali prokuhanom vodom, i to odmah nakon njegove posljednje uporabe.

Ponekad se sokovi uništavaju unato najve oj pažnji pri iš enju i stavljanju u funkciju. Razlog tome može biti daje jedna ili više vrsta povr a ili plodova pokvarena te je zaraza zahvatila i preostali dio. Stoga je od velike važnosti plodove i povr e dobro o istiti i odbaciti sve stoje uvelo ili gnjilo.

Odstranjivanje otrova

Izvanredna isto a je prvi korak prema zdravom tijelu. Svako nagomilavanje ili zadržavanje bolesnih tvari ili otpadnih proizvoda u našem tijelu otežava napredovanje u smjeru ozdravljenja.

Prirodni kanali izliva su plu a, pore na koži, bubrezi i crijeva.

Znojenje nastaje djelovanjem znojnih žlijezda. Te žlijezde izlu uju otrove koji bi za nas bili štetni ukoliko bi se zadržali u tijelu. Bubrezi izlu uju kona ne proizvode hrane i tjelesnu izmjenu tvari koje su primili od jetre. Crijeva ne izlu uju samo otpadnu hranu, nego sve otpadne tvari koje nazivamo tjelesnim otpadom, naime, istrošene stanice i tkiva - rezultat naše tjelesne i duhovne aktivnosti - koje bi u slu aju da nisu odstranjene izazvale truljenje bjelan evina, što dovodi do trovanja ili stvaranja suvišne kiseline.

Sadržaj še era u tom tjelesnom otpadu ima mnogo podmuklije djelovanje nego što obično mislimo; njegovo odstranjivanje zna i jedan od prvih koraka u smjeru oiglednog napredovanja.

Djelotvorna metoda pomo u koje se to odstranjivanje doista brzo postiže - osobito kod odraslih - jest sljede a (*Napomena: Ne primjenjujte taj postupak odstranjivanja otrova kod cipendicitisa Hiti upale slijepog crijeva te sli nih stanja*):

Kao prvo, popijte ujutro odmah nakon ustajanja !4 litre solne rastopine ili pomiješajte jednu žlicu trpke soli (natrijcva sulfata) u etvrt litre tople ili hladne vode. Svrha te rastopine nije da isprazni crijeva - što ona bez dalnjega ini - ve da-leko više, njena svrha je da otrovne tvari ili tjelesne otrove,

¹ Pro itajte lukoder ilustrirano poglavje o kiisiiraitju u mojoj knjizi "I vi možete ponovno biii

ukoliko ih ima, privuće u crijeva i izlaci.

Ta solna otopina djeluje na otrovani limfni i tjelesni otpad slično kao što magnet djeluje na želje ili metalne strugotine. Tjelesni otpad se tako prikuplja u crijevima te se u jednoj seriji pražnjenja crijeva, koja može ukupno iznositi etiri litre ili više, odstranjuje iz tijela.

Kad se ništa ne bi poduzimalo da se na taj način isciče one tvari nadomjestete ne im što bi bilo istog volumena, tijelo bi naravno bilo za tu količinu osiromašeno tekućinom. Stoga nadomještamo odstranjene otrovne ili kisele tvari time što popijemo dvije litre svježe pripremljenog soka od limuna, kojeg zbog brže apsorpcije u tijelu razblažimo s još dvije litre vode. To dovodi do alkalijske reakcije u našem organizmu. Sok od limuna priprema se od sljedećih svježih plodova:

4 velika ili 6 srednjih grejpfruta

2 velika ili 3 srednja limuna i

dosta narančice da bi se pripremila mješavina od ukupno dvije litre.

Tome dodamo dvije litre vode.

Popijte petvrt litre pola sata nakon što ste uzeli solnu otopinu. Nakon toga popijte ašu razrijeđenog soka svakih dvadeset ili trideset minuta, dok ne popijete dvije litre soka, razblaženog sa dvije litre vode.

Cijeli dan nemojte ništa jesti. Kad navećer osjetite veliku glad, možete pojesti narančicu ili grejpfrut ili popiti njihov sok, odnosno popiti malo soka od celera.

Prije nego što navećer legnete u krevet na iniciju uključujući položaju neke vrste klisiranje tako što ćete popiti dvije litre više hladne negoli mlake vode u koju ste iscjedili jedan ili dva limuna¹.

Ja najradije preporučujem 75 centimetara dugu crijevo. Premažite ga vodorastopivim biljnim premazom za lakše

klizanje. Izbjegavajte sredstva za klizanje na bazi mineralnih ulja, kao sto je npr. vazelin.

Svrha tog klisiranja je tačka da se iz nabora debelog crijeva i ostalih crijeva odstrane sve otpadne tvari koje su se ondje eventualno zadržale ili su na neki drugi način za vrijeme spavanja dospjele u organizam.

Ponovite to odstranjanje otrova tri puta zaredom. Na taj način odstranite ete iz tijela oko 12 litara otrovne limfe, nadomjestivši je sa 12 litara alkalijskih sokova. To znatno ubrzava realkalizaciju organizma.

petvrtog dana i u danima koji slijede iza toga po nite piti sokove od povrća te katkada jesti sirovo voće i povrće.

Ne morate se plašiti, ako se za vrijeme odstranjanja otrova osjećate donekle slabšnjima. Priroda koristi našu energiju za rast enje naše unutrašnjosti, a vi ćete se uskoro domaći i dalje uživati energije i vitalnosti - kao posljedice istog i zdravog tijela.

SIROVI SOKOVI
OD VO A I POVR A

Terapeutske primjene kod odre enih bolesti

Brojke koje se navode kod bolesti odnose se na broj recepta na popisu mješavina sokova. Djeca i mladež trebaju piti sokove u manjim koli inama.

Odrasli piju dnevno najmanje pola litre, a mogu i nešto više, mješavina koje propisuju recepti, i to nekoliko tjedana uzastopce, dok se ne postignu vidljivi rezultati.

Sokovi za svaku bolest nabrajaju se redoslijedom njihove najveće djelotvornosti. Sokove koje smatram prijeko potrebnim, otisnuti su masnim pismom, što ne zna i da ostali nemaju pozitivno djelovanje. Ako je ikako moguće, dnevno treba popiti najmanje pola litre svake mješavine iji broj recepta je otisnut masnim pismom.

Na primjer, kod artritisa (kostobolja, ulozi, giht, upala zglobova) pije se najmanje pola litre mješavine prema receptu br. 22 (grejpfrut), zatim pola litre mješavine prema receptu br. 61 (sok od mrkve i špinata, pomiješani) i najmanje pola litre mješavine prema receptu br. 37 (sok od mrkve i celera, pomiješan). To zna i ukupno dvije litre dnevno, što obično unutar razumnog vremenskog razdoblja dovodi do vidljivih rezultata. Osim toga, pokazalo se vrlo korisnim dodati tome pola litre mješavine prema receptu br. 30 (mješavina soka od mrkve, repe i krastavaca). Ti sokovi piju se tijekom itavog dana u razmacima od dva sata između pojedinih mješavina.

Imajte na pameti da miješanjem različitih vrsta sokova mijenjate kemijski sastav svakog pojedinog soka, tako da se

djelotvornost sveukupne mješavine u svakom soku razlikuje kad se pojedina no pije. Postignete li rezultate koji se nevjerljivima, znajte da se to dogodilo zahvaljuju i mom znanju o pravilnim mješavinama.

Kod izbora sokova i njihovih mješavina, koji se kod pojedinih tegoba ili stanja pokazuju najkorisnijima, važno je pronaći vlastiste uzroke, kako bi ih mogli svladati, a ne da odstranjujemo samo njihove simptome.

Artritis, na primjer, za kojega sam napisao razlike recepte, koji su se pokazali najdjelotvornijima, je na temelju mog iskustva posljedica dugo potiskivane ljutnje i nagomilavanja anorganskog kalcija u hrskavici zglobova.

Budući da doti na hrskavica magnetski privlači anorgansku molekulu kalcija, krvnu molekulu ostavlja ondje a ne u nekom drugom dijelu tijela, kao što je na primjer slučaj sa hemoroidima.

Kod artritisa ovapnjenjuje kalcij hrskavicu i vezivna tkiva, dok kod hemoroida zgrušava krvni fibrin (vlakanca). U oba slučaja radi se o probavi živežnih namirnica koje su u sebi sadržavale anorganske molekule kalcija, a da pritom nismo ni slutili što se naposljetku može dogoditi.

Kad se artritis jednom pojavi, on će sve jače prijetiti svojom pojavom, sve dok ne prouzroči pravu kostobolju. Nekline zglobova obično su prvi simptomi, nakon čega obično slijede probadajući bolovi. Kad se po inje stvarati ovapnjenje hrskavice, bolest nezaustavljivo napreduje, nagomilavanje se nastavlja.

Jedna od najuinkovitijih tvari koja pomaže kod rastapašnja tog nagomilanog anorganskog vapna, nalazi se u grejpfrutu, i to u organskoj saliejskoj kiselini koju se može sadržati u sebi. Pola litre ili malo više soka od grejpfruta na dan znatno doprinosi rastapanju te nataložene i tijelu nepodudarne materije. Sok iz konzervi je u tu svrhu nepoželjan.

Zeleno zimsko povrće sadrži veoma prodorni eter i velike količine salicilske kiseline. Osto se primjenjuje za ublažavanje bolova koji obično najavljuju potrebu za išenjem i regeneracijom hrskavice i zglobova.

Uklanjanje anorganskog kalcija tek je prvi korak započete regeneracije. Nema ništa teže nego ljutnju ograničiti i prevladati, ali to je najvažniji preduvjet za poboljšanje situacije. Kalcij se mora odstraniti iz tijela, zato pijte dnevno pola litre istog soka od celera, koji ima visok postotak kalija. Kalij pomaže da kalcij ostaje u više ili manje rastopljenom stanju. Krv i limfa tjeraju taj otpad u crijeva. Da biste olakšali posao tom organu, popijte pola litre soka od mrkve i špinata. Ta mješavina služi kao hrana živcima i mišiima debelog i tankog crijeva.

Pola litre soka od mrkve i špinata dnevno ide u prilog ponovnoj uspostavi i obnovi hrskavice i zglobova, pomaže im da se ponovno vrati u normalno stanje.

Proces je obično vrlo bolan - nekad više, nekad manje. Ja sam vidio mnoge bolesnike koji su izdržali te su nakon toga postali aktivniji negoli su bili ikad ranije. To podrazumijeva jaku volju i suradnju svih koji su zainteresirani za bolesnikovo ozdravljenje.

Injekcije, lijekovi, temperatura, elektricitet i slično nisu uobičajenih patentnih receptata smatrani bezvrijednim, što sam i dokazao. Ublažavanje bolova ne lije i uzroke.

Kad tijelo pati, jer se ne poštaju osnovne zakonitosti njegove prehrane, tada mora išenje organizma od naloženih otrovnih tvari i prehranjivanje životonosnom hranom iz svježeg povrća i voća barem djelomično nadoknaditi izgubljenu energiju i vitalnost.

Ako se ta hrana pije u obliku svježih, sirovih, pravilno pripremljenih sokova, rezultati se pokazuju brže i jasnije, imaju ljutnju i frustracije odstranjene iz naše svijesti.

Recepti

Ovdje ne navodim recepte za sokove od voća. Ti sokovi imaju svi redom izvrsnu moć išenja, bez obzira piju li se sami ili pomiješani. Pro itajte s tim u vezi moju knjigu "Dnevno svježe salate održavaju vaše zdravlje".

1. Mrkva
2. Kalij (mrkva, celer, peršin i špinat)
3. Cikla i njeni listovi
4. Crveni kupus
5. Zelje
6. Celer
7. Krastavci
8. Masla ak
9. Endivija
10. Zelena paprika
11. Hren i limun
12. Salata glavatica
13. Peršin
14. Rotkva i listovi rotkve
15. Špinat
16. Zelene mahune
17. Keleraba i listovi kelerabe
18. Poto arka ili dragušac
19. Lucerna
20. Jabuke
21. Kokosov orah
22. Grejpfrut
23. Limun
24. Naranče
25. Mogranj, šipak, nar
26. Mrkva i cikla
27. Mrkva, jabuka i cikla
28. Mrkva, cikla i celer
29. Mrkva, cikla i kokosov orah
30. Mrkva, cikla i krastavci
31. Mrkva, cikla i salata glavatica
32. Mrkva, cikla, salata glavatica i keleraba
33. Mrkva, cikla i špinat
34. Mrkva i kupus
35. Mrkva, kupus i celer
36. Mrkva, kupus i salata glavatica
37. Mrkva i celer
38. Mrkva, celer i endivija
39. Mrkva, celer i salata glavatica
40. Mrkva, celer i peršin
41. Mrkva, celer i rotkva
42. Mrkva, celer i špinat
43. Mrkva, celer i keleraba
44. Mrkva i krastavci
45. Mrkva i masla ak
46. Mrkva, masla ak i salata glavatica
47. Mrkva, masla ak i špinat
48. Mrkva, masla ak i keleraba
49. Mrkva i endivija
50. Mrkva, celer, endivija i peršin
51. Mrkva i zelena paprika
52. Mrkva i salata glavatica
53. Mrkva, salata glavatica i lucerna
54. Mrkva, salata glavatica i krastavci
55. Mrkva, salata glavatica i špinat
56. Mrkva, salata glavatica i zelene mahune
57. Mrkva, salata glavatica, zelene mahune i crveni kupus
58. Mrkva, salata glavatica i keleraba
59. Mrkva i peršin

- 60. Mrkva i rotkva
- 61. Mrkva i špinat
- 62. Mrkva, špinat, keleraba i dragušac
- 63. Mrkva i keleraba
- 64. Mrkva, keleraba i dragušac
- 65. Mrkva i dragušac
- 66. Mrkva i lucerna
- 67. Mrkva i jabuke
- 68. Mrkva i komora
- 69. Mrkva i kokosov orah
- 70. Grejpfrut, limun i naran a
- 71. Mrkva i naran a
- 72. Mrkva i mogranj ili šipak
- 73. Mrkva, salata glavatica i mogranj
- 74. Kupus i celer
- 75. Celer, krastavci, peršin i špinat
- 76. Celer, krastavci i keleraba
- 77. Celer, masla ak i špinat
- 78. Celer, endivija i peršin
- 79. Celer, salata glavatica i špinat
- 80. Celer, špinat i peršin
- 81. Celer i zelene mahune
- 82. Crveni kupus i zelene mahune
- 83. Mrkva, crveni kupus i zelene mahune
- 84. Mrkva, šparoge i salata glavatica
- 85. Mrkva, hren i dragušac
- 86. Mrkva, pastrnjak, krumpir i dragušac

Važno je znati da se zadovoljavaju i rezultati mogu posti i samo kad se sokovi pripremaju u najprimjerijem sokovniku kao što je npr. Champion-sokovnik. Pokazalo se da taj aparat vitamine, minerale i ostale životolosne tvari najbolje

iscijeduje iz povr a i vo a te da encimi primjenom te metode ostaju savršeno zadržani u sokovima.

Koristite li neki drugi sokovnik nužno je navedene koli i-ne malko pove ati. Svaki sok, dok je svjež i sirov, dakako da je bolji od nikakvog soka.

Kad se pripremaju pojedina ni sokovi bez miješanja, razumije se da nam ne treba recept o omjeru sastojaka. Ako se u nabranju receptura koje slijede ne navode nikakvi brojevi recepata, zna i da se radi o istom pojedina nom, nemiješanom soku.

Sljede a lista ukazuje na odnose sastojaka u pojedinim mješavinama koji su se u navedenim kombinacijama opetovanu pokazali vrlo korisnima. Brojevi pojedina nih sokova navedeni su na prethodnim stranicama. Navedene koli ine u pravilu vrijede za pola litre (500 grama) soka.

Br. 2: Mrkva	320 g
Celer	20 g
Peršin.	60 g
Špinat	100g

Br. 11: Sok od jednog itavog limuna na 100 grama naribano, neprotisnutog, odnosno neprešanog hrena.

Br. 26: Mrkva	400 g
Cikla	100g
<i>Napomena: primjenujte listove i korijen.</i>	

Br. 27: Mrkva	220 g
Jabuke.	180 g
Cikla	100g

Br. 28:	Mrkva	250 g
	Cikla	100 g
	Celer	150 g
Br. 29:	Mrkva	350 g
	Cikla	100 g
	Kokosov orah	50 g
Br. 30:	Mrkva	300 g
	Cikla	100 g
	Krastavci	100 g
Br. 31:	Mrkva	300 g
	Cikla	100 g
	Salata	100 g
Br. 32:	Mrkva	250 g
	Cikla	100 g
	Salata glavatica	100 g
	Keleraba	50 g
Br. 33:	Mrkva	300 g
	Cikla	100 g
	Špinat	100 g
Br. 34:	Mrkva	350 g
	Zelje	150 g
Br. 35:	Mrkva	250 g
	Zelje	125 g
	Celer	125 g

Br. 36:	Mrkva	250 g
	Zelje	125 g
	Salata glavatica	125 g
Br. 37:	Mrkva	300 g
	Celer	200 g
	Napomena: Ako prirnijenjujete listove celera, neka omjer sastojaka bade 350 g mrkve i 150g celera.	
Br. 38:	Mrkva	250 g
	Celer	150 g
	Endivija	50 g
Br. 39:	Mrkva	250 g
	Celer	150 g
	Salata glavatica	100 g
Br. 40:	Mrkva	300 g
	Celer	150 g
	Peršin	50 g
Br. 41:	Mrkva	250 g
	Celer	150 g
	Rotkva	100 g
Br. 42:	Mrkva	225 g
	Celer	150 g
	Špinat	125 g
Br. 43:	Mrkva	250 g
	Celer	200 g
	Keleraba	50 g

Br. 44:	Mrkva	350 g
	Krastavci	150 g
Br. 45:	Mrkva	400 g
	Masla ak	100g
Br. 46:	Mrkva	300 g
	Masla ak	100 g
	Salata glavatica	100 g
Br. 47:	Mrkva	300 g
	Masla ak	100 g
	Špinat	100g
Br. 48:	Mrkva	350 g
	Masla ak	100 g
	Keleraba	50 g
Br. 49:	Mrkva	400 g
	Endivija (eskarol)	100 g
Br. 50:	Mrkva	250 g
	Celer	150g
	Endivija (eskarol)	50 g
	Peršin	50 g
Br. 51:	Mrkva	400 g
	Zelena paprika	100 g
Br. 52:	Mrkva	350 g
	Salata glavatica	150 g

Br. 53:	Mrkva	300 g
	Salata glavatica	125 g
	Lucerna	100 g
Br. 54:	Mrkva	250 g
	Salata glavatica	150 g
	Krastavci	100 g
Br. 55:	Mrkva	250 g
	Salata glavatica	125 g
	Špinat	100 g
Br. 56:	Mrkva	300 g
	Salata glavatica	125 g
	Zelene mahune	.75 g
Br. 57:	Mrkva	200 g
	Salata glavatica	100 g
	Zelene mahune	100g
	Crveni kupus	100 g
Br. 58:	Mrkva	300 g
	Salata glavatica	125 g
	Keleraba	.75 g
Br. 59:	Mrkva	400 g
	Peršin	100g
Br. 60:	Mrkva	350 g
	Rotkva	150 g
Br. 61:	Mrkva	300 g
	Špinat	200 g

Br. 62: Mrkva . . . . . ^{2 5 0} 8
 Špinat . . . . . ^{1 2 5} g
 Kleraba . . . . . ^{7 5} g
 Dragušac. . . . . 50 g

Br. 63: Mrkva . . . . . ^{4 0 0} 8
 Keleraba . . . . . ^(1 0) g

Br. 64: Mrkva . . . . . ^{3 0 0} g
 Keleraba . . . . . ^{1 0 0} g
 Dragušac. . . . . 100 g

Br. 65: Mrkva . . . . . 400 g
 Dragušac. 100g

Br. 66: Mrkva . . . . . ^{4 0 0} g
 Lucema . . . . . 100 g

Br. 67: Mrkva . . . . . ^{3 0 0} g
 Jabuke. . . . . 200 g

Br. 68: Mrkva . . . . . ^{3 0 0} g
 Komora . . . . . 200 g

Br. 69: Mrkva . . . . . ^{3 0 0} g
 Kokosov orah . . . . . ^{1 0 0} g

Br. 70: Grejpfrut . . . . . ^{2 0 0} g
 Limun. 100g
 Naran a . . . . . ^{1 0 0} g

Br. 71: Mrkva . . . . . ^{3 5 0} g
 Naran a . . . . . ^{1 5 0} g

Br. 72: Mrkva . . . . . 350 g
 Mogranj ili šipak . . . . . 150 g

Br. 73: Mrkva . . . . . 300 g
 Cikla . . . . . 75 g
 Mogranj ili šipak . . . . . 125 g

Br. 74: Mrkva . . . . . 225 g
 Salata glavatica . . . . . 150 g
 Mogranj ili šipak . . . . . 125 g

Br. 75: Zelje. . . . . 175 g
 Celer. . . . . 325 g

Br. 76: Celer. . . . . 250 g
 Krastavci. . . . . 100 g
 Peršin. . . . . 50 g
 Špinat 100g

Br. 77: Celer. . . . . 300 g
 Krastavci . . . . . 150 g
 Keleraba . . . . . 50 g

Br. 78: Celer. . . . . 250 g
 Masla ak. . . . . 125 g
 Špinat . . . . . 125 g

Br. 79: Celer. . . . . 350 g
 Endivija (eskarol) . . . . . 100 g
 Peršin . . . . . 50 g

Br. 80:	Celer	225 g
	Salata glavatica	150 g
	Špinat	125 g
Br. 81:	Celer	300 g
	Špinat	150 g
	Peršin	50 g
Br. 82:	Celer	375 g
	Zelene mahune	125 g
Br. 83:	Crveni kupus	225 g
	Zelene mahune	275 g
Br. 84:	Mrkva	200 g
	Crveni kupus	150 g
	Zelene mahune	150 g
Br. 85:	Mrkva	250 g
	Šparoge	125 g
	Salata glavatica	125 g
Br. 86:	Mrkva	250 g
	Rotkva	125 g
	Dragušac	125 g
Br. 87:	Mrkva	200 g
	Pastrnjak	125 g
	Krumpir	125 g
	Dragušac	50 g
	<i>Napomena: Uzimajte listove i korijen od cikle, masla ka, rotkve i kelerabe.</i>	

Kad pripremate mrkvu, odrežite listove centimetar niže od prstena gdje po inju listovi i odsijecite vršak korijena.

Da biste odstranili sredstvo za iš enje, temeljito operite povr e s mnogo hladne teku e vode i ako je potrebno poslužite se u tu svrhu nekom oštrom etkom.

Zakoni koji su na snazi propisuju da zaraze i injekcije moraju biti pod kontrolom lije nika. Potražite po mogu nositi lije nika koji se razumije u u enje o prirodnom zdravlju, koji poznaje metodu ispiranja crijeva i terapeutsko djelovanje svježih, sirovih sokova od povr a i vo a, a poznata mu je i odgovaraju a prirodna, ekološki zdrava hrana.

BOLESTI I RECEPTI

Lista rcccpata nalazi se na prethodnim stranicama.

Napomena: Nitko nema zakonsko pravo uspostavljati dijagnozu bolesti ili bilo što propisivati osim za to nadležnog liječnika. Bolesti koje ovdje navodim i njima primjereni recepti služe kao uvod u zdravstvena zanimanja i mogu vam poslužiti kao opće informacije. Baziraju se doduše na iskustvima u prošlosti, ali nikad nisam pomicao da bi ih trebalo propisivati. Ovi recepti su jednostavno rezultat intenzivnog istraživanja autora u suradnji s dr. medicine R. D. Pope.

Addisonova bolest: 3, 6, 12 (lo ika), 25, 74, 80

Posljedica pomanjkanja vitalnog, organskog natrija općenito i pretjeranog gomilanja otpadnih tvari u tijelu općenito, što izravno pogađa polububrege. Novonastalo stanje ne može se izljeiti injekcijom ekstrakta žlijezda ubijenih životinja. Osvjedo ili smo se daje najveća pomoć kod lječenja te bolesti strogo uzimanje sirove hrane, bogate natrijem a siromašne kalijem. Loika je osobito djelotvorna. Proitajte odlomak o tom povrću.

Afonija: 61,1,48, 53

Gubljenje glasa zbog bolesti mišića i živaca koji pokreću i zatežuju glasnice.

Akne: 61,1, 55

Ne isto je u tijelu koje tijelo nastoji izljuditi kroz pore na koži. Jedan od simptoma prevelike kiseline. Ne prepričavam nikakve masti, ni bilo kakve umjetne lijekove, a još manje

rendgensko zra enje. Umjesto toga valja primijenili prirodnu metodu i odstraniti same uzroke.

Albumifturija: 61,30, 29,1,40. 59

Albumin u urinu. Izlu ivanje bjelan evine mokra om. Znak še erne bolesti.

Alergija: 61,30, 1

Tjelesna nelagodnost ili stanje nadraženosti koje se svodi na pretjerano gomilanje otpadnih tvari u tijelu, zato što se jede "zdrava" hrana koja poti e nagomilavanje otrova u tijelu. Alergija na šumske jagode zna i primjerice da taj plod može razgrnuli otrove koji se katkada o ituju kao žarni osip.

Kod alergije na jagode toksemija je izmjenjivanje tvari i miši e u tijelu do te mjere oštetila da se tijelo doista brani od jagoda stvaranjem antitijela protiv sastojaka jagoda, i to tako žestoko da dolazi do žarnog osipa. Pa ipak, toksemiju može odstraniti prirodno zdrava hrana, a osobito post koji omogu uje tijelu da se temeljito o isti; kad je toksemija jednom odstranjena, ne e više biti ni alergi ne reakcije na jagode (ili nešto drugo).

Anemi nost: 61, 68, 2, 28, 30, 25, 29, 31, 46, 55, 48, 85

Nedostatak crvenih krvnih zrnaca ili crvenog bojila krvi. Razlog tome je loša navika da se godinama hranimo uglavnom živežnim namirnicama koje sadrže u sebi molekule kalcija i oslale molekule u neprirodnom stanju, npr. hrana iz konzerve, proizvodi od škroba i pasterizirano mlijeko. Uzimanje jetrenog ekstrakta - oralno ili putem injekcije - smatralo se ranije lijekom. Zbog štete koju ti ekstrakti nanose bubrežima, razvija se kod nekih bolesnika prije ili kasnije Brighlova bolest (akutna i kronična upala bubrega s izlu ivanjem bjelan evine u mokra i, nefritis).

Angina pectoris: 61, 2, 30

Stezanje i jaki bolovi u predjelu srca kao posljedica ne isto e u krvi, a esto i kao posljedica opasnih plinova u debelom crijevu.

Apendieit: 1, 2, 30, 61

Upala crvolikog produžetka na donjem dijelu slijepog crijeva, prouzro ena pretjeranim nagomilavanjem otpadnih tvari u debelom crijevu koje se ne izlu uju. Apendieit je žljezda ija izlu ina bi trebala neutralizirati prekomjerno truljenje i bolesno širenje bakterija u debelom crijevu, što može imati štetne posljedice na debelo crjevo.

Apopleksija: 61, 62, 2, 28, 39

Iznadan prekid funkciranja nekog organa (plu a, srca ili mozga), redovito pra en onesvješ ivanjem. Svodi se na ne isto u u krvnim sudovima, npr. na anorganski kalcij, ako godinama konzumiramo proizvode od škroba i masne prehrambene artikle. Kao suuzro nici javljaju se za epljenja u donjem dijelu crijeva i upijanje otrova kao posljedice zapljenja. Dnevno ponavljana klistiranja i stroga prehrana iz svježih, sirovih živežnih namirnica s najmanje dvije litre soka na dan zacijelo su najbolji lijek protiv apopleksije.

Artritis: 22, 61, 6, 37, 30

Kostobolja, ulozi, giht, upala zglobova koja nastaje uslijed odlaganja anorganskog kalcija u hrskavici zglobova, što je pak posljedica pretjeranog uzimanja koncentriranih ugljikohidrata. Pro itajte poseban odlomak o toj temi.

Astigmatizam: 1, 61, 30, 50

Nepravilnost o ne rožnice i le e zbog ega u oku nastaje nejasna slika. Taje bolest prouzro ena pomanjkanjem živototo-

nosne, organske molekule u hrani kojom se hrani organ vida. Otpadne tvari u organizma i žlijezdama koje imaju neposredan utjecaj na o i samo poja avaju te smetnje. Jetra, žu ni mje-hur, guštera a, štitnja a i debelo crijevo - sve su to žlijezde i organi ije loše funkcioniranje neposredno i direktno doprinosi svakoj smetnji organa vida.

Astma: 61, 11,37,60.41

Nestašica daha, napadi teškog i kratkog disanja, ekstremne poteško e s disanjem uslijed skupljanja sluzi u bronhijima. Bolesnici koji slijede zakon prirode nemaju nikakvih poteško a s oslobo anjem od te kazne koja ih je snašla zbog užimanja prehrambenih artikala što stvaraju suvišnu sluz. Kad je ovjek jednom izlije en od astme, može opet zadobiti tu bolest, ako jede prevelike koli ine bijelog kruha i proizvode od mljeka, te ako piye puno kravljeg mljeka. Gotovo sve vrste koncentriranih ugljikohidrata i svi mljije ni proizvodi, sirevi itd. dovode nas u napast da ponovno prizovemo tu opaku bolest. Alcrgijski testovi, medikamenti poput "lijeka za sve", pretrage krvi i pljuva ke u pravilu samo pogoršavaju tu stvar. Uzrok astme je sluz. Pro itajte odlomak o hrenu.

Bjelotok (leukoreja): 61, 11, 30, 2, 40, 41, 60, 59

Prekomjerno stvaranje sluzi ili skupljanje sluzi u ženskim spolnim organima.

Bolest jetre: 30, 61, 1, 29, 40, 46

Posljedica pretjeranog konzumiranja neprirodnih i koncentriranih proizvoda sa škrobom i še erom, masti i mesnih proizvoda. Pivo, vino i likeri tako er su uzro nici bolesti jetre.

Bolest žu i: 61,30, 40

Posljedica nedostatne probave masno a i pretjeranog vre-jja u tijelu zbog nedovoljnog izlu ivanja žu i i posredovanja izlu evinajetri. Alkoholna pi a, uklju ivo i pivo, prouzro uju degenraciju jetre i esto kroni ne probavne smetnje. Pe ene i masne živežne namirnice su naj es i uzroci bolesti žu i.

Bolovi u križima: 61, 30, 1, 2

Postoje brojni uzroci tih bolova. Najbolje se u tom pogledu posavjetovati s nekim dobrim kiroprakti arem koji primje-njuje prirodne metode uglavljinjanja i namještanja ki me. On mora biti u stanju procijenili radi li se o bolovima križobolje koje je prouzro ilo za epljenje ili o križobolji prouzro enoj pomicanjem kralježaka u ki mi ili na vratu.

Bronhitis: 61,45,11,30, 1, 37, 60,41

Upala bronhija uslijed prevelike sluzi u tijelu. Priroda nas preko bronhitisa upozorava na pretjerano skupljanje otpadnih tvari u tijelu.

Ukoliko ne obra amo pažnju na to upozorenje, priroda e temperaturu možda podi i do vru ine, ne bi li spalila to sme e. Ukoliko ne obra amo pažnju ni na to upozorenje i ne-mamo pravog interesa za svoje stanje, priroda nas snabdjeva bakterijama kao strvinarima, što može dovesti do prehlada, gripe ili upale plu a. Interesantno je i zanimljivo promatrati kako brzo se žrtva može oporaviti od takvih stanja, ako pri-mjenjuje ispiranje crijeva i klistiranje. Pro itajte lanak o odstranjenju otrova.

Bruh, kila: 61, 1,2, 15.30

Ispadanje pojedinih dijelova trbušnih organa iz trbušne šupljine - posvema ili djelomi no. Uzrok tome je nedovoljna rvsina okolnog vezivnog tkiva i miši a.

Bubrežni kamenci: **23,30,61,40, 29, 28, 59** (u aši vru e vode)

Anorganska supstancija, uglavnom kalcij iz koncentrirane hrane bogate škrobom, koja se u bubrežima pretvara u kamence.

Bubuljice: 61,6, 30, 1,47

Toksi na taložna tvar koja pokušava kroz kožu napustiti tijelo. Jedna od prirodnih metoda jest temeljito iš enje organizma, po mogu nosti ve u djelinjstvu.

Ciroza jetre: 1,61,30

Neposredna posljedica preoptere enja jetre uslijed probave prevelikih koli ina proizvoda od škroba, prije svega bijelog brašna, koji dovode do otvrđnu a tkiva jetre.

Cistitis (katar mokra nog mjehera): 30, 61, 40, 29, 51

Upala mokra nog mjehera. Pro itaj odlomak o poteško a ma s mjeherom.

irevi (osobito irevi želuca): 61,1, 30, 5, 37, 6

Bolest uslijed nedovoljne ishrane, prouzro ena bolesnim tkivom. irevi su posljedica probave pogrešno sastavljenih živežnih namirnica koje podliježu stanju vrenja i truljenja. Bolest se može svoditi i na pretjerane brige te na ostale negativne suuzro nika o kojima opširnije govorim u odlomcima o "raku" i "tumorima".

Difterija: 61,2, 40,30,47

Bolest koju karakterizira upala sluznica ždrijela, stvaranje i širenje diflerijskih bakterija, ponekad nakon odstranjenja nep anih krajnika. Povoljno tlo za širenje bakterija ini gomilanje otpadnih tvari kao posljedica nedovoljnog izlu ivanja iz

tijela te kao posljedica hrane koja se zbog svoje neprirodnosti ne može apsorbirati - prije svega proizvodi sa škrobom - koji otežavaju kolanje krvi. Uredno tijelo i ista krv ne moraju se pribojavati difterijskim bakterijama.

Ako se u tijelo, pod sumnjom daje zaga eno difterijskim bakterijama, ubrizgava protutrov ili antitoksin, a da se prethodno nisu poduzele mjere prirodnog iš enja i zaštite u obliku ispravne organske hrane, onda je to o iti znak pomanjkanja znanja o bakterijama i njihovo ulozi u prirodi.

Dijabetes (še erna bolest): 61, 2, 57, 50, 40, 84, 85

Bolest kod koje je primamo poreme ena mijena (pretvorba) ugljikohi rata, a sekundarno i mijena masti i bjelan evina uslijed nezadovoljavaju eg funkciranja guštera e. Uzrok leži u pretjeranom uzimanju koncentriranih živežnih namirnica sa škrobom i še erom. Pro itajte odlomak o sokovima od zelenih mahuna gdje se govori i o inzulinskim injekcijama.

Dispepsija: 61, 1,2, 30, 15

Probavna smetnja kao posljedica prevelike kiseline u probavnom traktu.

Disurija:30, 1,40, 59

Smetnje pri mokrenju, bolno izlu ivanje mokra e.

Dizenterija (srdbolja): 6, 61, 30, 1

Proljev kao posljedica nagomilavanja sluzi i drugih otpadnih tvari. Ispiranje crijeva, a katkada i odstranjanje otrova (kao stoje opisano) od velike su pomo i, ako se pritom piye dvije do tri litre svježih sokova na dan.

Dje ja paraliza: 61, 40, 32, 1, 2

Poznata i kao dje ja uzetost ili poliomiyelitis.**Upala** sivoga

tkiva le ne moždine. Nipošto ozbiljna i esta bolest, kao što nam se ini sude i po strci koja se stvara oko nje. Virtis koji prouzro uje tu bolest ne može egzistirati u zdravom tkivu. Kad se ta bolest jednom ustanovi, prvi korak u lije enju je gladovanje, kako bi se otpadne tvari odstranile iz tijela.

Oprez se sastoji u ispravnoj prehrani, dakle u tome da uzimamo životonosnu, organsku hranu koja nije kuhanja ili prerava ivana. To se pokazalo prijeko potrebnim za vra anje tijela u normalno stanje. Primjena lijekova, putem injekcija ili na neki drugi na in, može napredovanje osujetiti, jer u tom sluaju ne mogu se stanice i tkivo domo i svog zdravlja. Vjerojatno se mnogi slu ajevi dje je paralize mogu prije svesti na probavu mlijeka, še era, škroba, žitarica i limunade koja u sebi sadrži uglji nu kiselinu, nego na bilo koji drugi uzrok.

Duhovna bolest: 61,37,30,1, 15, 2, 40, 59

Poreme aj živ anog sustava prouzro en prevelikim kolli inama otrova u tijelu i pomanjkanja organskih hranjivih tvari. Suuzro nici te bolesti naj eš e su duhovni pritisci na temelju straha, ljutnje i sli nih preuzetnosti.

Ekcem: 61,2,30,15

Kožno oboljenje popra eno svrbežom i pojavama vori a, gnojavica i ljkuska. Posljedice prevelike kiseline u limfnoj žljezdi. Ali i posljedica odstranjivanja otpadnih tvari kroz pore na koži umjesto kroz bubrege i crijeva. Pro itajte odlomak o furunkulima (potkožnjacima).

Elefantijaza: 61,30, 32, 40

Bolest odebljanja kože i potkožnog tkiva (slonovska koža), osobito na glavi, rukama i nogama, koja se javlja uslijed upale i sputanosti limfne žljezde, naj eš e prouzro ene otpadnim tvarima u tijelu.

Emfizem: 87

(Rije u prijevodu zna i napuhlinu). Pretjerano proširenje plu a nagomilavanjem zraka ili plina u njima.

Encefalitis: 61,30, 40,37

Upala mozga kao posljedica poreme enog ili bolesnog živ anog sustava. 60 grama soka od peršina triput na dan - ujutro, o podne i nave er - te nekoliko puta ponovljeno klistiranje pokazalo se nazu inkovitijim u lije enju.

Enureza: 30, 40, 29

Nehoti no mokrenje (u snu), nemogu nost zadržavanja mokra e, naj eš e prouzro eno anorganskim kristalima oksalne kiseline u bubrežima ili mjehuru. Pro itajte odlomak o oksalnoj kiselini.

Epilepsija (padavica): 61, 15, 2, 30, 40

Bolest koja se o ituje u iznenadnim napadajima gr eva i gubitka svijesti. Uzrok joj je preveliko trovanje i gladovanje živ anog sustava. Ponekad su joj uzro nici gliste u debelom crijevu. Primjer za to bila je dvadesetišest godišnja žena. Poslije dvadesetiosmog uzastopnog dnevнog ispiranja crijeva izašla je iz debelog crijeva masa glista veli ine muške šake. Nekoliko dalnjih ispiranja dovelo je do iste stolice te se epilepti ki napadaji nisu nikad više ponovili. To bi mogla biti puka slu ajnost, ali su mnogi sli ni slu ajevi nesumnjivo pou ni.

Furunkul: 61, 30, 55

Jajoliki ir (poganac, potkožnjak) prouzro en ne isto om u krvi. Ne isto a dovodi do bakterijskih infekcija preko znojnih žljezda ili donjih dijelova dlaka. Primjena sulfamida i ostalih lijekova može imati vrlo štetne posljedice.

Furunkul nije nikakva infekcija kože. ve jednostavno otpad kojeg tijelo nije moglo izbaciti kroz ostale kanale za izlu ivanje, bilo zato što su za epljeni otpadom, bilo zato što su zbog pomanjkanja ispravne hrane i njege degenerirani i nemoni. Kad tijelo ne uspijeva otpadne tvari odstraniti putem glavnih organa za izlu ivanje, tada priziva u pomo sveukupan sustav izlu ivanja. A taj sustav sastoje se izme u ostalog i od kože i pora na koži.

Gastritis: 61,15, 30

Upala želu ane sluznice. Bolest koja nastaje uslijed preteranog stvaranja plinova u tijelu. Uzrok tome su pogrešne kombinacije živežnih namirnica. Svi proizvodi od brašna, žitarica i še era mogu izazvati gastritis, a uživanje alkohola stvar samo pogoršava. Jaki za ini od paprike, senfa, octa, duhana ild, tako er su odgovorni za te patnje. Sirove živežne namirnice zacijelo su najkorisnije.

Giht (ulozi, kostobolja, upala zglobova): **61, 2, 30, 29, 15, 40, 59**

Upala zglobnih ahura, ili kostiju, ili hrskavice. Uzrok bolesti je prekomjerno konzumiranje alkohola i drugih nadražajnih sredstvava, kao i preteška hrana.

Glavobolje: 61, 2,30, 55, 15

Glavobolja je samo jedan od preko **200** simptoma koji ukazuju na to daje tijelo preoptere eno otpadnim tvarima. To je upozorenje prirode da treba tijelo temeljilo o istiti, kako bi se ponovno uspostavila ravnoteža i kako bismo se oslobođili previšokog pritiska krvi u glavi.

Gluho a: 61, 11,40,41

Naj eš e se svodi na sluz u slušnim kanalima. Može biti

prouzro ena i pritiskom lubanje na živce i krvne sudove koji su povezani sa slušnim kanalima. Kiropraktika lubanje (kranionopatija) može katkada prona i izlaz iz takvog stanja.

Gljivi na oboljenja: 61, 30, 1

Nožne gljivice, koje se stvaraju izme u i ispod nožnih prstiju, kad nam noge ne dišu kako bi trebale, prava su gozba za sve kožne gljivice, a kruna svega je stvaranje prevelike kiseljine koja se skuplja u donjim ekstremitetima. Kožne gljivice su izvanredni ugostitelji; one skupljaju goste gdje god je to mogu e, sve dok kiselinu u nogama uvaju vrsto zatvorene kožne cipele i tako onemogu avaju rastvaranje otrova.

Klju za odstranjivanje nožnih gljivica leži u stoje mogu e ve em zra enju stopala. Sandale se zbog svog povoljnog djelovanja ne samo za noge, nego za itavo tijelo, danas sve više cijene i vrednuju. Kiša i snijeg manje su štetni, ako ovjek nosi sandale umjesto cipela i gležnja a.

Gonoreja (triper, kapavac): 61, 15, 30, 40, 76, 59

Posljedica razmnožavanja gonokokne bakterije. Uzroci bolesti su ne ista krv i raspadljivi proizvodi - obi no koncentrirani u podruju spolnih organa - kao pogodno tlo za razmnožavanje spomenutih bakterija. Lije nici u Francuskoj otkrili su da je za lije enje ove bolesti vrlo korisno ulje od sandalovine u rastopivim tabletama.

Gnojaviea: 61,2,30, 40

Ekcem koji je pra en vru icom. Uzrok je isti kod obi nog ekcema i gnojavice.

Gr evi: 61,30

Kod gr eva u crijevima na djelu je stvaranje plinova do kojega dolazi zbog pogrešne kombinacije živežnih namirni-

ca. Greve u mišiima obišu prouzrokuje mokra na kiselina koja se nakupila u prevelikim kolonama.

Gripa: 61, 11, 2, 30, 41, 55

Prouzrokuje pretjeranim pohranjivanjem otpadnih tvari iz tijela i hrane. Taj otpad plodno je tlo za razmnožavanje bakterija i nastajanje bolesti koja pogodi a prije svega dišne puteve. Gripa je prouzrokuje vrućinom i nervnom iscrpljenosti, te općenitom osjećajem slabosti.

Guša: 61, 59, 2 (uz dodatak etvrti žličice praška od algi, morske salate ili crvenih algi)

Povećanje štitnja uslijed nedostatka organskog joda u prehrani. Uzimanje kemijskog joda i kemijski proizvedenog kalijskog joda štetiti tijelu, budući da su to anorganske tvari koje se s vremenom nagomilavaju na štetu tjelesnog tkiva. Najbolji organski jod sadržan je u crvenim i ostalim algama (proiti odlomak o morskim algama).

Hemoroidi: 62, 61, 2

Zgušnjavanje krvnih fibrina ili vlakanaca u krvi i krvnim sudovima donjeg dijela debelog crijeva kao posljedica pretjeranog konzumiranja kruha i ostalih proizvoda od žitarica i škroba. Odstranjivanje hemoroida pomoći u nožu ili pomoći u elektri ne igle nema velikog smisla. Ponovno pojavljivanje hemoroida prije ili kasnije gotovo je neizbjegljivo, ako ih se odstranjuje na taj način, a da se ovjek ne pita o samim uzrocima, da ne vodi brigu o zdravlju i otpadnim tvarima u krvi.

Hodkinova bolest: 61, 27, 29, 46

Natoklina limfnih žlijezda i krajnika u neposrednoj vezi sa poremećajem slezene. Posljedica nedostatne, neuravnotežene prehrane. Jedva da postoji nadanja nakon primjene rendgenskog

zrajenja ili radija, **budući** da je ovjek nemoguće postići i konačan rezultat. To vrijedi i za radioaktivne tvari. Po mom iskustvu do umiruju ih rezultata, to znači da djelomično do dugotrajnog poboljšanja, ali nipošto do konačnog izlječenja, možemo doći jedino tako da odstranimo otroke iz tijela i pridržavamo se stroge, uravnotežene i ispravno pripremane sirove hrane i svježih sokova.

Hunjavica: 61, 11, 30, 40, 15, 50, 41

Abnormalno stvaranje služi uobičajeno, nosu i dišnim putevima uslijed pretjeranog uzimanja mlijena i proizvoda te proizvoda od žitarica i škroba. Po mom iskustvu treba izbjegavati injekcije. Proiti odlomak o astmi koji se odnosi i na hunjavicu.

Impotencija: 15, 1, 30, 27, 40, 31, 59

Spolna nemotljivost, smetnja kod obavljanja spolnog acta.

Iscrpljenost: 1, 61, 30

Znak da stanice u tijelu ne sadrže dovoljno hrane za životonosne molekule, kako bi mogle posredovati svježu energiju koja nam je potrebna. Iscrpljenost je preteća mnogim bolestima. Kumulativno djelovanje iscrpljenosti sastoji se u razaranju stanica tkiva i naknadnom nagomilavanju otpada u tijelu. Ukoliko se taj otpad ne odstrani, on služi kao hrana bakterijama. Mir, spavanje, iščišenje debelog crijeva i sokovi dokazali su se kao najbolja metoda za prevladavanje iscrpljenosti.

Išjas: 30, 61, 40, 28, 29, 59

Upala živca koji se nalazi kod križa pa ide stražnjom stranom noge, prouzrokuje pretjeranim kolonama taloga u tijelu.

Karijes (truljenje) zuba: 61, 48, 55, 46, 1

Raspadanje uslijed pomanjkanja organskih, životonosnih molekula u hrani. Pretjerano trošenje mlijeka, škroba i še era u hrani glavni su razlozi karijesa.

Kašalj, 11,61,30

Nastaje onda kad tijelo pokušava izbaciti sluz iz dišnih puteva. Lijekovi protiv kašlja esto su izvanredna sredstva za to da e nas kašalj mu iti i ubudu e; ta sredstva pripadaju kanalizaciji. Pro itajte odlomke o prehladama. Krastavci s istim ili razblaženim sokom limuna ublažavaju kašalj.

Katalepsija: 61,2, 40, 30

Uko enost miši a kao znak duševnog poreme aja, prouzro ena pogrešno hranjenim živcima.

Katar: 61,11,30,41,60

Upala sluzne opne nekih organa kao posljedica nesposobnosti tijela da prihvati u sebe mlijeko i koncentrirane proizvode sa škrobom.

Kolika: 61,30

Bolni gr crijeva uslijed plinova, do kojeg dolazi naj eš e uslijed pogrešnih kombinacija živežnih namirnica i nagomilavanja otpadnih tvari u tijelu. Djeca koja odrastaju na sirovoj hrani i sirovim sokovima nemaju straha od kolika. Po mom iskustvu najbržu pomo pruža ispiranje i klistiranje crijeva.

Konjunktivitis: 61, 50, 1, 59

Upala o ne spojnice, kapaka.

Koprivu ja a (urlikanja): 61, 2,30, 15, 1

Svrbljivi kožni osip. Prevelika kiselina ti tijelu koju or-

ganizam pokušava izlu iti kroz pore na koži. (Usporedite s odlomkom o alergijama).

Koreja (plesanje u kolu): 61, 2, 30, 40

Stanje psihi ke egzaltacije s gr enjem miši a i neobi nim pokretima udova, glave i lica. Rješenje valja potražiti u odstranjenju otrova iz tijela, a to se može posti i ako se ovjek podvrgne totalno sirovoj prehrani iz svježeg povr a, salata, vo a i oraha.

Kosa: 53, 66

Pro itajte odlomak o lucemi.

Kozice (boginje): 61, 30, 1, 2, 37, 40, 53, 55

Ogromne koli ine gnojnih otpadnih tvari dovode do toga da se u njima razmnožavaju bakterije odgovorne za tu bolest. Nakon prvog razmnožavanja bakterije napuštaju tijelo kroz pore na koži. Dobro informirana osoba zna da injekcija protiv te bolesti ne samo da ništa ne vrijedi, ve je vrlo opasna u pogledu posljedi nog djelovanja. Govorilo se daje mnogo više ljudi koji su primali injekcije s gnojnim infuzijskim tvarima uzetim iz krava postalo zakržljalo ili na neki drugi na in osaka eno, nego što je bilo smrtnih slu ajeva prouzro enih tom boleš u. Tijelo koje je isto iznutra i izvana, koje je ispravno hranjeno životonosnom hranom i obilnim koli inama razli i tih svježih sokova, ne može biti rasadnikom bakterija te ostaje imuno protiv te bolesti.

Krvni tlak, visoki: 61, 2, 30, 15

Posljedica zaga enosti krvnih sudova. Glede zaga enja krvnih sudova postoji nekoliko mogu ih uzroka: 1. injekcije i lijekovi koji se uzimaju iz zdravstvenih ili nekih drugih razloga; 2. taloženje anorganskih molekula u krvi koje se dobivaju

putem kuhanih ili prera ivanih živežnih namirnica, prije svega koncentriranih škrobnih i še ernih proizvoda; 3. otpadne tvari koje su ostale u organima za izlu ivanje i kanalima.

esta pojava visokog krvnog tlaka u obiteljima ne može se tuma iti kao nasljedna bolest, kako to neki ljudi pogrešno shva aju, kao da se radi o poklonu koje dijete dobiva zahvaljuju i degeneriranom stanju maj ine krvi (kao posljedice uzimanja anorganskih živežnih namirnica). Jedina nasljedna osobina je na in i kvaliteta prehrane koje obitelj u cijelosti podržava. Ako ta prehrana sadrži previše kuhanih živežnih namirnica i koncentriranih ugljikohidrata, sasvim je razumljivo da e ve ina, ako ne baš svi lanovi obitelji imati problema s visokim krvnim tlakom.

Krvni tlak, niski: 61, 2, 30, 1, 29, 15

Svodi se poglavito na pomanjkanje životonosnih tvari. A do pomanjkanja dolazi kad se jede isklju ivo ili pretežno kuhania i prera ena hrana, kad u prehrani nema svježih sirovih sokova od povr a koji mogu brzo i djelotvorno obnoviti crvena krvna zrnca. Vrlo ozbiljan suuzro nik niskog krvnog tlaka je tako er nedostatak primjereng i zadovoljavaju eg mira. Svaki sat spavanja prije 22 sata vrijedi više od dva sata spavanja ujutro.

Postoje tri tipa spava a, od kojih je prvi naj eš i:

1. Spava dubokog sna prije pono i
2. Spava dubokog sna oko pono i

3. Spava dubokog sna u ranim jutarnjim satima. Ovo me ne zna i ništa spavanje oko pono i, njemu treba spavanje na prijelazu izme u no i u novi dan.

Pušenje i alkoholna pi a glavni su uzroci visokog i niskog krvnog tlaka.

Leukemija: 1, 26, 48, 53

Ekstremno brzo širenje bijelih krvnih zrnaca koje dovodi do uništavanja crvenih krvnih zrnaca. Uzrok je nedostatak organskih molekula u hrani - previše kuhanie hrane, previše škroba i še era, previše mesa, a nedovoljno svježih sokova, sirovog povr a i vo a.

Malaria: 61, 11, 1, 30, 41, 15

Posljedica ne isto e u krvi i pretjeranog skupljanja otpadnih tvari u tijelu, ako se ovjek zadržava ili kre e u zaga enom, nezdravom ozra ju, tako da životinjski paraziti i bakterije mogu prije i u njegovo tijelo i širiti se u njemu.

Dok neki ljudi, pogoneni malarijom, svoje tijelo obi nasi uju kininom, atabrinom i ostalim lijekovima, miemo radije izvršiti nužno potrebno odstranjivanje otrova iz tijela (pro itaj odlomak o odstranjivanju otrova), kako bismo tijelo oslobođili od spomenutih otrova.

Malteška groznica: 61, 30, 20, 22, 23

Jedna od metoda koju primjenjuje priroda za spaljivanje otpadnih tvari u tijelu. U tom sluaju bakterije koje aktiviraju raspadanje otpadnih tvari, slikovito re eno, vrše ulogu "potpaljiva a" koji podiže temperaturu u intervalima, a ponekad i kontinuirano. Ako nema otpadnih tvari, nema ni groznice! Bakterije malteške groznice razmnožavaju se u pasteriziranom mlijeku.

Mastoiditis: 61, 32, 2

Posljedica gomilanja sluzi u podruju sljepoo ne kosti lubanje iza uha koja izaziva upalu. Mastoiditis se javlja ve u djetinjstvu ako se hranimo s mnogo kravlje mlijeka - pogotovo pasteriziranog - i ako jedemo puno bijelog kruha, žitarica, kola i ostale proizvode od brašna. Najbolja metoda

da se zaštitimo od mastoiditisa jc po mom iskustvu izbjegavanje spomenutih živežnih namirnica. Pri itajte odlomak o prehladama.

Melankolija: 61, 7, 2, 30, 15, 37

Stanje zalrovanosti u dijelovima tijela te u neishranjenom živ anom sustavu koje dovodi do sumornog snatrenja. Nedostatak samopouzdanja.

Meningitis: 61, 30, 2, 1

Upala mozgovnih opna. Prisutnost meningokoka u organizmu kao posljedica nagomilavanja otpadnih tvari u kojima se te bakterije razmnožavaju. Ako je tijelo zdravo, bakterije ugibaju zbog nedostatka hrane ili napuštaju organizam bez ikakvog nanošenja štete.

Menopauza: 61, 32, 73, 30, 2

Kazna koju žene plaјu zato što su polovicu životnog vijeka (40 do 50 godina) jeli štetne živežne namirnice koje ne mogu prehraniti krv i ostale dijelove tijela, tako da je nemogu a bilo kakva brza i postojana regeneracija.

Menstruacija: 61, 59, 30, 68, 2

Prouavanje slikovitog "Prikaza endokrinih žljezda", oemu je ve bilo rije i, otkriva nam nekoliko glavnih uzroka menstrualnih smetnji (pro itaj odlomak o žljezdama).

Migrena: 61, 2, 30, 15, 47, 37

Ne ista krv i pothranjenost živ anih centara dovode do intenzivnih bolova - obično samo na jednoj strani glave - koji doti nog ovjeka ine bezvoljnim i deprimiranim.

Mokrenje u krevetu: 30

Ta bi navika male djece trebala nestati u prvoj ili drugoj godini života. Ukoliko nije nestala, nemojte djetetu davati nikakve napitke poslije 16 sati, ali mu dozvolite preko dana da piye do mile volje. Pratite zbivanja i utvrđite kad se otprilike djetetu doga a mokrenje, probudite ga sljede e no i deset do 20 minuta prije log vremena, i nastavite s bu enjima sve dotele dok se dijete samo ne probudi u odre eno vrijeme. Kuhani špinat i rabarbara produžuju trajanje te loše navike, budu i da anorganski kristali oksalne kiseline nadražuju bubrege.

Mrena na oku: 1, 61, 50

Pro itajte odlomak o soku od endivije i mreni na oku.

Multipla skleroza: 61, 40, 59, 2, 1

Degenerativno stanje živ anog sustava prouzro eno izglađnjelim stanicama živ anog sustava, mozga i le ne moždine. Ta bolest je klju ni dokaz razarala kog djelovanja proizvoda od škroba i žitarica na ljude. Nakon pedesetogodišnjeg opažanja moram ustvrditi da se nikad nije postiglo dugotrajno poboljšanje, ako su pacijenti i dalje jeli kruh, žitarice i ostale proizvode sa škrobom. Alije zato mnogim ljudima pomoglo kod oporavka, ako su izbjegavali spomenute živežne namirnice, uklju uju i i meso, te su umjesto njih jeli sirovo voće i povrće, te pili dvije do tri litre svježeg soka i podvrgavali se estom ispiranju crijeva.

Najve a opasnost kod te bolesti leži u tome što se taj program ne može dosljedno provoditi te zbog toga dolazi do sekundarnih infekcija.

Nedostatak kisika: 61, 30, 37, 46, 55

Nedovoljna asimilacija kisika zbog pomanjkanja organskog željeza u organizmu.

Nerritis: 30, 61, 40, **29, 59**

Upala bubrega do koje obично dolazi zbog pretjeranog stvaranja kiseline.

Nervoza želuca: 23 (u aši vruće vode), **61, 1, 30, 15**

Posljedica neispravne probave zbog pogrešnog sastava živežnih namirnica. Može nastati i kao posljedica stresa, briga i straha.

Nervoza: **61, 37, 30, 40, 15**

Razdražljivost određenih živanih centara prouzročena pomanjkanjem organskih, alkalijskih živežnih namirnica.

Nesanica: **61, 37, 22, 30**

Stanje u kojem ovjek ne može zaspasti. Uzrok je u živanoj napetosti ili u prevelikim količinama kiseline u organizmu.

Neuralgija: **61, 37, 30, 40**

Jaki bolovi nekog živca kojemu nedostaju hranjive tvari.

Neurastenija: **61, 37, 2, 30, 40, 55**

Funkcionalna iscrpljenost živanih sustava uslijed nedovoljnog opskrbljivanja organskom hranom. Simptomi se pokazuju u trajnoj živanoj napetosti, brigama, strahu ili pretjeranom radu.

Neuritis: **23, 30, 61, 40**

Obično posljedica nataloženih tvari koje potiskuju živce i mišiće, izazivajući jake bolove. Glavni uzrok te patnje jest probava mesa. Meso proizvodi tolike količine mokraće kiseline da su mišiće prezasićeni njome te se naposljetku pojavljuju stvarati kristali.

Nimfomanija: **61, 2, 30, 15, 29, 40**

Spolna nezasitnost kod žena uslijed pretjeranog konzumiranja začina, alkohola, duhana ili pak uslijed pogrešne kombinacije živežnih namirnica. Ponekad prouzročena funkcionalnim smetnjama i tjelesnim anomalijama organa; i jedno i drugo može se s lakoćom korigirati.

Orhitis: **30, 61, 40, 29, 37, 59**

Upala mošnji (muda) prouzročena pretjeranim pohranjivanjem otpadnih tvari u organizmu, a katkada i njihovom zlouporabom.

Ospice: **61, 30, 1, 2**

Virus ospica razmnožava se u sluzi, pogotovo u sluzi koja nastaje iz otpadnih tvari probave mlijeka te koncentriranih proizvoda sa škrobom i šećerom. Ukoliko ne bi bilo tog rasadnika, virus ne bi mogao egzistirati. Kad se neko dijete hrani kravljim mlijekom, žitaricama, kruhom i pudingom, ne može se očekivati ništa drugo do razmnožavanja tog neznačajnog virusa. Teška hrana, žitarice i mlijeko najbolje su tlo za razmnožavanje bakterija. Masti tjeraju otrov u kožu i preko nje natrag u tijelo te će se prije ili kasnije ponovno pojaviti u ovom ili onom obliku neke bolesti.

Dijagnoza odoka bolje je to dokazala od svih laboratorijskih metoda do kojih smo doprli. Ista obrada koja se vrlo uspješno primjenjuje kod prehlada jednako je djelotvorna i kod ospica.

Ovapnjenje arterija itd.: **61, 2, 80, 28, 55**

Posljedica nedostatka životonosnog, organskog kalcija, a istovremeno prevelike količine anorganskog kalcija u hrani; krvni sudovi gube elastičnost i u žilama se zgrušava krv. Taloženje anorganskog kalcija pretvara elastične stijenke krvnih

sudova u ovapnjene cijevi. Jedino priroda može takvo stanje uz suradnju bolesnika izlje iti na najprimjereniji i najbolji na in.

Parodontitis: 61, 1, 2, 30

Upala zubnog mesa i klimanje zubiju. Uzrok je preveliko gomilanje otpadnih tvari u itavom tijelu te nedostatak životonosne, organske hrane.

Pareza: 61, 2, 40, 30, 6, 47

Utrnu e, neosjetljivost dijelova tijela, djelomi na uzetost, kljenut. Funkcionalna nesposobnost moždanih živaca da koordiniraju rad svih dijelova tijela. Uzrok je nedostatak ispravne organske hrane.

Pijesak (krupica): 30, 40, 59, 23 (u aši s vru om vodom)

Anorganska tvar - prije svega anorganski kalcij iz kruha i drugih koncentriranih proizvoda sa škrobom - koja stvara u bubrežima zrnatu izlu inu.

Polipi: 61,1

Petljasta izraslina sluznice ili kože, naj eš e u nosu, crijevu i maternici. Upala ili nateklina krajnika ždrijela, nepca ili samog tkiva krajnika ždrijela. Uzroci su preobilna sluz u tijelu i otpadne tvari u donjem dijelu crijeva koje nastaju kad se pije puno mlijeka i jede hrana koja sadrži previše škroba i še era.

Poteško e s bubrežima (prevelika koli ina mokra ne kiseline): 30, 61, 1,40,29, 28, 59

Posljedica nedovoljnog izlu ivanja otpadnih tvari koje nastaju pretjeranom probavom mesa. Pivo, vino i liker glavni su uzroci nici poteško a s bubrežima.

Poteško e s grlom: 61, 1 L 30, 1

Obi no se svode na pretjeranu sluz u grlu koja je naj eš e prouzro ena pretjeranim konzumiranjem mlijeka, škroba i še era.

Poteško e s mjehurom: 30, 61

Stanja razdraženosli u tom organu obi no su posljedice prevelike kiseline koja se nagomilava kroz probavu prehrabnenih artikala koji ostavljaju za sobom kisele, nedovoljno probavljenje ili nerastopljene proizvode - na primjer kristale mokra ne kiseline uslijed probave mesa i kristale oksalne kiseline uslijed probave kuhanog špinata ili rabarbare. Pustimo li te kristale rasti, mogu prerasti u kamence.

Odstranjivanje tih kamenaca spaljivanjem, operacijom, rendgenskim i radijskim zra enjem te raznim lijekovima još uvijek ne zna i da smo odstranili uzroke. Baš naprotiv - vjerojatno e se nakon toga stanje pogoršati. Pretjerano konzumiranje škroba tako er je jedan od uzroka. Upala mjehura može zadavati bolove kod mokrenja, što dovodi do ošte enja stijenki mjehura. Takvo stanje naziva se cistitis.

Kamenci mjehura mogu se stvarati unutar samog mjehura ili mogu dospijeti u njega iz bubreža. Pro itajte odlomak o bubrežnim kamencima. Poteško e s mjehurom kod muškaraca su naj eš e povezane s problemima prostate.

Poteško e s prostatom: 23, 30, 61, 1, 85

Mogu nastati kao posljedica ekscesa ili nedostatka životonosne hrane tijekom proteklih godina.

Prehlade: 61, 11,30,41,60, 23

Isto što i katar ili upala sluzne opne nekog organa (nosa, želuca, grla itd.), samo u nešto blažem i podnosivijem obliku. Ispiranje crijeva ili klistiranje pokazali su se osobito

u inkovitim u oslobo anju tijela od prehlada. Ako je moguće, dobro je poduzeti trodnevnu kuru odstranjivanja otrova - njena u inkovitost je naprsto nevjerojatna. Uostalom, što se ti e prehlada, oprez je bez dalnjega najjednostavnija stvar na svijetu. Kad se jednom latimo mukotrpog i mrskog išenja tijela od sluzi i otpadnih tvari tako što se priviknemo na hranu od sirova povr a, salata i vo a, nadopunivši je svježim sokovima, znajmo da je uzrok prehlada otklonjen. Lijekovi i razne injekcije profitabilne su za one koji ih pružaju, a ak je i mogu e, da neki od tih ljudi zapravo i ne znaju da su ta sredstva posve suvišna i nekorisna.

Prekomjerno debljanje: 61, 15, 30, 42

Pretjerano stvaranje masnih stanica i tkiva oko nekog organa.

Pretilost: 61, 1, 30, 15, 34

Pretjerana masno a tkiva, prouzro ena nepodnosivim kombinacijama živežnih namirnica i probavom velikih kolina proizvoda sa škrobom i še erom. Ponekad se svodi na smetnje u radu žlijezda. Pro itajte odlomak o žlijezdama.

U vezi s pretiloš u objavljujem vrlo zanimljivo izvješ e o gospodinu Bantingu:

"Pošto je godinu dana izbjegavao sve živežne namirnice bogate škrobom i mastima, te sva alkoholna pi a. uklju ivo i pivo, gospodin Banting je izgubio 17 kilograma i 30 centimetara u struku. Nakon sedam godina napisao je: 'Dajem vam asnu rije da nisam nikad ranije tako dobro živio kao što živim otkad se pridržavam novog plana prehrane, plana kojeg sam ranije smatrao po zdravlje nepromišljenim i opasnim pothvatom. Sada mije mnogo bolje, tjelesno i duševno, i raduje me injenica da klju zdravlja i blagostanja držim u svojim rukama ! "

Prolaps: 61, 2, 30, 40, 15

Nepravilan položaj nekog organa zbog pomaka ili spuštanja miši a, odnosno popuštanja veza koje ga drže. Uzrok bolesti je gubitak tonusa ili normalnog stanja napetosti miši a i živ anog sustava uslijed loše prehrane.

Proljev: 1, 2

Kad ovjek ništa ne poduzima glede pravovremenog išenja debelog crijeva, ono je prepusteno prirodnom išenju.

Proširenje vena: 61, 2, 30, 62, 15

Posljedica prehrane bogate koncentriranim proizvodima sa škrobom i še erom koja dovodi do slabljenja stijenki vena.

Psorijaza (svrab, šuga): 61, 30, 15, 1, 2

Naj eš e su to kolonije bakterija koje se hrane raspadlji vim, otpadnim tvarima te pokušavaju napustiti tijelo preko pora na koži što povla i za sobom razdraživo stanje.

Rahitis: 61, 1, 48, 37, 6, 30, 46

Nedostatak vitamina D a po svoj prilici i nedostatak angoranskog kalcija i drugih elemenata. Posljedice su poreme aji izmjene kalcija i fosfora koji dovode do slabljenja i izobliavanja kostiju.

Rak: 1, 61

Skupine ili gnijezda epitelnih stanica koje su napola izgladnjele zbog nedovoljnih koli ina organske hrane. Probava koncentriranih proizvoda od škroba te mesnih proizvoda samo pospješuje njihovo širenje. Pro itajte odlomak o soku od mrkve, gdje se temeljito govori o raku.

Uspostavilo se da je jedan od suuzro nika rakastih obolje nja i dugotrajna ljutnja.

Reuma: 23, 30, 61

Meso i proizvodi od mesa svih vrsta ne mogu se probaviti, a da pritom ne skupljaju prevelike koli ine mokra ne kiseline u tijelu. (Pro itajte odlomke o sokovima od mrkve, repe i krastavaca). Ako je ta mokra na kiselina pohranjena u tijelu, preuzimaju je miši i i prije ili kasnije ona se kristalizira. Oštiri kristali mokra ne kiseline esto su uzrok reumatskih bolova. Me utim, mnoga reumatska oboljenja nemaju uzrok u skupljanju mokra ne kiseline, nego u skupljanju ostalih taložnih tvari.

Sifilis: 61,30, 66, 62, 51,46

Oznaka kojom se ozna ava prisutnost spirohetnih bakterija u tijelu, kad se ondje nade dovoljno otpadnih tvari potrebnih za njihovo razmnožavanje. Te otpadne tvari obi no potje u od živežnih namirnica koje sadrže u sebi škrob, zatim od mesa i pasteriziranog mlijeka.

Siva mrena: 61,50, 1,40, 30

Žalosni veo preko o nih le a do kojega je došlo zato što organi vida, živci i tkivo, ne dobivaju dovoljnou koli inu hranjive tvari. Kirurški zahvat može doduše u nekim slu ajevima privremeno biti od koristi, ali je doista posve neupitna spoznaja da priroda može bolje i temeljitije obaviti taj posao od najstru nijeg ovjeka, pod pretpostavkom da bolesnik u potpunosti sura uje s prirodom. Pro itajte odlomak o soku od endivije.

Skleroza: 61,62,32,30

Otvrdnu e tjelesnog tkiva (usporedi: Multipla skleroza)

Skorbut: 61, 15,2,30, 29

Bolest koja se razvija uslijed uzimanja hrane siromašne

vitaminima, osobito uslijed pomanjkanja svježeg povr a.

Skrojuloza: 61,2, 15,40,30

Stvaranje gnoja u vratnim žlijezdama. Uzroci su anorgan-ske tvari u hrani.

Sljepo a:

Vidi odlomak Mrena na oku. Pro itaj odlomak o soku od endivije.

Spolne bolesti: 61, 30, 2, 15, 40, 29, 28

Svode se na neobuzdanost koja prouzro uje upalu te na oslabljene organe koji nemaju dovoljno organske hrane, što dovodi do poreme aja u funkciranju. Osim toga raspadljivi proizvodi omogu avaju razmnožavanje bakterija.

Sr ane tegobe: 61, 2, 30

Nastaju naj eš e uslijed ne isto a koje za epljuju krvne sudove te oni vrše prevelik pritisak na srce. Moramo znati da srce nije ve e od šake, teško je otprilike 280 grama, ali ono kod svakog stezanja ispumpava 170 grama krvi. To na prvi pogled nije puno, ali pod normalnim okolnostima je to otprilike 20.000 litara svakih 24 sata. Pod stresom ta se kolina može popeti i do 100.000 litara u jednom danu. Tijekom normalnog životnog vijeka od 70 godina koji se uglavnom provodi na sjede em radnom mjestu srce otkucava oko tri milijarde puta, emu valja dodati još 30% za takozvana stresna i druga optere enja. Nijedan ljudski mehanizam ne može dano-no no raditi, a da se unutar vrlo kratkog vremena ne raspade, ukoliko se na njega ne pazi mnogo bolje nego što mi pazimo na svoje srce i ostale dijelove tijela.

Sve stoje tijelu potrebno prima krv preko srca. Molekule škroba u kruhu, brašnu i ostalim proizvodima od žitarica esto

za epljuju naš krvotok, budu i da nisu rastopive. U takvom stanju predstavlja krv ogromno optere enje za srce i njegov mehanizam ispumpavanja, zbog ega nastaju sr anih tegobe. Poznato je tako er da jedan od suuzro nika sr anih tegoba može biti i pritisak plina u podru ju zakriviljenosti debelog crijeva. Moj "Prikaz terapije pomo u nožnih refleksivnih zona" pomogao je u otklanjanju mnogih sr anih tegoba.

Sterilnost: 61, 30, 1, 2, 29, 40, 48

Stanje koje se tu i tamo svodi na funkcionalne smetnje u tijelu. Op enito je prouzro eno nedostatkem životonosnih molekula u prehrani tijekom proteklih godina i nagomilavanjem otpadnih tvari u organizmu.

Sušenje kostiju: 61, 48, 55, 46, 1

Razgradnja koštanog tkiva kao posljedica pretjerane probave mlijeka i koncentriranih proizvoda sa škrobom i še erom.

Svrbež: 61, 30, 15, 1

Nelagodno stanje, naj eš e izazvano odre enim bakterijama koje pokušavaju napustiti tijelo kroz pore na koži. To dovodi do stvaranja bubuljica i intenzivnog svrbeža.

Šarlah: 30, 61, 68, 47, 66

Osve ivanje tijela zbog nagomilanih otpadnih tvari iz hrane i samog tijela, zato što se previše jede kuhanu hrana, a pre malo se koriste sirove živežne namirnice i piju svježi sokovi.

Tifoidnost (zaraza tifusnim klicama): 61, 30, 28, 1, 37, 6

Bolest koja nastaje zbog pomanjkanja odre enih organskih elemenata u tijelu, tako da se tifuzne bakterije mogu razmnožavati te izazvati mezenterijalnu groznicu, odnosno groznicu trbušne crijevne opne.

Tonzilitis (upala krajnika): 61, 30, 1, 2

Posljedica preoptere enja krajnika koja dovodi do upale. Krajnici ine prvu obrambenu crtu i njihova zada a sastoji se u tome da sprije e navalu prevelikih koli ina bakterija u tijelo, kad se otpadne tvari u njemu brzo nagomilavaju. Va enje krajnika isto je što i kastracija. Taj in utje e na osobnost, tako da dje aci ili odrasli muškarci esto postaju sli ni eunusima, a žene se esto pretvaraju u neuredne, frigidne karaktere. Ta brza degeneracija tjelesne strukture bila je esto predmet opažanja i istraživanja, (izvješ a potje u od dr. I. Calderonija i dr. G. Calderonija iz Bergama, Italija: II sottosesso nei popoli senza tonsille", pošto su prikupili više od 30.000 slu ajeva na sveu ilištima u Berlinu i Be u. Ja sam osobno razgovarao s dr. Calderoni i mogu jam iti za to nost njegova izvješ a. Njihovi suradnici bili su izme u ostalih dr. Passow, Killian, Halle, Jansen, Albrecht, Gutzmann, Hofer, Piehler, Marschik).

Toksemija: 61, 30, 37, 15, 40

Trovanje uslijed pretjeranog nagomilavanju otpadnih tvari samog tijela ili nagomilavanja suvišnih tvari nakon izmjene i probave zbog ega se stvara višak kiseline (vidi tako er Dr. John H. Tiklen "Mit Toxamie fangen alle Krankheiten an / Sa toksemijom zapo inju sve bolesti").

Tromboza: 62, 2, 61, 30

Posljedica grušanja krvi koje za epljuje krvne sudove, jer se u krvi nalaze sudovi zaštopani talogom koji potje e od preteške hrane (kruha, žitarica i škroba).

Trovanje živežnim namirnicama (botulizam): 15, 66

Posljedica smrtonosnog otrova kojega prenosi bakterija botulis kad uslijed vru ine lagano oživi, sli no kao što to ini

tvor koji ispušta smrdljivu teku inu kad se na e u opasnosti. Radi se o smrtonosnom otrovu koji se esto nalazi u konzerviranoj hrani, u kojoj bakterije nisu posve uništene zbog nedovoljno visoke temperature. Može se na i u kobasicama, mesu i ribama. Ako obolite od botulizma, pozovite hitno lije nika. Svježi sirovi sokovi od povr a najbolje su živežne namirnice za žive ljudе.

Trudno a: 1, 30, 61, 2, 48,32, 53

Bez izuzetka najvažnije razdoblje u životu nero ena djete ta. Loše navike, pušenje, konzumiranje alkoholnih pi a i limunade, kao i kravlje mlijeka (pogotovo ako je pasterizirano), te uzimanje prevelikih koli ina koncentriranih proizvoda koji sadrže škrob, žitarice i še er - sve to može u trudnice izazvati degeneraciju ili manjak minerala kod djeteta. Sirovo povr e, salate i vo e, svakodnevno nadopunjavani obilnim koli inama svježih savorih sokova, zacijelo su kao svakodnevna hrana najbolje jamstvo i doprinos sjajnom, zdravom izgledu djeteta i majke. Pokušajte se toga pridržavati! Pro itajte odlomak o soku od mrkve.

Tuberkuloza (sušica): 61, 45, 1,30, 2, 11, 37, 40, 41

Posljedica pretjeranog stvaranja sluzi u tijelu koja dovodi do razmnožavanja tuberkoloznih bakterija. Te bakterije oštenuju tkivo u svojoj okolini. Kravljе mlijeko - bilo sirovo, bilo pasterizirano - zacijelo je od svih živežnih namirnica kojima se ovjek hran i vjerojatno najdjelotvornija u stvaranju sluzi. Ta sluz je za spomenute bakterije prirodni rasadnik. Vjerojatno je pasterizirano mlijeko eš i uzrok tuberkoloze od svih ostalih imbenika.

Tumori: 62,61,30, 40

u mozgu
u kostima
u jetri
na maternici

Izrasline prouzro ene nedostatkom organskih elemenata i pretjeranom probavom koncentriranih, anorganskih živežnih namirnica - naj eš e proizvoda od brašna. Suuzro nici su destruktivno, negativno osje ajno stanje, kao stoje dugovje na ljutnja, frustracije itd.

Tumor na mozgu: 63, 61, 30, 40

Posljedica ne isto e u krvi koja se ukru uje u kivnim sudovima mozga. Tumor vrši pritisak u unutrašnjosti lubanje i dovodi do smetnji u govoru, mišljenju i kretanju, ve prema tome gdje je sjedište tumora. Kirurški zahvati spašavaju sve ga 50 posto bolesnika.

Upala bubrežne zdjelice (pijelitis): 30, 61, 1, 40, 29, 28, 59

Upala u podru ju le a ili bubrega naj eš e izazvana pretjeranim skupljanjem mokra ne kiseline u organizmu.

Upala debelog crijeva (kolitis): 61, 30,1

Upala debelog crijeva uslijed za epljenja i duševne ili organske nervoze koja dakako narušava proces probave. Obi no se glavni uzrok pripisuje pomanjkanju životonosne, organske hrane za besprije koran rad crijeva. Kuhana hrana sastoji se od mr tvih molekula, koje nisu u stanju održavati ili obnavljati stanice i tkivo. Da bi se upaljeno tkivo debelog crijeva smirilo, ovjek bi trebao pititi mla enicu (teku inu koja se dobiva kad se tepe vrhnje u stapu i izra uje maslac), pod prepostavkom da se posve opredijelio za ispravno pripremanu sirovu hranu. Pritom se ne smije

zaboraviti na injenicu da mlijeko stvara sluz. S mlijekom valja pažljivo postupati. Pokazalo se da kuhane živežne namirnice ne pridonose uspostavi normalnog stanja u debelom crijevu, već imaju suprotan u inak. Fino naribana mrkva i ostalo, na slična ina pripremljeno povrće i voće - katkada sirovo - mogu biti od velike pomoći, ako se od njih pripremaju syježi i sirovi sokovi te piju u velikim količinama. Mineralna ulja su anorganska i osuđuju svaki pokušaj u svrhu poboljšanja stanja, a lijekovi su štetni za organizam. KJistiranje se pokazalo vrlo korisnim. Prigovori protiv klistiranja dolaze obično od onih pojedinaca kojima bi bilo najpotrebnije, samo što nisu dovoljno informirani o fiziologiji prehranjivanja i izliva ivanja. Bojazan da im to ne će preći u naviku temelji se na pogrešnim informacijama. Isto a - kako unutarnja tako i vanjska - nikad ne može biti štetna.

Upala grkljana: 61, 1, 30, 15

Upala grkljana izazvana je nagomilavanjem otpadnih tvari u tijelu.

Upala koštane moždine (osteomyelitis): 1, 61, 48, 30, 43

Raspadanje strukture kostiju, najčešće pravljeno izliva ivanjem gnoja. Kostima je kao i drugim dijelovima tijela potrebna životonosna hrana. Bez nje stanice gladuju, otpadne tvari se nagomilavaju i struktura se raspada.

Upala krajnika: 61, 30, 2, 1

Upala ždrijela kao posljedica prevelikih nakupina otpadnih tvari tijela i hrane u organizmu. Kad se stvori apses (gnojni ir), to je znak da se radi o otpadnim tvarima koje se skupljaju u području krajnika (vidi "tonzilitis").

Upala krajnika ukazuje na potrebu odstranjanja otrova iz tijela (vidi "odstranjanje otrova").

Upala potrbusnice ili trbušne opne: 61, 30, 40, 15

Upala kao posljedica prevelikih količina škroba, kalcija i raspadnutih proizvoda u organizmu.

Upala porebrice, pluće ne maramice (pleuritis): 30, 61, 40

Posljedica nedovoljnog izliva ivanja raspadljivih tvari iz tijela, obično prava vrućina i bolovima kod disanja.

Upala pluće: 61, 30, 11, 41

Upala pluće tkiva kao posljedica prevelike količine sluzi i ostalih otpadnih tvari u tijelu. Uzroci leže u pretjeranom konzumiranju koncentriranih prehrabbenih artikala koji sadrže u sebi puno škroba i kalcija.

Upala sluznice: 86, 30, 61

Posljedica isušivanja zglobove ahure. Ako se dnevno pojede malo avokada, s vremenom će se ponovno uspostaviti normalno stanje.

Upala vena (flebitis): 61, 30, 40, 15

Upala uslijed prevelikih količina škroba, kalcija i otpadnih tvari u organizmu.

Uremija (mokra no otrovanje): 30, 61, 29, 40, 59

Nastaje kao posljedica mokra nih sastojaka u krvi, te kao posljedica bubrežnih bolesti.

Uzetost: 61, 40, 30, 6

Gubitak sposobnosti da se kontroliraju ili koordiniraju svjesni i nesvjesni pokreti mišića. Uzrok tome je izglađnjelost centara živčanog sustava.

Uzetost kod djece: Oboljenje sivog tkiva ledene moždine. Uzrok valja tražiti u poremećenju mijenjanih tvari, u prevelikim

koli inama neprirodnih proizvoda sa škrobom i še erom, u nedostatku organskih elemenata u hrani. Pro itajte odlomak o dje joj paralizi.

Višak kiseline: **61, 30**

Stanje otrovanosti tijela, naj eš e posljedica zaostalih otpadnih tvari u debelom crijevu; prirodna posljedica uobi a- jene prehrane koja se poglavito sastoji iz koncentrirane teške hrane, še era i mesa. Kratkovidno je i nije baš mudro primje- njivati natron ili tablete protiv stvaranja kiseline, ne bi li se to stanje popravilo, budu i da se te anorganske tvari mogu s vremenom nagomilavati u mozgu i prouzro iti velike štete.

Tada ete u gornjem dijelu šarcnice ugledati srebrnosivi polumjesec. Želite li otkloniti višak kiseline, pro itajte odlomak o soku od špinata. Uzrok pojavi viška kiseline mogu biti i duševne smetnje kao što su buka, brige, srdžba, strah, ljubomora, frustracije itd. Da bi se pomoglo u prevladavanju takvog stanja, potrebno je ponajprije razvijati miran, spokojan i opušten duševni život.

Vodena bolest (vodenica); **61, 30, 11, 29, 40, 59**

Prekomjerno skupljanje vode u tijelu uslijed nedovoljnog izlu ivanja bubrega.

Vrtoglavica: **30, 61, 2, 1**

Nastaje ako je tijelo uslijed skupljanja otpadnih tvari izgubilo ravnotežu. Pro itajte odlomak o odstranjivanju otrova; mnogima je pomogao u svladanju vrtoglavice.

Vru ica: 22, 23, 24

Naznaka koja u najgorem slu aju ukazuje na temperaturu tijela koja se podigla iznad normale, zato što priroda poku šava spaliti sme e koje se nakupilo u tijelu. Gdje nema suvi-

šnih otpadnih tvari, gdje tjelesne stanice dobivaju kvalitetnu hranu, nema potrebe za vru icom, groznicom ili povišenom temperaturom. Bezbroj puta je dokazano da su odstranjivanje otrova (pro itaj odlomak o tome) i primjena klistiranja najbolja metoda za ublažavanje groznice u najkra em mogu em roku.

Za epljenost (zatvor): **61, 15, 30, 1**

Otrovom napunjeno debelo crijevo kao posljedica pogre šne koordinacije miši a i živaca. Uzrok je pretjerana probava neprirodnih živežnih namirnica koja dovodi do tromosti crijeva.

Zadah iz usta: **61**

Prouzro en vrenjem i truljenjem otpadnih tvari iz hrane koje su ostale u tijelu. Šuplji zubi i takozvane infekcije tkiva samo su slu ajne popratne pojave, prouzro ene tako er nago milavanjem otpadnih tvari. Odstranjivanje otrova odstranjuje i te otpadne tvari.

Žgaravica (Ijutina): **30, 61, 29, 40, 59**

Intenzivni osje aj Ijutine uslijed prevelike koli ine želu a ne kiseline (solne kiseline) ili drugih otpadnih tvari, prouzro en vrenjem i truljenjem pogrešno odabrane hrane.

Žljezde:

Svaka žljezda u tijelu ima strogo odre en odnos prema drugim žljezdama pomo u kojega ih stimulira, sputava ili na bilo koji drugi na in vrši utjecaj na njih. Pro itajte još jedanput odlomak o endokrinim žljezdama. Upoznajte se temeljito s razli itim utjecajima jednih žljezda na druge. Bilo bi glupo kad bi se netko "podvrgnuo operaciji žljezda", a da

nije svjestan kakvo djelovanje bi doti na žljezda mogla imati na ostali dio tijela. Osim toga, važno je znati kako se žljezde hrane, kako se uspostavlja ravnoteža među njima. Upoznajte se tako i s mineralnim i kemijskim sastavom elemenata od kojih su sa injene žljezde i koji sokovi su najhranljiviji za žljezde.

Zucne tegobe i žu ni kamenac: 30, **61**, 40, **29**, 23 (u aši s vru om vodom)

Kuhane i pečene masne živežne namirnice najčešći su uzroci poremećaja funkcije žu nog mješura. Žu ni kamenci i pjesak nisu ništa drugo do taloženje anorganskog kalcija i drugih anorganskih tvari koje se skupljaju u žu nom mješuru, budući da ih tijelo ne može primiti. Svi proizvodi od škroba i žitarica, sve vrste kruha puni su anorganskog kalcija. Ako se obilno hranimo tim proizvodima, mogu u nama prouzročiti žu ne kamence i pjesak.

Sok od jednog limuna, nešće eren, u aši vruće vode, popiti više puta na dan u trajanju od tri do četiri tjedna, pomaže kod rastvaranja žu nog kamenca, iako se uz taj sok mogu piti i drugi navedeni sokovi.

Priroda nije predvidjela odstranjivanje ovjekovih žunih kamenaca pomoći u operacijskih zahvata.

Žu ni mješur prijevremeno je potreban za ispravno funkcioniranje jetre. Naše tijelo pripada naposljetku nama samima, i ako se mi u svom nepoznavanju tjelesnih funkcija svjesno i hotimice odlučimo za kirurški zahvat, onda ne možemo optuživati nikoga drugog do nas same.

Žutica: **61**, 30, 29, 40, 1

Posljedica preoptereće jetre koja žu opskrbljuje pomoći limfnog strujanja preko pora na koži.

SADRŽAJ VITALNIH TVARI UVOD U I POVRUĆU

Sadržaj vitalnih tvari u voću

Brojke se odnose na 500 grama voća	Sastav			sadržaj vitamina					
	grama	intern. sadr.		miligrama	Vitamin C	Tiamin	Riboflavin	Niacin	
Trešnja	462	2	24	1,5	2750	8000	0,12	0,32	2,10
Jabuka	413	2	80	2,4	550	47	0,17	0,14	0,7
Marelica	424	7	66	0,22	16500	75	0,2	0,28	3,6
Avokado	359	10,5	28	94	1650	110	0,55	1	8,3
Sušena šljiva	404	4,4	88	0,22	8000	22	8	0,9	8
Banana	373	6,5	114	2,2	1100	66	0,25	0,32	0,33
Kruška	423	3,3	70	2,2	220	31	0,13	0,28	0,84
Jagoda	449	6,4	45,5	0,6	650	32	0,07	0,5	3,8
Kupina	429	4	59	3	2200	140	0,2	0,26	2,5
Lubenica	451	4	42	0,6	16500	200	0,26	0,2	3,5
Casabalubenica	480	3	16,2		80	32	0,11	0,08	1,5
Višnja	432	6,4	53,5	2,9	55	66	0,53	0,6	6,9
Badem	118	10,8	358	5,5	550	0	0,55	0,7	13,2
Vrtna jagoda	453	3,3	40	2,4	300	283	0,13	0,32	2,9
Smokva	393	7,5	95	1,27	600	11	0,39	0,33	2,37
Mogranj	451	1,4	46	0,9		11	0,08	0,08	0,8
Grejpfrut	444	2,8	50	0,27	700	1500	0,28	0,2	1,3
Borovnica	424	3,2	70	2,3	460	64	0,29	0,27	2,1
Malina crna	417	7	66	6,6	20	110	0,33	0,57	5,4
Malina crvena	425	6	62	3,2	900	167	0,21	0,58	5,5
Medena lubenica	472	2,5	24	1	130	76	0,14	0,1	2
Ribiz crni	407	6,6	82,7	0,33	1500	1100	0,28	0,29	1,1
Ribiz crveni	428	2,9	66	0,2	1000	330	0,22	0,28	0,55
Ribiz bijeli	426	5	66	0,22	1000	330	0,22	0,28	0,55

Sadržaj vitalnih tvari u voću

	Minerali							
	u gramima							
	Kalcij	Magn.	Kalij	Fosf.	Sump.	Želj.	Sil.	Klor
Trešnja	0,05	0,05	1,40	0,04	0,10	0,00	0,03	0,03
Jabuka	0,31	0,62	0,69	0,28	0,12	0,06	0,32	0,06
Marelica	0,11	0,12	1,8	0,36	0,09	0,02	0,26	0,02
Avokado	0,5	0,6	2,37	2,37	0,9	0,15	0,06	0,12
Šljiva	0,44	0,19	1,7	1,6	0,12	0,11	0,07	0,02
Banana	0,09	0,3	2	0,75	0,14	0,01	0,1	0,36
Kruška	0,16	0,1	0,94	0,35	0,1	0,02	0,03	0,01
Jagoda	0,09	0,09	0,42	0,28	0,19	0,00	0,00	0,00
Kupina	0,19	0,13	1,2	0,09	0,16	0,08	0,25	0,06
Lubenica	0,13	0,13	1,4	1,4	0,11	0,02	0,44	0,15
Casabalubenica	0,03	0,04	0,66	0,5	0,09	0,00	0,00	0,03
Višnja	0,45	0,37	2,7	0,18	0,25	0,02	0,04	0,41
Badem	0,46	0,47	4,2	0,04	0,5	0,06	0,01	1,55
Vrtna jagoda	0,1	0,05	0,79	0,1	0,02	0,00	0,1	0,01
Smokva	0,22	0,24	0,8	0,47	0,2	0,04	0,18	0,08
Mogranj	0,00	0,00	0,72	0,02	0,00	0,00	0,01	0,03
Grejpfrut	0,14	0,08	0,8	0,21	0,07	0,02	0,01	0,03
Borovnica	0,07	0,03	0,37	0,06	0,02	0,00	0,00	0,00
Malina crna	0,16	0,16	1,04	0,33	0,8	0,06	0,09	0,2
Malina crvena	0,24	0,11	1,2	0,32	0,8	0,06	0,13	0,22
Medena lubenica	0,04	0,04	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00	0,03
Ribiz crni	0,42	0,23	0,2	0,7	0,22	0,18	0,1	0,03
Ribiz crveni	0,16	0,11	1,3	0,24	0,9	0,01	0,01	0,04
Ribiz bijeli	0,03	0,1	1,5	0,14	0,41	0,01	0,01	0,03

Sadržaj vitalnih tvari u voću

Brojke se odnose na 500 grama voća	Sastav				sadržaj vitamina			
	Destilirana voda	Bjelančevine	Ugljikohidrati	Mast	Vitamin A	Vitamin C	Tiamin	Riboflavin
	grama	intern. sadr.			miligrama			Niacin
Trešnja	403	6,3	85	2	1100	72	0,33	0,33
KokosovOrah	233	26	92,6	140	10	0	0,31	0,24
Bundeva	469	3,5	23	0,33	5600	33	0,15	0,39
Limun	454	3	40	0,9	55	155	0,11	0,09
Maslinina	408	9	13	66	350	11	0,11	0,1
Naranča	448	7,5	41	1	1,7	300	0,7	0,35
Papaja	443	2,8	51	0,55	11000	330	0,33	0,3
Kaki	411	3	83	1,65	11400	46	0,12	0,09
Šljive	404	3,5	89	0,06	1900	50	0,25	0,24
Breskva	447	3,5	47	0,38	8250	64	0,15	0,36
Brusnica	443	5	47,4	2,2	1000	110	0,23	0,13
Rabarbara	489	1,3	8,4	0,22	220	20	0,07	0,15
Tangerina	452	3	43	0,8	1600	116	0,22	0,06
Rajčica	467	5,4	21,5	1,1	5500	165	0,42	0,33
Lubenica	462	2,5	33	1	4000	100	0,2	0,22
Grožđe	423	6,5	62	5	950	53	0,29	0,22
Citron	467	3,6	27,5	1	55	177	0,14	0,07
Dinja	451	4	42	0,6	76500	200	0,26	0,2

Sadržaj vitalnih tvari u voću

	Minerali										
	u gramima										
	Kalcij	Magn.	Kalij	Fosf.	Sump.	Želj.	Sil.	Klor	Natr.	Kisik	Vod.
Trešnja	0,28	0,2	1,9	0,6	0,11	0,08	0,33	0,06	0,08	133	266
KokosovOrah	0,5	0,6	2,9	2,3	0,5	0,13	0,44	1,03	0,5	80	161
Bundeva	0,007	0,04	1,2	0,15	2,5	0,00	0,08	0,07	0,00	150	299
Limun	0,14	0,11	0,43	0,76	0,07	0,00	0,02	0,01	0,00	150	299
Maslinina	0,46	0,02	3,3	0,08	0,06	0,03	0,03	0,01	0,44	133	266
Naranča	0,6	0,14	1,27	0,33	0,14	0,03	0,02	0,03	0,07	145	290
Papaja	0,16	0,28	1,27	0,52	0,16	0,02	0,02	0,13	0,22	146	293
Kaki	0,02	0,03	0,73	0,11	0,11	0,00	0,00	0,00	0,02	133	266
Šljive	0,34	0,3	2	0,52	0,13	0,11	0,09	0,01	0,02	118	234
Breskva	0,29	0,09	1,23	0,37	0,2	0,03	0,01	0,06	0,19	149	297
Brusnica	0,62	0,06	0,6	0,1	0,9	0,02	0,01	0,02	0,01	149	297
Rabarbara	0,22	0,03	0,56	0,04	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	157	315
Tangerina	0,15	0,03	0,47	0,07	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	145	290
Rajčica	0,33	0,41	2,4	0,32	0,15	0,03	0,06	0,42	0,98	156	312
Lubenica	0,16	0,09	0,7	0,22	0,11	0,07	0,06	0,04	0,15	154	308
Grožđe	0,31	0,14	2	0,44	0,17	0,06	0,07	0,04	0,04	142	284
Citron	0,08	0,00	0,46	0,05	0,07	0,02	0,02	0,01	0,00	150	299
Dinja	0,13	0,13	1,4	0,18	0,11	0,02	0,44	0,15	0,11	150	299

Sadržaj vitalnih tvari u povrću

Brojke se odnose na 500 grama povrća	Sastav				sadržaj vitamina				
	Destilirana voda	Bjelančevine	Uglikohidrati	Mast	intern. sadr.	Vitamin A	Vitamin C	Tiamin	Riboflavin
Lucerna	407	15	50	0,03	24272	880	30	210	0,54
Artičoka	399	11	85	0,56	220	39	1,20	0,35	7,83
Aubergin	464	6,10	25	1,49	110	83	0,29	0,29	3,42
Karfiol	457	13,50	23	1,50	450	441	0,55	0,55	3,64
Zelenemahune	440	18	35	1	3300	110	0,42	0,55	2,65
Brokula	445	18	29,50	1,49	17600	661	0,56	1,14	0,55
Dragušac	466	10,60	14,20	1,32	32000	519	0,56	1,20	5,07
Bijeli sljez	448	11	35	1,40	3300	220	1,06	1,23	4,74
Grašak	413	20	55	8	4200	182	1,79	0,86	0,06
Zeleni Kupus	448	9	33	0,50	49600	1213	1,27	1,60	13,50
Krastavci	477	6	14	0,50	1500	75	0,18	0,28	1,23
Mrkva	440	6	49	1	66000	77	0,40	0,32	3,47
Krumpir	391	10,50	93	0,66	17	146	0,69	0,29	8,98
Kdney-Grah	434	20	42	1,10	110	0	2,76	0,99	11,19
Kelj	450	9,50	32	1	1100	276	0,34	0,36	1,85
Keleraba	442	22	29	1	220	386	0,28	0,23	1,82
Salataglavatica	474	6,90	12,35	1,38	5500	84	0,42	0,40	1,90
Poriluk	438	12	42	1,50	330	110	0,66	0,55	3,31
Lima-grah	344	39	110	3,30	1650	220	1,30	0,66	7,55
Kukuruz	374	17	99	6	2700	105	0,88	0,72	9,37
Blitva	462	11	21	1,43	30000	146	0,28	0,79	2,43
Pastrnjak	410	8,60	71	3,90	220	105	0,50	0,58	1,32
Persin	428	18	41	3,30	44000	606	0,66	1,32	6,06
Hren	464	5,95	24	0,50	83	194	0,23	0,22	1,82

Sadržaj vitalnih tvari u povrću

	Minerali											
	u gramima											
	Kalcij	Magn.	Kalij	Fosf.	Sump.	Želj.	Sil.	Klor	Natr.	Kisik	Vod.	Duš.
Lucerna	8,75	1,65	10	1,25	1,45	1,75	0,00	1,40	0,75	144	289	2,80
Artičoka	0,15	0,13	2,15	0,63	0,22	0,18	0,01	0,18	0,49	133	267	1,80
Aubergin	0,11	0,15	1,43	0,35	0,17	0,03	0,02	0,24	0,11	155	311	1
Karfiol	0,26	0,17	1,93	0,88	0,55	0,04	0,17	0,15	0,25	152	304	2,26
Zelenemahune	0,60	0,50	2,54	0,52	1,01	0,01	0,01	0,56	0,14	147	294	1,85
Brokula	0,50	0,12	1,93	0,80	0,75	0,06	0,11	0,28	0,47	149	298	2,90
Dragušac	1,38	0,34	1,76	0,88	2,12	0,02	0,01	0,31	0,67	155	311	1,80
Bijeli sljez	0,83	0,17	1,20	0,45	0,36	0,01	0,11	0,06	0,50	151	301	1,83
Grašak	0,19	0,33	1,76	1,32	0,64	0,01	0,01	0,17	0,13	139	278	3,31
Zeleni Kupus	0,88	0,22	2,54	1,10	2,66	0,04	0,01	0,32	0,17	151	302	1,65
Krastavci	0,16	0,09	0,88	0,44	0,15	0,03	0,18	0,14	0,22	160	320	1,10
Mrkva	0,53	0,20	1,72	0,60	0,30	0,04	0,11	0,22	1	144	289	0,90
Krumpir	0,14	0,28	3,20	0,94	0,35	0,06	0,11	0,19	0,17	132	263	1,80
Kdney-Grah	0,23	0,13	1,90	0,45	0,57	0,01	0,01	0,10	0,14	140	278	3
Kelj	0,88	0,20	2,12	1,65	1,23	0,03	0,04	0,40	0,49	153	306	1,60
Keleraba	0,88	0,63	2,09	0,44	0,53	0,18	0,15	0,30	0,55	150	300	4
Salataglavatica	0,77	0,33	1,98	0,50	0,20	0,28	0,43	0,41	0,40	159	317	1
Poriluk	1,19	0,02	2,20	0,83	0,37	0,33	0,49	0,33	0,39	147	294	2,09
Lima-grah	0,22	0,55	5,24	1	0,47	0,02	0,02	0,08	0,73	114	228	6,60
Kukuruz	0,09	0,45	1,38	1,42	0,64	0,01	0,09	0,18	0,55	126	251	3
Blitva	0,40	0,30	2,53	0,18	0,06	0,01	0,03	0,07	0,67	153	306	2
Pastrnjak	0,44	0,22	2,98	0,90	0,69	0,02	0,84	0,93	0,09	139	278	1,40
Persin	1,82	0,44	3,86	0,83	0,99	0,03	0,19	0,21	0,44	142	284	3,10
Hren	0,75	0,15	1,60	0,55	0,33	0,13,	0,04	0,44	1,06	157	313	1,05

Sadržaj vitalnih tvari u povrću

Brojke se odnose na 500 grama povrća	Sastav				sadržaj vitamina				
	Destilirana voda	Bjelancićevine	Ugljikohidrati	Mast	intern. sadr.	Vitamin A	Vitamin C	Tiamin	Riboflavin
RimskaSalata	463	8	21	1,98	11000	127	0,42	0,57	2,54
Crveni kupus	422	30	40	1,54	3300	579	0,69	1,07	5,51
Cikla	414	7,94	71,10	1,23	220	68	0,20	0,41	2,54
Vlašac	446	13	33	2	30900	331	0,46	0,66	3,97
Celer	469	5,40	18,50	0,50	1700	68	0,20	0,21	1,82
Gorušica	465	10,50	19,60	1,76	24500	340	0,37	0,77	2,98
Špinat	430	17	22	11,60	53000	309	0,75	1,27	3,59
Broskva	405	17	72	0,55	44	220	0,32	0,46	3,25
Slatki Krumpir	349	9	134	2,40	43000	220	0,68	0,47	4,37
Šparoge	477	7,05	14	0,55	2520	93	0,51	0,56	4,30
Kelj pupčar	448	13	28	2	1100	220	0,33	0,33	3,47
Paprika	463	5,95	24	0,66	550	661	0,42	0,42	2,54
Luk	441	8	46	1,32	330	98	0,20	0,25	1,38

Sadržaj vitalnih tvari u povrću

	Minerali								
	u gramima								
	Kalcij	Magn.	Kalij	Fosf.	Sump.	Želj.	Sil.	Klor	Natr.
RimskaSalata	0,77	0,28	1,65	0,72	0,25	0,09	0,20	0,28	2,30
Crveni kupus	0,14	0,14	1,87	1,20	2,13	0,03	0,01	0,17	0,02
Cikla	0,35	0,20	2,14	0,68	0,35	0,06	0,44	0,50	0,50
Vlašac	1,05	0,26	1,65	0,75	0,62	0,08	0,01	0,21	0,21
Celer	0,71	0,24	1,70	0,52	0,23	0,06	0,15	0,63	2,31
Gorušica	0,64	0,09	1,31	0,17	0,68	0,01	0,01	0,01	0,11
Špinat	2,37	1,27	3,31	2,00	1,38	0,12	0,90	1,26	7,05
Broskva	0,72	0,23	2,98	0,93	0,61	0,03	0,06	0,42	0,36
Slatki Krumpir	0,80	0,40	1,60	1,21	0,63	0,03	0,10	0,39	0,20
Šparoge	0,06	0,05	0,77	0,17	0,05	0,00	0,01	0,00	0,01
Kelj pupčar	0,23	0,69	2,92	1,60	0,89	0,19	0,52	0,86	1,09
Paprika	0,33	0,60	2,31	0,83	0,33	0,08	0,17	0,15	0,19
Luk	0,65	0,15	1,10	0,44	0,17	0,13	0,50	0,09	0,10

LITERATURA

Harvey i Marilyn Diamond: "Fit fiirs Lebcn" - Fitnes za život, I. dio

Harvey i Marilyn Diamond: "Fit furs Leben" - Fitnes za život, II. dio

Marilyn Diamond: "Neue EBkultur mit Sonnenkost"
- Nova kulura jedenja s obrocima sunca

Prof. Arnold Ehret: "Die schleimfreie Heilkost" - Ljekoviti obroci bez sluzi

Dr. John H. Tilden: "Mit Toxamie fangen alle Krankheiten an" - S toksemijom zapo inju sve bolesti

Dr. Norman W. Walker: "Taglich frische Salate erhalten Ihre Gesundheit" - Dnevno svježa salata održava vaše zdravlje

Dr. Norman W. Walker: "Dickdarmtherapie" - Terapija debelog crijeva (slikovni prikaz) "Endokrine Drusen" - Endokrine žlijezde (slikovni prikaz) "FuBreflexzonentherapie" - Terapija pomo u nožnog refleksa (slikovni prikaz)

Dr. Norman W. Walker: "Auch Sie konnen wieder jlinger werden" - I vi možete opet postati mladi

Dr. Norman W. Walker: "Zurück aufs Land" - Povratak prirodi

O AUTORU

Dobro zdravlje nije ovisno o starosti. Dr. Norman W. Walker bavio se preko sedamdeset godina zdravljem i prehranom te je svojim istraživačkim radom i životom najbolje dokazao da zdravlje i dugi život mogu i u ruku pod ruku.

Tek danas otkrivaju neki napredni medicinari i stručnjaci za prehranu istine koje je dr. Walker već za svoga života poznavao i pisao o njima. Dr. Walker je sam bio životnim dokazom da se ispravnom prehranom, duševnom uravnoteženošću i higijenom može postići i znatno duži, zdraviji život. Program prehrane i zdravlja dr. Walkera jednostavan je i lako provediv. Ne temelji se na "udesnim dijetama" ili "revolucionarnim" pronalascima!

Dr. Walker počeo se zanimati za zdraviji način života već na prekretnici 19. i 20. stoljeća. U mladosti je sebe preoperisao i ozbiljno se razbolio. Budući da mu nikakve liječnike nisu pomogle, krenuo je dr. Walker novim putem i postao ponovno zdrav. Od tog vremena bavi se istraživanjem uzroka ovjekovih bolesti i zdravlja, ne bi li ljudi privoljno da žive urednije i duže.

Godine 1910. utemeljio je dr. Walker u New Yorku Norwalk-laboratorij za prehranu i istraživanje koji je pod njegovim vodstvom dao važne doprinose za duži, aktivni život. Njegov najveći doprinos bio je otkriće terapeutske vrijednosti sokova od voća i povrća 1930. Od tog vremena u Sjedinjenim američkim državama, i mnogim drugim zemljama, gotovo su nezamisliva domaćinstva bez svježe pripremljenih sokova od voća i povrća. (Na žalost, danas se piju isključivo tvornički sokovi, koji ovjeku nanose više štete nego koristi).

Dr. Walker je svoja istraživanja vodio i bavio se pisanjem o toj tematiki sve do smrti u 116. godini života. Zadnju knjigu "Jednostavna kontrola težine" napisao je u svojoj 113. godini.

Dr. Walker je nesumnjivo jedan od najiskusnijih i najproduktivnijih prehrambenih znanstvenika na svijetu. Objavio je bezbroj priloga u novinama i asopisima, te napisao itav niz knjiga.

U visokoj starosti dr. Walker je jednom rekao: *"Ja mogu uistinu izjaviti da nikad nisam bio svjestan svoje starosti. Od svojih zrelih godina nadalje nikad nisam imao osje aj da sam stariji, i mogu bez svake zadrške kazati da se danas osje am živahnije nego kad mije bilo 30 godina. Ja ne mislim na roendane, nikad ih nisam slavio. I danas mogu s najdubljim uvjerenjem kazati da se radujem sjajnom zdravlju. Nimalo se ne ustru avam ljudima kazati koliko sam star. Ja ne znam za starost!"*

Stvarno kazalo

Acetonska kiselina	41	Apetit	56
Addinsonova bolest	72,	Apopleksija	147
Adrenalin	41	Apoteka	45
Afonija	145	Argon	44
Akne	145	Aroma	52
Aktinij	44	Arsen	44
Albumin	146	Artritis	147
Albuminuria	146	Artikulacija	146
Alge	43	Asparagin	91
Alge-granulat	43	Astma	148
Alge-listovi	43	Astigmatizam	147
Alge-tablete	43	Atabrin	161
Alkaloid	91	Atomsko doba	22
Alkohol	43,	Autoliza	63
Alergije	146	Avokado	113
Aluminij	44	Bakar	44
Amebna dizenterija	71	Bakterije	42
Aminokiseline	23	Balast	42
Anemi nost	49	Banane	113
Ananas	45	Barij	44
Angina pectoris	147	Bolovi u trbuhu	70
Anišov celer	86	Barijev sulfat	89
Antitijela	146	Bijelo brašno	49
Antiseptik	99	Bijeli kruh	148
Antitoksin	165	Bjelan evina mesa	63
Anus (mar, šupak)	63	Bjelan evine	61
Apendiks	147	Bjclotok	148
Apendicitis	147	Boja lica	56

Bojila 56
Bolesti 143
Bolesti jetre 148
Bolesti srca 18
Bolnica 18
Bor 44
Bradavica 145
Breskva 81
Brige 17
Brightova bolest 146
Brom 44
Bronhiji 80
Bronhitis 149
Bubrezi 150
Bubrežni kamenac 150
Celuloza 34
Celulozna kaša 34
Celulozna vlakna 34
Celuloza od banana 34
Centrifugalni aparati 31
Centrifugalna metoda 31
Centrifugalna snaga 31
Cezij 44
Champion-sokovnik 31
Cikla 62
Cikorija 47
Cijepljenje 159
Cink 44
Cirkonij 44
Ciroza jetre 150
Civilizirana hrana 61
Cjepivo 159
Comfreyev aj 116

Crijevna oboljenja 56
Crijevni nametnici 56
Crveni kupus 84
ešnjak 71
i oke
(Archiciffo girasole) 98
irevi 150
ir na dvanaestercu 150
ir u želucu 150
istila (Abfuhrmittel) 92
istilo crijeva 50
istilo krvi 67
iš enje 118
Debelo crijevo 59,0175, 179
Degeneracija 87
Degeneracija jetre 180
Dekadencija 17
Dermatitits 57
Desert 31
Dezinfekcija 118
Difterija 150, 165
Difterijski otrov 150
Dijeta za izlu ivanje 99
Dijeta za odstranjivanje
otrova 99
Dijabetes 151
Dijabeti ar 49
Dim cigareta 42
Dispepsija 151
Disurija 151
Dizenterija 151
Dragušac (polo arka) 50
Dvanaesterac 12

Dubok san 160
Duhan 165
Duševna bolest 90
Ekcem 152
Ekstrakt žlijezda 145
Elefantijaza 152
Emfizam 52
Encefalitis 153
Encimi 15
Encimi hrane 16
Endivija 47
Endokrine žlijezde 57
Energija 11
Enureza 153
Epilepsija 153
Epinefrin 41
Epitelne stanice 169
Erbij 44
Eskarol 47
Fanatizam 41
Fermentiranje 86
Fibrin 79
Fibrin u krvi 79
Fluor 44
Frustracija 17
Furunkul 94
Gastritis 154
Glavobolja 94
Glikogen 104
Gliste 153
Gonokokne bakterije 155
Gonoreja 155
Gnojenje 112

(jnjiло a bjelan evina 112
Gr evi u želucu 158
Grejpfrut 52
Gripa 156
Groznica 45
Grušanje krvi 84
Gubitak energije 93
Gubitak krvi 76
Guštera a 49, 151
Hemoglobin 40
Hemoglobin u krvi 40
Hemorhagija 70
Hemoroidi 156
Higijena 119
Hodgkinsonova bolest 156
Hormoni 32
Hranjiva vrijednost 11
Hranjivo tlo 68
Hren 75
Hrskavica 52
Hunjavica 157
Impotencija 157
Indij 44
Infarkt 171
Infekcije 39
Insulin 49
Inulin 98
Irdij 44
Iscjeliteljska mo 11
Iscrpljenost 157
Ispadanje kose 42
Ispiranje crijeva 41
Išijas 157

Izlu ivanje 42
Izlu ivanje mokra e 42
Izrasline na koži 69
Jabuka 112
Jabu ni ocat 104
Jagode 47
Jetra 56
Jetreni ekstrakt 146, 150
Jod 44
Kajsije 46
Kaki 54
Kalij 17,44
Kalijeva juha 54
Kalijev klorid 89
Kalijev oksalat 86
Kalijev sulfat 89
Kalcij 44
Kalcijev klorid 89
Kalcijev sulfat 89
Kalcij u tabletama 56
Kamenac u mjejhuru 81
Kašalj 158
Katalepsija 16
Katalizator 16
Katar 158
Katar mjejhura 158, 167
Keleraba 95
Kila(bruh) 149
Kiroprakti ar 149
Kirurgija 41
Kišnica 33
Klima 12
Klimatski uvjeti 12

Klistiranje 39
Klor 44
Klorofil 40
Kobalt 44
Kokos 65
Kokosovo mlijeko 65
Kokakola 108
Kola i 62
Kolitis 175
Kompostiranje 30
Konjunktivitis 158
Konzerviranje 23
Konzervirana hrana 23
Koreja 159
Korijen kose 70
Koronarna tromboza 173
Kosa 159
Kosti 154
Kostobolja 154
Kozje mlijeko 28
Koža 42
Kožna infekcija 152, 154
Kožne bolesti 60
Kožne gljivice 169
Kraniopatija 154
Krastavci 57
Krom 44
Kruh 61
Kruške 47
Krv 18
Krvarenja 94
Krvarenje iz nosa 94
Krvna zrnca 40

Krvna zrnca bijela 161
Kivna zrnca crvena 41
Kvni tlak 159, 160
Krvni tlak niski 160
Krvni tak visoki 159
Krvotok 171
Krumpir 65
Kuhano mlijeko 28
Kuhanje 56
Kuhinjska sol 17
Kultura jedenja 23
Kupine 47
Lan lan 44
Leukemija 161
Lijekovi protiv kašlja 158
Limfa 42
Limfne žljezde 152
Limfni sustav 63
Limun 63
Limunada 73
Limunska kiselina 45
Litij 44
Lucerna 39
Luk 99
Magnezij 44
Magnezijev bromid 89
Magnezijev klorid 89
Magnezijev preparat 73
Magnezijev sulfat 89
Magnetizam 20
Majino mlijeko 28
Malaria 161
Maline 47

Mangan 44
Mast 57
Mastoiditis 161
Masno tkivo 49
Med 45
Medicina 27
Medikamenti 41
Melankolija 162
Meningitis 162
Meningokokne bakterije 162
Menopauza 162
Menstruacija 162
Menstruacijsko krvarenje 105
Menstruacijske smetnje 82
Menstruacijske tegobe 52
Metla za crijeva 20
Meso 64
Mesožder 43
Migrena 162
Mikser 31
Minerali 11
Mineralna tvar 56
Mineralno ulje 122
Miši i crijeva 92
Miši na kontrakcija 76
Miši na koordinacija 179
Mlijeko 28
Mlije ni preparati 73
Mlije ni proizvodi 148
Mlijeko pasterizirano 107
Mokra na kiselina 64
Mokra ne tvari 145
Mokrenje u krevetu 163

More 43	Organj izlu ivanja 18	Pothranjenost 14	Problemi sa žljezdama 90
Morske alge 43	Orhitis 165	Potrošnja mesa 49	Problemi s disanjem 148
Morska voda 44	Osje aj 57	Povrede 49	Problemi s mjehurom 82
Mozak 70	Osmij 44	Pražnjenje crijeva 122	Program iš enja 42
Mrkva 25	Otekline 56	Prehlada 167'	Prolaps 169
Multipla skleroza 163	Otpadne tvari 42	Prehrambeni artikli kombinirani 60	Proljev 169
Nao ale 48	Otpornost 18	Prehrambeni artikli kuhanji 60	Prostata 65
Naran a 76	Otvrdnu e arterija 85	Prehrambeni artikli neprirodni 60	Proteini 91
Natrij 44	Ovapnjenje arterija 165	Premorenost radom 157	Psoriaza 169
Natrijev klorid 20	Papain 78	Preokret u prehrani 23	Pšeni ne klice 28
Ne ista koža 52	Papaja 78	Preša hidrauli ka 25	Pšeni no zmje 28
Ne isto a u krvi 147	Paradontoza 166	Pretilost 168	Pucanje noktiju 53
Nedostatak sna 119	Paraziti 71	Princip energije 16	Puša 90
Nedostatak vode 93	Pareza 166	Princip života 16	Pušenje 149
Nefritis 164	Parodontitis 93	Pripremanje soka 27	Radij 44
Nektarine 76	Pasterizacija 57	Pritisak plina 147	Ra anje 56
Nep ani krajnici 173	Pepsin 78	Proces iš enja 19	Rahitis 169
Neplodnost 57	Peristaltika 20	Proces lije enja 118	Raj ica 97
Ncptunij 44	Pesticid 30	Probava 12	Rast kose 70
Nervoza 164	Pijesak 166	Probava masno e 149	Recepti 127
Nespavanje 164	Pitka voda 33	Probava mesa 69	Regencracija 16
Neurastenija 164	Platina 44	Probavni organi 33	Rendgenska snimka 64
Neuritis 164	Plu a 42	Probavni proces 11	Renij 44
Niacin 109	Plutonij 44	Probavili sokovi 67	Reuma 170
Nikotin 90	Poliomijelitis 151	Probavni sustav 76	Rezerve krvi 105
Nimfomanija 165	Polipi 166	Probavni trakt 100	Riba 43
Obnova 16	Pore na koži 56	Problemi sa sr anim miši em 171	Ribiz bijeli 53
Obojenost kože 57	Poreme aj oka 48	Problemi sa sr anim zaliscima 171	Ribiz crni 53
Ocat 104	Poreme aj kože 57		Ribiz crveni 53
Odstranjivanje gnoja 158	Poreme aj žljezda 179		Riža 83
Odstranjivanje otrova 121	Post kao kura 28		Rotkva 82
Of talinija 58	Poteško e sa zubima 53		Rubidij 44
Operacija žljezda 179	Poteško e sa zubnim mesom 93		Rutenij 44

- Sadržaj željeza 17
 Salata glavatica 69
 Salicijska kiselina 52
 Samarij 44
 Saniranje crijeva 92
 Senilnost 18
 Seksualnost 165
 Silicij 44
 Skandij 44
 Skelet 72
 Skorbut 170
 Sifilis 170
 Sir 148
 Sirova hrana 22
 Sirovo mlijeko 60
 Siva mrena 170
 Sjemenke 15
 Sjeme od lucerne 39
 Slabost srca 94
 Slatki krumpir 66
 Slezena 52
 Sluz 20
 Sljepo a 171
 Snaga 65
 Sok od ananasa 45
 Sok od breskve 81
 Sok od celera 86
 Sok od cikle 84
 Sok od crvenog kupusa 84
 Sok od ešnjaka 71
 Sok od dragušca 50
 Sok od endivije 47
 Sok od gorušice 91
 Sok od grejpfruta 52
 Sok od hrena 75
 Sok od jabuka 45
 Sok od jagoda 47
 Sok od kakija 54
 Sok od komora a 51
 Sok od krastavaca 52
 Sok od krumpira 65
 Sok od krušaka 47
 Sok od kiselica 86
 Sok od limuna 99
 Sok od lucerne 39
 Sok od kika 99
 Sok od mahuna 49
 Sok od kajsija 46
 Sok od masla ka 73
 Sok od mrkve 55
 Sok od naran e 46
 Sok od nektarina 76
 Sok od pastrnjaka 80
 Sok od peršina 80
 Sok od rotkve 82
 Sok od raj ice 97
 Sok od ribiza 53
 Sok od šparoga 91
 Sok od šljiva 82
 Sok od špinata 92
 Sok od trešanja 67
 Sok od zelene paprike 79
 Sok od zelenog kupusa 52
 Sok od zelja 67
 Sokovnik 26
 Sol 17
 Solna kiselina 105
 Solna otopina 93
 Solonin 65
 Spavanje 57
 Spolne bolesti 155
 Spolni nagon 165
 Spolni organi 66
 Spolne žlijezde 65
 Sr ana mana 40
 Sr ane tegobe 41
 Srebro 44
 Sredstvo za ja anje srca 48
 Sredstvo za ja anje živaca 90
 Sredstvo za smirenje 90
 Stanice 22
 Stanice krvi 22
 Starost 90
 Strah 57
 Stres 57
 Strpljivost 118
 Stroncij 44
 Stroncijev klorid 44
 Stvaranje gnoja 171
 Stvaranje hormona 102
 Stvaranje kiseline 54
 Stvaranje krvi 85
 Stvaranje plinova 41
 Stvaranje stanica 67
 Stvaranje sluzi 28
 Sulfonamid 44
 Sumpor 44
 Sumporovodik 44
 Sun ane zrake 17
 Suncokret 98
 Suosje aj 119
 Sustav izlu ivanja 76
 Škrob 23
 Šljive 82
 Šmrkanje 111
 Špageti 87
 Šparoge 91
 Šport 119
 Špinat 92
 Štitnja a 102, 156
 Talij 44
 Tanko crijevo 12
 Tantal 44
 Tegobe s bronhijima 149
 Tegobe s bubrežima 150
 Tegobe s crijevima 151
 Tegobe s disanjem 148
 Tegobe s grlom 167, 176
 Tegobe s jetrom 180
 Tegobe s mjehurom 167
 Tegobe s o im a 170, 171
 Tegobe s plu im a 177
 Teku a voda 17
 Temperatura 16
 Terapija debelog crijeva 59
 Terapija pomo u sokova 11
 Tjelesna temperatura 89
 Tkivo 17
 Tlo 12
 Toksemija 18
 Tolerancija 119
 Tonsilitis 173

Torij 44	Vapnena kora 128	Zadah iz usta 179	Žu ni kamenac 62
Trešnje 67	Vapneni talog 128	Zdravlje 16	Žu ni mjehur 62
Triper 171	Vegetarianac 40	Zelene mahune 49	Žu ni pijesak 180
Tromboza 173	Vid 58 *	Zeleni kupus 52	Žutica 180
Trovanje prehrabbenim artiklima 19	Virus 100	Zglob 52	Žvakanje 34
Trulež 101	Vitalnost 17	Zglobna hrskavica 147	
Tuberkuloza 70	Vitamin A 46	Zglobna teku ina 177	
Tumor 63	Vitamin B 46	Zgusnutost krvi 79	
Tulij 44	Vitamin C 55	zfato 44	
Tumor na mozgu 63	Vitamin D 55	Znoj 89	
Tvar 70	Vitamin E 94	Znojne žlijezde 180	
Tvorni ki sokovi 7	Vitamin G 55	Zubi 56	
Tvorni ki še er 48	Vitamin K 55	Zubno meso 93	
Ugljik 44	Vitamin B-kompleks 109	Želudac 92	
Uglji na kiselina 152	Vitamin C-pomanjkanje 94	Želu ana kiselina 70	
Uglji ni dioksid 44	Vitamin E-pomanjkanje 94	Želu ane tegobe 70	
Ugljikohidrati 22	Vitamini 11	Željezo 44	
Ulozi (giht) 154	Vitalne tvari 11	Žitarice 16	
Umor 59	Vlakno 12	Živa 44	
Upale 45	Vlaknaste tvari 20	Živci 66	
Upala debelog crijeva 175	Vo na kiselina 45	Živ ane smetnje 69	
Upala grla 176	Vo ni še er 67	Živ ani sustav 90	
Upala mozga 153	Voda 33	Živežne namirnice koncentrirane 27	
Upala o iju 56	Voda anorganska 33	Živežne namirnice u kombinaciji 158	
Upala plu a 42	Voda organska 33	Životonosna energija 42	
Upala slijepog crijeva 147	Vodena bolest (vodenica) 75	Životonosna tvar 23	
Upala trbušne opne 177	Vino 148	Žljezde 18	
Upala zubnog mesa 53	Vinski ocat 104	Žu 180	
Uran 44	Vizmut 44	Žu na izlu evina 180	
Uremija 177	Vrenje 101	Žu ne smetnje 180	
Urin 60	Vru ina 20	Žu ne tegobe 180	
Urtikarija 158	Za ini 51		
	Za epljenje 21		

Ovo je prva u nizu knjiga od ovog i drugih autora koje obraduju problematiku zdrave prehrane ovje anstva. To je najbolja preventiva protiv svih bolesti i jamstvo za zdrav život ovjeka.

ISBN 978-953-208-300-2

